

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Tilinpäätös & toimintakertomus 2024

Sisällysluettelo

1. Tilinpäätös	4
2. Toimintakertomus	5
2.1 Toimintakertomusta koskevat säännöt	5
2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
2.2.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus	6
2.2.2 Henkilöstöedustajan katsaus	8
2.2.3 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
2.2.4 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa	13
2.2.5 Hyvinvointialueen henkilöstö	15
2.2.6 Ympäristöasiat	24
2.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat	24
2.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
2.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymisen vaikuttavista seikoista	26
2.3 Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä	29
2.3.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen	30
2.3.2 Sisäinen tarkastus	30
2.3.3 Riskienhallinnan järjestäminen	31
2.3.4 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella	34
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	35
2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	35
2.4.2 Toiminnan rahoitus	38
2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	40
2.4.4 Kokonaistulot ja -menot	44
2.5 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous	45
2.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	45
2.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus	53
2.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	53
2.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	54
2.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	54

2.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	55
2.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	62
2.6.1 Asiaa koskeva sääntely	62
2.6.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	62
2.6.3 Talouden tasapainottamisen toimenpiteet.....	62
3. Talousarvion toteutuminen.....	65
3.1 Seurantaa koskeva sääntely	65
3.2 Tavoitteiden toteutuminen.....	65
3.2.1 Hyvinvointialuetta koskevat kootut tavoitteet.....	65
3.3 Hyvinvointialueen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	74
3.3.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	74
3.3.2 Rahoitusosan toteutuminen.....	75
3.3.3 Investointien toteutuminen.....	76
3.3.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen	77
3.4 Toimialueiden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	78
3.4.1 Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut	78
3.4.2 Terveys- ja kuntoutuspalvelut.....	88
3.4.3 Pelastustoimi	93
3.4.4 Yhteiset palvelut.....	96
4. Tilinpäätöslaskelmat	107
4.1 Tuloslaskelma.....	107
4.2 Rahoituslaskelma.....	108
4.3 Tase.....	109
4.4 Konsernilaskelmat	111
4.4.1 Konsernituloslaskelma	111
4.4.2 Konsernirahoituslaskelma	112
4.4.3 Konsernitase	113
5. Liitetiedot	115
5.1 Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet	115
5.2 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	115
5.3 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	116
5.4 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	117
5.5 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	118
5.6 Tasetta koskevat liitetiedot.....	122

5.6.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	122
5.6.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	127
5.7 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	131
5.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	133
6. Allekirjoitukset ja merkinnät	135
7. Luettelot ja selvitykset	136

1. Tilinpäätös

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 117.1 §:n mukaan hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilinpäätös tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialueesta annetun lain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

2. Toimintakertomus

2.1 Toimintakertomusta koskevat säännöt

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja (Hyvinvointialuelaki 117 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot hyvinvointialueen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1a §). Hyvinvointialueen toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää aluevaltuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa (Hyvinvointialuelaki 115 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernintaseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi on esitettävä selvitys hyvinvointialueen ottamien pitkäaikaisten lainojen lisäyksistä ja investoinneista. (Hyvinvointialuelaki 119 §).

Toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita hyvinvointialue noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. (KPL 3a:2 §)

2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.2.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Johdanto

Vuosi 2024 oli Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävä. Keskeisinä tavoitteina palveluiden järjestämisessä olivat peruspalveluiden vahvistaminen, palveluiden oikea-aikaisuus sekä kustannustehokkuuden lisääminen. Vuoden aikana toteutettiin useita kehittämistoimia ja rakenteellisia uudistuksia, joiden avulla vastattiin palvelutarpeen kasvuun ja taloudellisiin haasteisiin.

Talouden ja toiminnan kehitys

Vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa, että hyvinvointialueen taloudellinen tilanne oli haastava, mutta alijäämä jäi sopeuttamistoimenpiteiden, lomapalkkavelka- ja potilasvahinkovakuutusvarausten pienenemisen, maksutuottojen kasvun ja korkotuottojen ansiosta suunniteltua pienemmäksi. Toimintakulujen hallinnassa onnistuttiin osassa toimintoja muun muassa henkilöstökulujen vähentämisessä ja palveluiden ostojen kustannuksia hillitsemisessä, vaikka kokonaisuudessaan mm. palkkojen erilliskorvaukset ja työvoiman vuokraus toteutuivatkin ennakoitua suurempina.

Toimialueiden talous ja toiminta:

Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut

Tilikauden alijäämä oli 2,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempi. Toimintatuotot ylittivät lisätalousarvion 1,2 miljoonalla eurolla, pääosin maksutuottojen kasvun ansiosta. Toimintakulut alittuivat 1,1 miljoonalla eurolla, ja henkilöstökulut jäivät alle lisätalousarvion 1,3 miljoonalla eurolla. Palveluiden ostot ylittivät lisätalousarvion erityisesti työvoiman vuokrauksen osalta.

Terveys- ja kuntoutuspalvelut

Tilikauden alijäämä oli 1,9 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempi. Toimintatuotot alittivat lisätalousarvion 0,6 miljoonalla eurolla, ja merkittävin ero oli maksutuotoissa. Toimintakulut ylittivät lisätalousarvion 1,1 miljoonalla eurolla, erityisesti henkilöstökulujen kasvun vuoksi.

Pelastustoimi

Pelastustoimen tulos oli 0,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempi. Toimintatuotot ylittivät odotukset erityisesti maksutuottojen ja kaluston myynnin ansiosta. Toimintakulut alittuivat 0,2 miljoonalla eurolla, ja henkilöstökulujen hallinnassa onnistuttiin.

Yhteiset palvelut

Yhteisten palveluiden toimintatuotot ylittivät tarkistetun talousarvion 1,0 miljoonalla eurolla ulkoisen rahoituksen hankkeiden tuella. Palveluiden ostojen ja henkilöstökulujen osalta oli ylityksiä, mutta vuosikatteen tasolla pysyttiin lähellä budjetoituja tavoitteita.

Palveluiden kehittäminen ja uudistukset

Vuoden aikana panostettiin vahvasti palveluiden kehittämiseen ja sujuvoittamiseen. Ikääntyneiden asumispalveluiden uudelleenorganisointi eteni suunnitellusti, ja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja lisättiin omaan toimintaan onnistuneiden rekrytointien myötä. Perhepalveluissa ja sosiaalihuollossa kehitettiin asiakaslähtöisiä toimintamalleja ja palvelupolkuja. Sähköinen perhekeskus otettiin käyttöön, ja uusia toimintamalleja kehitettiin lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Terveystieteidenhuollossa kehitettiin omatiimimallia, rekrytointia sekä potilaspolkuja. Keskussairaalassa aloitettiin kiirevastaanotto toiminta, joka nopeutti hoitoon pääsyä ja vähensi päivystyksen ruuhkaisuutta. Digitalisaation käyttöönotto eteni, ja Oma Ekhva -asiointialustan valmistelu jatkui.

Pelastustoimen palveluiden järjestämisessä onnistuttiin ennakoidusti, ja turvallisuustilanne pysyi hallinnassa. Varautumis- ja valmiussuunnittelua edistettiin yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Yhteisissä palveluissa kehitettiin erityisesti digitaalisten palveluiden käyttöönottoa, hankintaprosesseja ja organisaatiokulttuuria. Tulevaisuuden investointihankkeiden valmistelua vietiin eteenpäin yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Yhteenveto

Vuosi 2024 osoitti, että hyvinvointialue pystyy sopeutumaan taloudellisiin haasteisiin ja saavuttamaan keskeisiä tavoitteita. Talouden sopeutusohjelmaa toteutettiin osittain, ja toiminnan kehittämisen avulla saavutettiin merkittäviä edistysaskelia. Organisaatiokulttuurin kehittäminen, esihenkilöiden valmentaminen, henkilöstön osallistaminen sekä kansallisesti ainutlaatuinen työnantajan ja henkilöstön välinen kumppanuussopimus tukivat ja tukevat muutosta.

Jatkamme palveluiden kehittämistä ja kustannusten hallintaa varmistaaksemme hyvinvointialueemme kestävä tulevaisuuden. Keskeisenä voimavaranamme ovat jatkossakin luottamustoimielimien ja organisaation sisäinen päätöksenteko- ja toimeenpanokyky sekä henkilöstön sitoutuminen ja osallistuminen tarvittaviin muutoksiin.

Kokonaisuutena vuoden 2024 voi todeta onnistuneeksi toiminnan, talouden ja kehityssuunnan osalta. Kiitämkin tästä henkilöstöä, esihenkilöitämme ja päätöksentekijöitä.

Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja

2.2.2 Henkilöstöedustajan katsaus

Hyvinvointialueen toinen toimintavuosi antoi viitteitä kiihtyvää muutoksesta organisaatiossa ja toimintaympäristössä. Henkilöstöä on vuoden aikana puhututtanut liikkuvuus ja yhteiskäyttö sekä työvuorosuunnittelu. Muutokset ja niiden vaikutukset aiheuttivat kysymyksiä. Päätöksistä ja perusteista kaivataan edelleen enemmän tietoa ja keskustelua.

Organisaatiokulttuuri muuttuu hiljalleen. Työyksiköissä on otettu käyttöön jatkuvan parantamisen malli. Kestää aikansa, että mallista tulee luonteva osa arkea. Edelleen haasteena on vanhoista toimintamalleista poisoppiminen. Johtamisjärjestelmän uudistus puhututti varsinkin sairaalan osalta. Henkilöstö odottaa tietoa asian etenemisestä. Työkykyjohtamisen ohjausryhmät aloittivat toimintansa alkuvuodesta. Työkykyjohtamisen perustaa on luotu mm. esihenkilökoulutuksella.

Yhteistoiminta on kehittynyt työntekijöitä paremmin huomioivaksi ja osallistavaksi. Esihenkilöiden ja linjajohdon rooli on merkittävä siinä, miten muutoksista keskustellaan. Esimerkkeinä hyvästä muutosjohtamisesta on Armilan osasto 7:n lakkautus ja Armila exit, joista on tiedotettu ja tilannekuvaa avattu säännöllisesti. Arjen tuen ja perusterveydenhuollon vastuualueinfot on koettu alueilla hyvänä. Tämän käytännön toivoisi laajentuvan muuallekin.

Viestintä intrassa on parantunut ja ajantasaistunut merkittävästi, viestintäkanavien moninaisuus haastaa silti edelleen. Intrassa tuodaan esiin erilaisia projekteja ja onnistumisia. Etujoukkue-lanseeraus on tehty näyttävästi ja positiivisella asenteella, mikä luo hyvää työnantajakuvaa.

Palkanmaksun virheet vähentyivät loppuvuoden aikana. Ongelmia on edelleen erityisesti keikkalaisten palkanmaksun oikea-aikaisuudessa. SOTE-sopimuksen liiterakennemuutos on kesken valtakunnantason puuttuvien ohjeiden vuoksi, mikä haastaa alueellista palkkauksen kehittämistä. Eksoten aikainen henkilökohtaisen työstä suoriutumisen malli ei ole kannustava ja mahdollinen muutos odottaa myös valtakunnallista ratkaisua. Henkilökohtainen lisä aiheuttaa toistuvasti kysymyksiä.

Vuoden aikana on työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa valmisteltu kumppanuussopimusta, joka allekirjoitettiin joulukuussa. Kumppanuussopimus huomioitiin valtakunnan tasolla palkitsemalla kehittämistekona Tärkeissä töissä -gaalassa. Kumppanuussopimuksessa on sovittu avoimen viestinnän ja vuorovaikutuksen pelisäännöt.

Mira Ruotsalainen, johtoryhmän henkilöstöedustaja

2.2.3 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen korkeinta päätösvaltaa. Aluevaltuuston edustajat valitaan aluevaaleissa. Aluevaltuuston tehtävänä on vastata myös siitä, että asukkailla on käytössään monipuoliset osallistumisen mahdollisuudet. Aluevaltuusto päättää viime kädessä siitä, että hyvinvointialueella otetaan käyttöön parhaat ja vaikuttavimmat toimintatavat, jotka ovat eduksi koko hyvinvointialueen kannalta. Aluevaltuusto päätöksillään joko hyväksyy tai hylkää aluehallituksen esitykset.

Aluevaltuuston puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Helena Puolakka (kok.), puheenjohtaja
Eeva Arvela (sd.), 1. varapuheenjohtaja
Lassi Valkeapää (kesk.), 2. varapuheenjohtaja
Sami Rossi (ps.), 3. varapuheenjohtaja

Aluevaltuusto kokoontui 10 kertaa.

Aluehallitus

Aluevaltuutetuista valitaan jäsenet aluehallitukseen, joka johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 toimikaudeksi 2022-2025 aluehallitukseen 13 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä aluehallituksen puheenjohtajan ja 3 varapuheenjohtajaa.

Aluehallituksen puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Anneli Kiljunen (sd.), puheenjohtaja
Anna Helminen (kok.), 1. varapuheenjohtaja
Vesa Örmä (kesk.), 2. varapuheenjohtaja
Marja Estola (vihr.), 3. varapuheenjohtaja

Aluehallitus kokoontui 21 kertaa.

Yksilöasioiden jaosto

Hyvinvointialueen yksilöasioiden jaosto ratkaisee ja antaa lausunnot yksilöä koskevissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvissa asioissa niiltä osin kuin toimivaltuuksia ei ole laissa, asetuksissa tai hallintosäännössä muulle viranomaiselle tai viranhaltijalle määrätty ja ratkaisee hallituksen puolesta viranhaltijan päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset yksilöä koskevissa asioissa, jollei toimivaltaa ole delegoitu viranhaltijalla.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi yksilöasioiden jaostoon viisi (5) jäsentä ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Yksilöasioiden jaoston puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Esko Ijäs (sd.), puheenjohtaja
Anu Karhu (kesk.), varapuheenjohtaja

Yksilöasioiden jaosto kokoontui 11 kertaa.

Henkilöstöjaosto

Hyvinvointialueen henkilöstöjaoston yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi. Erityisenä tehtävänä jaostolla on käsitellä ja päättää hallintosäännössä määritellyistä henkilöstöä koskevista asioista.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi henkilöstöjaostoon seitsemän (7) jäsentä ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Henkilöstöjaoston puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Heikki Marjakangas (kesk.), puheenjohtaja
Milla Eerola (ps.), varapuheenjohtaja

Henkilöstöjaosto kokoontui 12 kertaa.

Tarkastuslautakunta

Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta valmistelee aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan keskeisimpinä tehtävinä on arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista. Tarkastuslautakunnan tehtävät on säädetty hyvinvointialuelaisissa.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 hyvinvointialueen tarkastuslautakuntaan yhdeksän (9) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Toni Suihko (kok.), puheenjohtaja
Riitta Munnukka (kesk.), varapuheenjohtaja

Tarkastuslautakunta kokoontui 10 kertaa.

Tilintarkastajat: BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö. Vuoden 2024 osalta vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela.

Hyvinvointialueen osallisuus- ja demokratiajohtokunta

Hyvinvointialueen osallisuus- ja demokratiajohtokunnan yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna asukasosallistamista ja muuta osallistamistoimintaa samoin kuin päätöksenteon valmisteluprosesseja koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi. Erityisenä tehtävänä johtokunnalla on hallintosäännössä määritellyt osallisuuteen, kunta- ja järjestöyhteistyöhön sekä päätöksenteon valmisteluprosessien seurantaan ja kehittämiseen liittyvät tehtävät.

Aluevaltuuston toimikaudeksi osallisuus- ja demokratiajohtokuntaan on valittu 13 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtainen varajäsen. Aluehallitus valitsee johtokuntaan hallintosäännössä määrätyn tavoin kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Osallisuus- ja demokratiajohtokunnan puheenjohtajat vuoden 2024 lopussa:

Titta Myllärinen (sd.), puheenjohtaja
Linda Brandt-Ahde (kok.), 1. varapuheenjohtaja
Timo Salmisaari (kesk.), 2. varapuheenjohtaja

Osallisuus- ja demokratiajohtokunta kokoontui 4 kertaa.

Turvallisuuslautakunta

Hyvinvointialueen turvallisuuslautakunta johtaa ja kehittää pelastustoimialaa ja vastaa pelastuspalvelujen tuloksellisesta järjestämisestä sille talousarviossa määriteltujen määrärahojen, hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 hyvinvointialueen turvallisuuslautakuntaan 13 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä lautakunnan puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa.

Turvallisuuslautakunnan puheenjohtajisto vuoden 2024 lopussa:

Jari Karhu (kesk.), puheenjohtaja
Sanna Koskenranta (sd.), 1 varapuheenjohtaja
Antti Pellinen (kok.), 2. varapuheenjohtaja

Turvallisuuslautakunta kokoontui 5 kertaa.

Vaikuttamistoimielimet

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella: ne ovat lakisääteisiä, mutta niillä ei ole päätösvaltaa.

Aluehallitus päätti 24.3.2022 asettaa valtuustokauden ajaksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston ja asettaa nuorisovaltuuston, joka on vahvistanut toimintasäännössään toimikautensa pituuden (2 vuotta).

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuuston puheenjohtajana toimi vuoden 2024 loppuun asti Veeti Kondratjeff ja varapuheenjohtajana Eevi Romppanen.

Nuorisovaltuusto kokoontui 5 kertaa.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston puheenjohtajana toimii Harri Aartelo ja varapuheenjohtajana Jaana Kuokka.

Vanhusneuvosto kokoontui 4 kertaa.

Vammaisneuvosto

Puheenjohtajana toimii Anni Pitkämäki ja varapuheenjohtajana Jaana Kauppinen.

Vammaisneuvosto kokoontui 4 kertaa.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaalilautakunta

Jokaisella hyvinvointialueella on aluevaalilautakunta, jonka tehtävänä on aluevaalien ehdokasasettelun vahvistaminen ja aluevaalien vaalituloksen vahvistaminen.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 aluevaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä, lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä viisi (5) varajäsentä asetettuna siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Aluevaalilautakunnan puheenjohtajiston kokoonpano vuoden 2024 lopussa:

Heikki Järvenpää (kok.), puheenjohtaja
Anne Pajunen (sd.), varapuheenjohtaja

Aluevaalilautakunta kokoontui 2 kertaa.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen organisaatio jakautuu aluevaltuuston hallintosäännössä vahvistamalla tavalla neljään toimialueeseen:

1. Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialue
2. Terveys- ja kuntoutuspalvelut toimialue
3. Pelastustoimen toimialue
4. Yhteisten palvelujen toimialue.

Toimialueiden johtamisesta ja niiden jakautumisesta vastuualueisiin määrätään aluehallituksen vahvistamassa toimintasäännössä.

Tilivelvollisia ovat hallintosäännön 30 §:ssä määritellyt toimijat.

2.2.4 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Uusina tai muuttuneina tehtävinä hyvinvointialueille vuonna 2024 huomioitiin valtion yleiskatteellisessa rahoituksessa hoitotakuun toteutus, hoivahenkilöstön vähimmäismitoituksen toteutuksen lykkääminen, kansallinen mielenterveysstrategia, lastensuojelun vähimmäishenkilömitoitus, lastensuojelun jälkihuollon ikärajan laskeminen 25 vuodesta 23 vuoteen, oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen, sote-valvontalaki (nettomuutos), laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (nettomuutos), mielenterveyslain muuttaminen ja synnyttäneen äidin selvittämistä ja oikeusgeneettisiä vanhemmuustutkimuksia koskeva muutosehdotus. Valtion rahoitukseen näillä muutoksilla oli 0,4 miljoonan euron negatiivinen vaikutus johtuen pääasiassa ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan mitoituksen vaikutusten lykkäämisestä.

Hyvinvointialue teki oikaisuvaatimuksen työelämäosallisuutta edistävien palvelujen kunnista hyvinvointialueelle siirtyneiden kustannusten osalta. Oikaisuvaatimus hyväksyttiin ja valtion rahoitukseen saatiin alkuperäiseen talousarvioon verrattuna valtiovarainministeriön 26.6.2024 tehdyn päätöksen mukaan lisäystä 2,3 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueelle ei vuodelle 2024 alun perin myönnetty lainanottovaltuutta investointeihin tai investointeja vastaaviin sopimuksiin negatiivisen vuosikatteen takia. Koska Armilan hyvinvointiaseman väliaikaisten väistötilojen järjestelyjen aloittaminen osoittautui välttämättömäksi jo vuonna 2024, anottiin ja saatiin 5,63 miljoonan euron lisälainanottovaltuudet tiloja osittain korvaavien tilaelementtien vuokravastuisiin. Valtioneuvosto teki asiasta päätöksen 4.7.2024. Tilaelementit rakennetaan alkuvuodesta 2025 ja muutto tapahtuu kesällä 2025.

Alkuperäisessä valtioneuvoston päätöksessä hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta myöskään vuodelle 2025. Koska välttämättömiä investointitarpeita kuitenkin on, pyydettiin valtiovarainministeriöltä neuvotteluja lisälainanottovaltuuksista. Valtuuksia pyydettiin sote-keskusinvestointiin vuosille 2025–2029 sekä vuoden 2025 välttämättömiin investointeihin, mitkä ovat suurelta osin korvausinvestointeja. Valtioneuvoston 28.11.2024 päätöksellä lisälainanottovaltuutta saatiin 106,429 miljoonaa euroa. Ehtona oli, että hyvinvointialueen tulee laatia talouden tasapainottamisohjelma, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut. Ohjelman tulee sisältää vuosittaiset rahamääräiset lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata. Tämän lisäksi ehtona oli, että hyvinvointialueen tulee laatia suunnitelma sote-keskusinvestoinnilla tavoiteltujen toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen varmistamisesta alueen koko palvelustrategia huomioon ottaen.

Ikääntyneiden asumispalveluissa tehtiin vuoden 2024 aikana lukuisia muutoksia, kun monista yhteisöllisen asumisen palveluista siirryttiin ympärivuorokautisiksi asumispalveluiksi Taipalsaarella, Lappeenrannassa, Joutsenossa sekä Ruokolahdella ja Rautjärvellä. Muutos koski yhteensä noin sataa asiakaspaikkaa vuoden aikana. Kesällä 2024 Parikkalan Saaren ja loppuvuodesta Joutsenon Leivontien asumisyksiköiden palvelut korvattiin muilla ratkaisulla. Savitaipaleella valmistui loppuvuodesta 2024 60-paikkainen asumisyksikkö, jossa toimii sekä oman toiminnan Kuikankoti että ostopalveluyksikkö Attendo Kaijankoti Oy.

Kehitysvammaisten palveluasumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen 15 -paikkainen asumisyksikkö Juhonkoti valmistui Imatralle ja toiminta uudessa yksikössä alkoi syksyllä.

Aikuisten monialaisille palveluille valmistui syksyllä uudiskohde Pajarilaan, jonne sijoittuivat: päihdekatkaisu- ja vieroitushoito, päihdelaitoskuntoutus, tilapäismajoitus, tukiasuntoja sekä selviämishuone.

Kesällä 2024 keskussairaalan remontoituun A-siipeen muutti kuntoutuksen, välinehuollon ja suun terveydenhuollon toimintoja. Myös kiirevastaanotto toiminta aloitti toimintansa A-siivessä marraskuussa 2024.

Keväällä 2024 päättyi Armilan os 7 toiminta.

Kehitysvammapoliklinikan toiminnot henkilöstöineen siirtyivät terveys- ja kuntoutuspalveluiden toimialueelta arjen tuen ja toimintakyvyn toimialueelle vuonna 2024.

2.2.5 Hyvinvointialueen henkilöstö

Palkat ja palkkiot

Palkat ja palkkiot ovat kasvaneet 2023 vuodesta 10 miljoonaa euroa. Maksetut palkat ja palkkiot vuosien 2024 ja 2023 osalta ovat kuvattuina alla olevaan taulukkoon:

Muutos 2024 vs. 2023	2024	2023
10 178 000 €	262 385 000 €	252 207 000 €

Henkilöstömäärä 31.12.2024

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa työskenteli 31.12.2024 yhteensä 5 509 henkilöä, joista määräaikaaisia oli 1072 henkilöä. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli vuoden 2024 lopussa 19,5 prosenttia ja vakituisten 80,5 prosenttia.

Mainitut luvut eivät sisällä sopimuspalokuntahenkilöstöä, joita oli 31.12.2024 tilanteessa 384 henkilöä.

Henkilöstömäärien muutos vuodesta 2023 vuoteen 2024:

Henkilöstömäärä 31.12.2024	Muutos 2024 vs. 2023	2024	2023
Vakituiset	-75	4 437	4 512
Määräaikaaiset	268	1 072	804
Yhteensä	193	5 509	5 316
Sopimuspalokuntahenkilöstö	-30	384	414

Hyvinvointialueen suurimmat ammattiryhmät olivat hoito- ja sosiaalihenkilöstö. Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön ammattiryhmittäinen jakautuminen vuonna 2024. Muutos henkilöstökokonaismäärässä vuoteen 2023 verrattuna oli 193 henkilöä.

Henkilöstön muutos ammattiryhmittäin vuodesta 2023 vuoteen 2024:

Henkilöstö ammattiryhmittäin	Muutos 2024 vs. 2023	2024	2023
Hallinto-, toimisto-, tukihenkilöstö	23	499	476
Hoitohenkilöstö	89	3 514	3 425
Lääkär henkilöstö	5	326	321
Sosiaalihenkilöstö	85	724	639
Huoltohenkilöstö	1	132	131
Asiantuntijahenkilöstö	1	144	143
Pelastushenkilöstö	3	109	106
Tutkimusta, hoitoa avustava henkilöstö	-14	61	75
Yhteensä	193	5 509	5 316

Henkilötyövuosi- eli HTV-määrä

Alla olevassa taulukossa on kuvattu hyvinvointialueen henkilötyövuodet toimialueittain ja vertailu vuoden 2023 vastaaviin lukuihin. Luvut eivät pidä sisällään Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen sopimuspälokuntahenkilöstöä.

Henkilötyövuosien muutos vuodesta 2023 vuoteen 2024:

Henkilötyövuodet	Muutos 2024 vs. 2023	2024	2023
Yhteiset palvelut	17	437	420
Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialue	42	2 539	2 497
Terveydenhuollon- ja kuntoutuksen toimialue	3	1 870	1 867
Pelastustoimi	-2	125	127
Yhteensä	60	4 971	4911

Henkilötyövuosissa (HTV2) on huomioitu palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä suhteutettuna koko vuoden kalenteripäiviin. Osa-aikainen henkilö on muutettu henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti.

Eläkkeet ja eläke-ennusteet

Hyvinvointialueen palveluksesta jäi eläkkeelle vuoden 2024 aikana yhteensä 115 henkilöä (vrt. 2023: 129 hlöä), joiden keski-ikä oli 64,9 vuotta. Yhteismäärästä vanhuseläkkeelle jäi 80 henkeä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 20. Työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät tässä myös kuntoutustuet (työkyvyttömyyseläkkeitä 10, kuntoutustukia 10). Eläkkeelle jääneiden yhteismäärään (129) on laskettu mukaan myös osatyökyvyttömyyseläkkeelle (7 henkilöä) tai

osakuntoutustuelle (9 henkilöä) jääneet, ja heitä oli vuonna 2024 yhteensä 15 henkilöä. (Keva 2025.)

Eläköitymisennuste savuttanee huippunsa Ekhvalla vuonna 2030, jonka jälkeen eläköityvien määrä vähenee vuositasolla (Keva 2025). Työurien pituutta tuetaan työurakeskustelun mallilla, erilaisin joustoin sekä keikkatyön mahdollistamisella vielä eläköitymisen jälkeen. 2024 suunniteltu konkarivalmentaja-malli otetaan käyttöön lisäksi vuoden 2025 alussa.

Alla olevaan taulukkoon on koottu myös eläkevakuuttaja Kevan tekemä eläköitymisennuste hyvinvointialueen työntekijöistä vuosien 2024–2028 aikana. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet. Täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet. Ekhva oli mukana Kevan Kestävää työelämää -hankkeessa, jossa työkyvyttömyysriskiä ennustetaan.

Eläkkeelle siirtyneet vuonna 2024 ja eläköitymisennuste 2025–2028 (Keva):

Eläkkeelle siirtyneet, toteuma	2024
Vanhuuseläke	80
Työkyvyttömyyseläke (ei sis. osatyökyvyttömyyseläkkeitä tai osakuntoutustukia)	20
Osatyökyvyttömyyseläkkeet ja osakuntoutustuet	15

Ennuste eläköityvistä (Keva)	2025	2026	2027	2028
Vanhuuseläke	126	123	95	96
Täyden työkyvyttömyyseläkkeen ennuste	24	23	23	23

Sairauspoissaolot

Hyvinvointialueen sairauspoissaolojen raportoinnissa käytettiin sekä omaa henkilöstöraportoinnin järjestelmän tuottamaa että työterveyshuollon Suunta-palvelun tuottamaa tietoa. Hyvinvointialueen työterveyshuoltopalvelut tuotti Suomen Terveystalo Oy, joka vastasi sairauspoissaolojen syyryhmittäisestä raportoinnista.

Vuonna 2024 tavoitteena oli sairauspoissaolojen väheneminen alle 15 päivään suhteutettuna työaikaan/henkilötyövuosi (HTV). Lopullinen toteuma yhteensä oli 18,2 sairauspoissaolopäivää/HTV2. Tavoite ylittyi 3,2 sairauspoissaolopäivää/HTV2. Absoluuttisia sairauspoissaolopäiviä oli 90 447 päivää vuonna 2024 kun vastaava luku oli 86 588 päivää vuonna 2023. Kasvua oli 3 859 päivää.

Sairauspoissaolot päivää/henkilötyövuosi ja absoluuttiset päivät, vertailutaulukko:

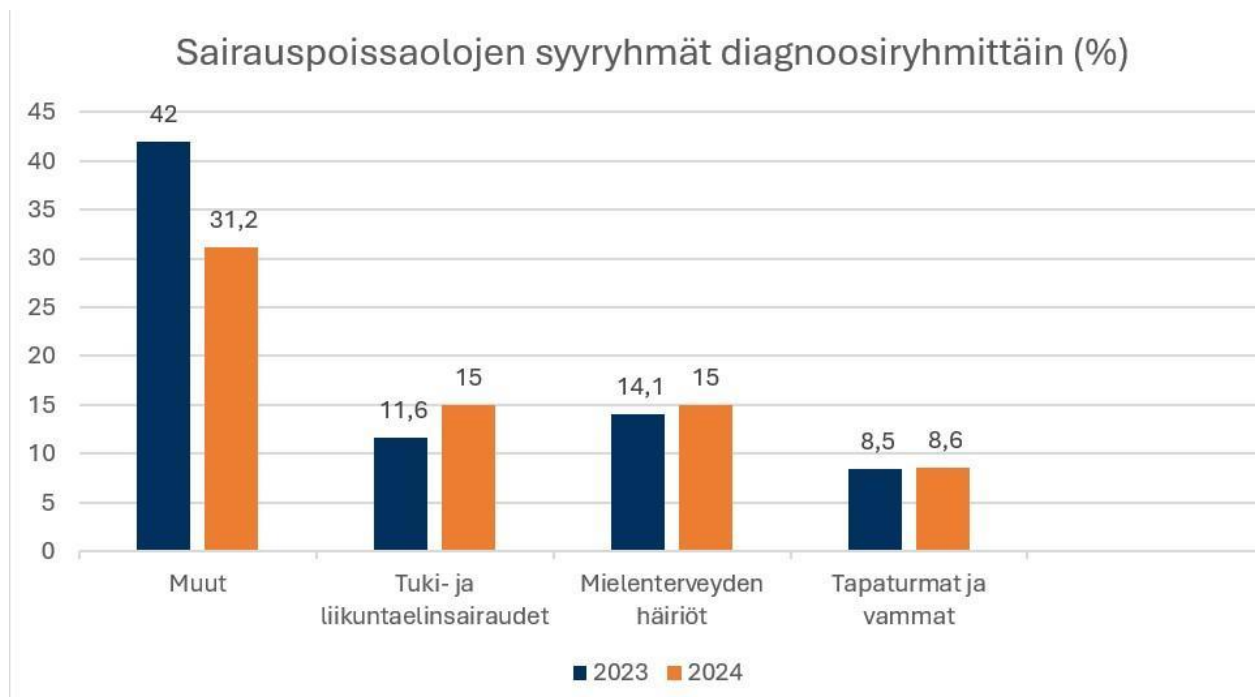
Sairauspoissaolot	2023	2024
Päivää/HTV	18,01	18,2
Absoluuttisten päivien määrä	86 588	90 477

Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2024 oli 4,8 % ja 0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä) oli 16,5 %.

Suurin yksittäinen sairauspoissaolojen syyryhmä oli Muut-ryhmä, joka piti sisällään suurimpana ryhmänä poissaolot omalla ilmoituksella sekä hoitajan kirjoittamana. Toiseksi suurin syyryhmä oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet, jossa suurimpina ryhminä olivat alaraajojen sairaudet sekä selkäsairaudet. Kolmanneksi suurin poissaolojen diagnoosiryhmä oli mielenterveyden häiriöt, ja siellä suurimpina ryhminä olivat mielialahäiriöt sekä neuroottiset häiriöt.

Mielenterveyssyistä johtuvat poissaolot nousivat 0,9 prosenttia. Kasvua oli etenkin lyhyissä poissaolojaksoissa, mutta joukossa oli myös vaikea-asteisia useiden vuosien aikaisia ongelmia, jotka olivat aktivoituneet. Tuki- ja liikuntaelinsyistä johtuvat sairauspoissaolot nousivat 3,4 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Tätä kasvua selittää osittain operatiivista hoitoa odottavien sekä siitä kuntoutuvien määrän kasvu. Tapaturmista johtuvien sairauspoissaolojen määrä oli liki sama kuin vuonna 2023. Muista syistä johtuvat sairauspoissaolot laskivat 10,8 prosenttia.

Sairauspoissaolojen syyryhmät diagnoosiryhmittäin:

Sairauspoissaolojen kehityssuunta oli negatiivinen kokonaistavoitteeseen nähden. Kehityksen seurantaan helpottamaan rakennettiin PowerBI-seuranta, johon asetettiin sairauspoissaolotavoitteet toimialueiden erityispiirteet huomioiden. Toimenpiteitä kohdennetaan edelleen voimakkaammin varhaisen välittämisen toimintaan työkykyriskien ennaltaehkäisyssä ja vahvistamalla tietojohtamisen vakiointia työkykyjohtamisessa vuonna 2025.

Työterveyshuolto

Hyvinvointialue kilpailutti työterveyshuoltopalvelut vuonna 2023. Kilpailutuksen voitti Suomen Terveystalo Oy. Uusi työterveyshuoltosopimus astui voimaan 1.5.2024. Sopimus sisälsi lakisääteisten ennaltaehkäisevien palveluiden lisäksi yleislääkäritasoisien työterveyspainotteisen sairaanhoidon palvelut, johon sisältyivät myös erikoislääkärinkonsultaatiot.

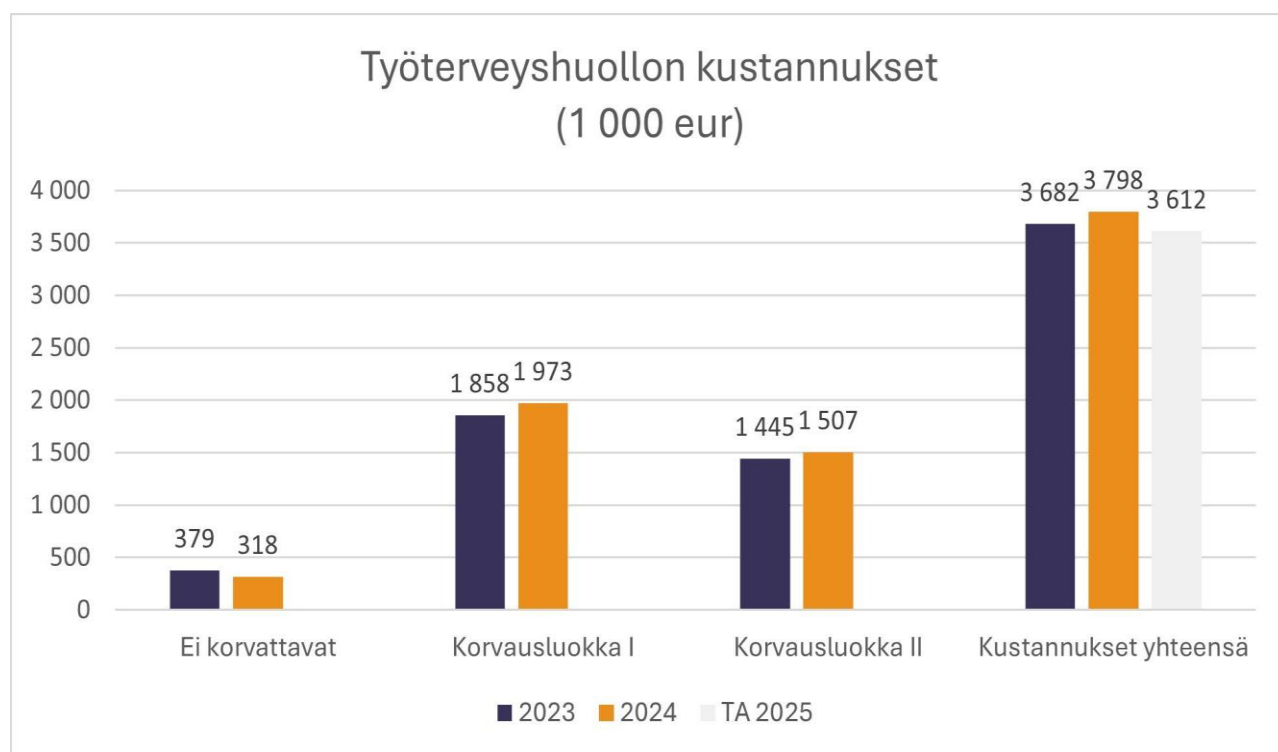
Työterveyshuollon kustannusten kehitys ja toteutuminen

Vuoden 2024 työterveyshuollon kustannukset toteutuivat 3,8 miljoonan euron suuruisina, mikä tarkoitti 0,1 miljoonaa euroa kustannusten kasvua vuodesta 2023. Mikäli kustannuksia tarkastellaan henkilömäärään suhteutettuna, vuoden 2024 kustannukset olivat pienemmät

vuoteen 2023 verrattuna. Tämä selittyy sillä, että henkilöstömäärä kasvoi noin 400 henkilöllä (sopimuspalokuntalaiset).

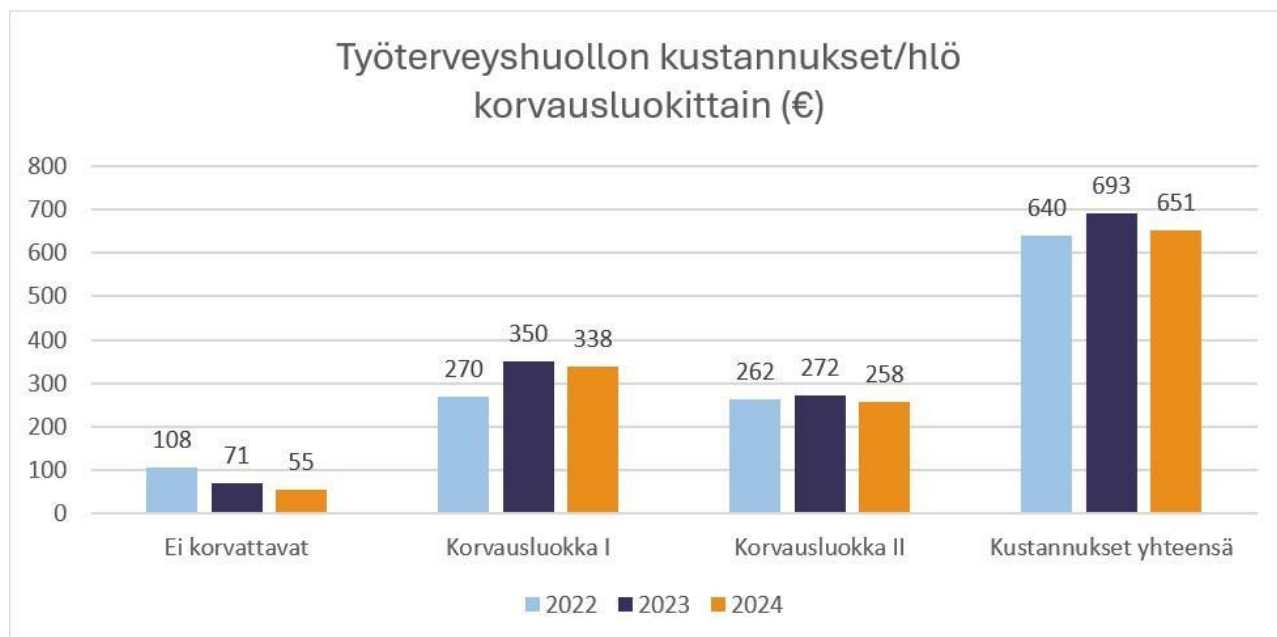
Vuoden 2024 alkuperäisessä talousarviossa työterveyshuollon kustannusten budjetti oli 2,7 miljoonaa euroa, mikä oli epärealistinen ottaen huomioon vuoden 2023 toteutuneet kustannukset. Tästä syystä tarkistettuun talousarvioon työterveyshuollon kustannusten budjettia kasvatettiin 3,9 miljoonaan euroon. Tarkistettuun talousarvioon nähden vuoden 2024 työterveyshuollon kustannukset toteutuivat 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä.

Työterveyshuollon kustannukset kokonaisuutena:

Työterveyshuollon kustannuksista 50 % kuuluu Kelan korvausluokkaan I, ja 40 % korvausluokkaan II. 10 % työterveyshuollon kustannuksista on luonteeltaan sellaisia, joista Kelan korvausta ei saada. Työterveyshuollon kustannusten jakautuminen Kelan korvausluokkien välille jatkui hyvin samankaltaisena kuin vuonna 2023. Tämä selittyy osin sillä, että työterveyshuollon toiminnassa ei tapahtunut normaalia poikkeavaa toimintaa vuonna 2024. Kokonaiskustannukset ovat laskeneet 42 € per henkilö vuodesta 2023 vuoteen 2024.

Työterveyshuollon kustannukset per henkilö korvausluokittain:

Korvausluokkien välinen jakauma noudatteli tavoiteltua korvausluokkien prosentuaalista toteumaa vuonna 2024: Korvausluokka I 52 %, korvausluokka II 40 % ja korvausluokka 0 eli ei korvattavien osuus oli 8 % hankituista palveluista.

Työkyvyttömyyseläkemaksujen toteuma

Sairauspoissaolokustannusten lisäksi työkyvyttömyyden kustannuksia työnantajalle syntyy täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä sekä kuntoutustuesta eli määräaikaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä. Osatyökyvyttömyyseläkkeestä tai osakuntoutustuesta eli määräaikaisesta osatyökyvyttömyyseläkkeestä ei synny vastaavia maksuja. Vuonna 2024 työkyvyttömyyseläkemaksu oli 0,76 prosenttia eli hieman vähemmän kuin vuonna 2023 (Ekhva: 0,92 prosenttia). Julkisen sektorin keskimääräinen työkyvyttömyyseläkemaksuprosentti verrokkilukuna 0,9 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2024 työkyvyttömyyseläkemaksuun vaikuttivat vuosina 2021 ja 2022 alkaneet työkyvyttömyyseläkkeet ja tehdyt tukitoimet.

Työkyvyn tukitoimet

Työkyvyn tukitoimien dataa verrataan tässä katsauksessa saatavilla olleeseen Ekhvan vuoden 2023 verrokkietietoon 8060 osasairauspäivästä. Osasairauspäivärahan mahdollisuutta työhön paluun tukena hyödynnettiin vuonna 2024 yhteensä 12670 osasairauspäivää. Osasairauspäivärahaa hyödynnettiin tehokkaammin verrattuna edelliseen vuoteen.

Kevan ammatillisen kuntoutuksessa piirissä olevien henkilöiden määrä pysyi samalla tasolla kuin 2023, mutta kuntoutusjaksot olivat pidempiä. Kelan kuntoutuksiin osallistui vähemmän henkilöitä, kuin vuonna 2023. Ohjaus Kelan kuntoutuksiin tapahtui pääasiassa työterveyshuollon kautta. Kelan kuntoutustarjonnan supistuessa vahvistettiin muita sisäisiä tukitoimia ja yhteistyötä erityisesti työterveyden ja Työterveyslaitoksen kanssa aiempaa enemmän.

Korvaavan työn päivien määrä kasvoi huomattavasti vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2024 korvaavaa työtä tehtiin yhteensä 3 974 päivää, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 1 268 päivää. Kasvuun vaikuttivat muun muassa tietoisuuden lisääntyminen sekä henkilöstöjärjestelmän selkeämpi kirjaaminen ja siihen liittyvät koulutukset.

Tavoitteena oli korvaavan työn käytön yleistyminen, ja tämä teema oli keskeinen osa työterveyshuollon kanssa käytyjä keskusteluja vuoden aikana. Kehitystyö jatkuu edelleen, ja tavoitteena on lisätä tukitoimia, parantaa järjestelmäkirjauksia sekä edistää yhteistyötä yli toimialarajojen.

Tukitoimet	2023, hlöä	2024, hlöä	2023, pvä	2024, pvä
Osasairauspäiväraha	118	168	8 060	12 670
Kevan ammatillinen kuntoutus	12	12	Ei saatavilla	1 042
Kelan kuntoutus	56	45	Ei saatavilla	706
Korvaava työ	77	143	1 268	3 974

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Mitä kuuluu -kysely toteutettiin koko henkilöstölle sekä tammi-helmi että loka-marraskuussa 2024. Kyselyn avulla selvitettiin organisaatiokulttuuriin ja työhyvinvointiin liittyvät keskeiset seikat ja niiden arvioitu toteutuminen arjessa.

Vastausaktiivisuus syksyn 2024 kyselyssä oli 59 % Ekhvan työntekijöistä, kun aiemmalla mittauskerralla se oli 56 % Ekhvan työntekijöistä. Tavoiteltua vastausprosenttia (63 %) ei saavutettu, mutta vastausaktiivisuuden kasvu saavutettiin. Vastausaktiivisuutta edistettiin pitämällä valmennuksia esihenkilöille osallisuuden lisäämiseksi, antamalla sparrausta ja tukea kyselyyn liittyvissä asioissa niin sisäisten asiantuntijoiden kuin TTL:n toimesta, antamalla johtoryhmälle väliaikaraportteja vastausprosentin kehittymisestä viestinnän tehostamiseksi, tuottamalla viestintämateriaalia yksiköihin, intraan sekä sähköpostitse, ja kannustamalla Työterveyslaitoksen Kipinä-kilpailulla, josta sai työyhteisölle valmennuspalveluita työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Viestinnässä painotettiin lisäksi työajan varaamisesta vastaamiseen työvuorosunnittelussa jo hyvissä ajoin, jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus vastata kyselyyn.

Keskeisimmät tulokset:

- Koimme työyhteisön voimavaratekijäksi. 72 % vastaajista koki, että työyhteisön yhteistyö on toimivaa. Tämä oli paremmalla tasolla kuin muilla vastanneilla hyvinvointialueilla.
- Työnantajan suosittelu oli korkealla tasolla. 76 % vastaajista suosittelisi työnantajaa ystävälleen. Tässä oli pientä laskua edelliseen mittaukseen (-2 %), mutta edelleen tulos oli paremmalla tasolla kuin muilla vastanneilla hyvinvointialueilla (61 %).
- Lähiesihenkilön toiminta koettiin oikeudenmukaiseksi, mikä oli kasvanut edellisestä mittauksesta (74 %, + 2 %). Arviot valmentavasta johtamisesta olivat myönteisempiä kuin muilla vastanneilla hyvinvointialueilla.
- Epävarmuus omien työtehtävien lakkautusuhan vuoksi (18 %, + 8 %) tai toiseen työtehtävään siirron vuoksi (22 %, + 11%) oli lisääntynyt.
- Aiempaa useampi vastaaja arvioi, että on lievästi psyykkisesti rasittunut (33 %, + 2 %).

Kyselyn tulosten avulla aloitettiin kehittämistyö läpi organisaation tarkastellen koettuja vaikutuksia ja suunnaten toimenpiteitä henkilöstön kokemien aiheiden piiriin edelleen. Tuloksia ja toimenpiteitä käsitellään yhteistoiminnallisesti sesongeittain työkykyjohtamisen ohjausryhmissä niin toimialuekohtaisesti kuin koko organisaation tasolla.

Nopeasyklinen Pulssi-kysely pilotoitiin Kevan kanssa yhteistyössä vuonna 2024 ja laajennetaan koko organisaation käyttöön. Tällä vahvistamme vahvuuksien ja epäkohtien, fiilisten, käsittelyä ajantasaisesti pidemmän aikavälin Mitä kuuluu -kyselyn rinnalla.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämiseksi toteutettiin erilaisia toimenpiteitä eri työkaluilla pitkin vuotta. Toteutuneita täydennyskoulutuspäiviä seurattiin OSS-henkilöstöjärjestelmän kautta. Osaamisen kehittämistä kuvataan laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Koulutuspäivien seuranta 2024:

Koulutuslaatu/ koulutuslaji	Palkalliset koulutuspäivät Yhteensä	Palkalliset koulutuspäivät/ Vakituinen henkilöstö	Palkattomat koulutuspäivät Yhteensä	Palkattomat koulutuspäivät/ Vakituinen henkilöstö
Ammatillinen koulutus	4 070	2 553	Ei saatavilla	
Luottamusmieskoulutus	191	150	Ei saatavilla	
Työsuojelukoulutus	97	71	Ei saatavilla	
Yhteistoimintakoulutus	25	18	Ei saatavilla	
Muu koulutus	1 177	874	Ei saatavilla	
Yhteensä	5 560	3 666	1 484	0

Henkilöstöön liittyviä indikaattoreita ja toimenpiteitä kuvataan tarkemmin Ekhvan erillisessä henkilöstökertomuksessa.

2.2.6 Ympäristöasiat

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ympäristöohjelma kattaa hyvinvointialueen kaikki toimialueet ja koko henkilökunnan. Ympäristötiimiin on nimetty kahdeksan jäsentä, jotka kokoavat ympäristötietoa sekä kehittävät hyvinvointialueen ympäristötyötä oman toimensa ohella. Ympäristötyötä tehdään systemaattisesti Ekokompassi -ympäristöjärjestelmän mukaisesti, joka on Suomen Luonnonsuojeluliiton omistama ja yhteensopiva kansainvälisten ISO 14001 ja EMAS-standardien sekä pohjoismaalaisten vastaavien järjestelmien kanssa.

1.9.2023 Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle myönnettiin Ekokompassi-ympäristösertifikaatti ensimmäisenä hyvinvointialueena.

Ekokompassi-ympäristöohjelmassa vuosille 2023–2025 kehittämiskohteina ovat energia, jätteet, hankinnat, logistiikka ja liikkuminen, viestintä, kemikaalit. Yhtenä kehittämiskohteena lisättiin kierrätettävän muovin keräystä. Keskussairaalaassa alkoi joulukuussa 2023 kierrätettävän yritysmuovin keräys ja kerättävän muovin määrä kasvoi läpi vuoden 2024. Vuokrakiinteistöistä osalla on mahdollisuus kotitalousmuovien kierrätykseen. Vuonna 2022 on aloitettu kalvomuovin keräys ja kalvomuovin keräysmäärät kasvoivat 2024 aikana.

Toimintaa arvioidaan ja raportoidaan vuosittain johtoryhmälle sekä Ekokompassin raportointijärjestelmään. Ekokompassi-sertifikaatti on voimassa kolme vuotta sen myöntämispäivästä lähtien. Vuoden 2024 lopulla aloitettiin valmistautuminen syksyllä 2025 toteutettavaan uusinta-auditointiin.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on Greenreality Network-verkoston jäsen ja syksyllä 2023 allekirjoitettiin sitoumus olla mukana tekemässä Lappeenrannan kaupungista ilmastoneutraalia vuoteen 2030 mennessä. Ympäristötiimiläiset ovat osallistuneet Greenreality Network-verkoston tilaisuuksiin vuonna 2024.

2.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Aluehallituksen vahvistamissa hankintalinjauksissa sekä toimintasäännössä vahvistettujen vastuuviranhaltijoiden ylläpitämässä ohjeissa ja toimintamalleissa varmistetaan oman toiminnan sekä sopimuskumppanien vastuullisuus muun muassa korruption ja lahjonnan torjunnan varmistamiseksi. Vastuullista toimintaa ohjaa lisäksi muun muassa johtoryhmän

vahvistama ohjeistus lahjojen ja vieraanvaraisuuden toimintakäytännöistä. Organisaation arvot sekä uudistuva organisaatiokulttuuri ohjaavat toimintaa vastuun kantaan ja kokonaisvaltaisesti vastuullisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

2.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Aluevaltuusto hyväksyi joulukuussa 2024 tasapainotusohjelman vuosille 2025–2028.

Suunnitelmassa alijäämät tulevat katettua vuoden 2028 loppuun mennessä.

Tasapainotusohjelma perustuu Nordic Healthcare Group Oy:n (NHG) toteuttamaan analyysiin realistisesta sopeuttamispotentiaalista. Analyysin, joka julkaistiin 9.10.2024, perusteella on voitu todeta, että hyvinvointialueella ei ole realistisia mahdollisuuksia kattaa alijäämiään hyvinvointialuelain 115 §:n edellyttämässä aikataulussa rikkomatta perustuslakia ja palveluiden järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Analyysi kuitenkin osoittaa merkittävää sopeuttamispotentiaalia. Analyysin pohjalta tehdyt rahoituslaskelmat osoittavat, että valitun skenaarion pohjalta Etelä-Karjalan hyvinvointialue voi kattaa alijäämänsä ilman lisärahoitusta vuoden 2028 loppuun mennessä toteuttamalla lakisääteiset palvelut säilyttäviä sopeutustoimia. Skenariossa, missä alijäämät katettaisiin hyvinvointialuelain 115 §:n määräajassa, edellyttäisi hyvinvointialueelta sopeuttamistoimenpiteitä, jotka toteutuessaan uhkaisivat vakavasti perustuslain ja palvelujen järjestämistä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Hyvinvointialuelaki tai sen ohjausmekanismit eivät mahdollista alijäämien kattamisaikataulun pidentämistä. Viranhaltijoiden ja päätöksentekijöiden huolellisuusperiaatteen ja hyvän hallintotavan toteutumiseksi hyvinvointialue on pyytänyt asian selvittämiseksi arviot sisäiseltä tarkastajalta Arto Kivelältä ja rikos- ja prosessioikeuden professori Matti Tolvaselta.

Sisäisen tarkastajan 10.10.2024 antama arvio päättyy seuraavaan johtopäätökseen:

- "Vastuullista johtamista on näissäkin juridisesti ristiriitaisissa oloissa tehdä sellaisia päätöksiä, jotka ovat yhteiskunnalle hyödyllisiä pitkällä aikavälillä. Arviointimenettelyyn voidaan joutua riippumatta siitä, valitaanko skenario kolme tai neljä. Näin ollen arviointimenettelyyn joutuminen ei nykytilanteessa ole näillä valinnoilla meidän käsissämme. Maakunnan kansalaisten hyvinvointi turvataan parhaiten johtamalla hyvinvointialuetta systemaattisesti, johdonmukaisesti, eettisesti kestävästi ja avoimesti itse asetettujen tavoitteiden mukaisesti."

Professori Matti Tolvasen 19.11.2024 valmistuneessa selvityksessä hän suosittaa seuraavaa:

- "Edellä kirjoitetun perusteella suositukseni on, että hyvinvointialueen valtuusto perustaa päätöksentekonsa skenarioon kolme, jossa alijäämä katetaan, mutta laissa säädettyä määräaikaa pidemmällä aikavälillä. Muut päätösvaihtoehdot ovat sekä hallinto-oikeudellisesti että rikosoikeudellisesti riskialttiimpia."

Talousarviopäätöksenteon yhteydessä seikkaperäisesti kuvatusta normistoon liittyvästä ristiriitatilanteesta on tehty joulukuussa 2024 myös kantelu oikeuskanslerille.

Alkuperäisessä valtioneuvoston päätöksessä hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Koska välttämättömiä investointitarpeita kuitenkin on, pyydettiin valtiovarainministeriöltä neuvotteluja lisälainanottovaltuuksista. Valtuuksia pyydettiin sote-keskusinvestointiin vuosille 2025–2029 sekä vuoden 2025 välttämättömiin investointeihin, mitkä ovat suurelta osin korvausinvestointeja. Valtioneuvoston 28.11.2024 päätöksellä lisälainanottovaltuutta saatiin 106,429 miljoonaa euroa. Ehtona oli, että hyvinvointialueen tulee laatia talouden tasapainottamisohjelma, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut. Ohjelman tulee sisältää vuosittaiset rahamääräiset lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata. Tämän lisäksi ehtona oli, että hyvinvointialueen tulee laatia suunnitelma sote-keskusinvestoinnilla tavoiteltujen toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen varmistamisesta alueen koko palvelustrategia huomioon ottaen.

Hyvinvointialueen toiminnan ja palvelujen toteuttamisen kokonaisvaltainen rakenteellinen uudistuminen on edellytyksenä taloussuunnittelukauden mukaisten sopeutusten toteutumiselle.

2.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymisen vaikuttavista seikoista

Taloudelliset riskit

Hyvinvointialueen talousarviossa 2024 nostettiin esiin merkittävänä riskeinä epätasapainoinen talous, mikä johtuu siitä, että valtion osoittama rahoitus on pienempi kuin järjestämisvastuun edellyttämät kustannukset. Alkuperäinen talousarvio tehtiin 31,9 miljoonaa euroa alijäämäiseksi ja muutettu talousarvio 40,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tilikauden alijäämäksi muodostui 39,7 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan alijäämää on taseessa 72,7 miljoonaa euroa, mutta kuntayhtymästä siirtynyt alijäämäosuus katetaan sitä vastaavalla poistoerolla, mitä on vuoden 2024 lopussa jäljellä 2,9 miljoonaa euroa. Väestön ikääntyminen ja samaan aikaan tapahtuva hyvinvointialueen väestömäärään pieneneminen aiheuttavat merkittävän riskin valtionrahoituksen riittävyydelle myös tulevana vuosina. Kiihtynyt inflaatio aiheuttaa myös haasteita rahoituksen riittävyydelle. Valtion rahoituksen määräytymisperusteet eivät riittävästi huomio edellä mainittua kehitystä ja sen vaikutuksia. Aluevaltuuston 10.12.2024 hyväksymällä sopeutusohjelmalla pyritään kattamaan vuosien 2023–2025 alijäämät ja saamaan talous tasapainoon vuoden 2028 loppuun mennessä. Erittäin haasteellisen tasapainotusohjelman onnistuminen on edellytyksenä talouden tasapainoon saattamiselle.

Valtion yleiskatteellisen rahoituksen kehittyminen ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset tulevat merkittävästi vaikuttamaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen kehittymiseen. Epäsuotuisat muutokset rahoituksessa ovat merkittävä taloudellinen riski.

Korkojen nousu on lisännyt hyvinvointialueen lainanhoitokustannuksia, mutta vastaavasti kassavarojen sijoituksilla on pystytty saamaan lisätuottoja. Korkokustannusten ennakoitavuutta sekä talouden ja kassan hallintaa varten aluevaltuusto on hyväksynyt varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet, joiden perusteella korkoriskeihin pyritään varautumaan.

Vahinkoriskit

Aluehallitus on hyväksynyt Eksote-kuntayhtymän aikana hankittujen vakuutusten jatkamisen myös hyvinvointialueen vakuutusturvassa aikaisemman sisältöisinä. Potilasvakuutus on otettu HUS-erva järjestämissopimuksen osana Suomen Keskinäiseltä potilasvakuutusyhtiöltä (SKPVY). Vakuutus on kiinteähintainen, eikä siitä tule ns. jälkiseuraamusmaksuja. Ennen vuotta 2021 syntyneet vahingot menevät vanhan Potilasvakuutuskeskuksen kautta järjestetyn vakuutuksen mukaan, josta aiheutuu vielä takautuvia vakuutusmaksuja. Potilasvakuuttamisen järjestämistä SKPVY:ssä koskevasta päätöksestä on tehty valitus markkinaoikeuteen. Asiaa koskeva ratkaisu markkinaoikeudesta on saatu maaliskuussa 2024 ja ratkaisu aiheuttaa lainvoimaistuessaan potilasvakuutuksen järjestämistavan muuttamistarpeen. Lainvoimaistuessaan em. ratkaisu tarkoittaa, että sopimus SKPVY:n kanssa päättyy 9 kuukauden kuluttua päätöksen lainvoimaistumisesta. Markkinaoikeuden ratkaisusta on haettu valituslupaa ja asia on edelleen Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Käynnissä olevat muut oikeudenkäynnit ja niihin liittyvät riskiarviot

Hyvinvointialueelle on siirtynyt Eksotelta merkittävä määrä riita-asioita koskien työaikamuodon muutosta, jossa Eksoten työntekijöitä siirtyi muodollisesta jaksotyöajasta yleistyöaikaan. Työntekijöiden ruokailutaukokäytäntö muutettiin edellä viitatussa tilanteessa siten, että ruokailutauko luettiin pääsääntöisesti vapaa-ajaksi, kun se aikaisemmin oli ollut työaika. Kantajia asiassa on yhteensä 302. Kanteet ovat vireillä Etelä-Karjalan kärjäoikeudessa. Kantajat jakautuvat pääasiassa kahteen ryhmään: niihin, jotka Eksote siirsi yleistyöaikaan työnjohto-oikeuden nojalla, ja niihin, jotka allekirjoittivat työaikamuodon muuttamista koskevan asiakirjan. Kanteet perustuvat ensin mainitun ryhmän osalta ensisijaisesti siihen, että Eksote olisi rikkonut kantajien työsopimusta. Toisen ryhmän osalta kanneperusteena on tasapuolisen kohtelun rikkominen. Tämä on samalla toissijaisena kanneperusteena ensin mainittuun ryhmään kuuluvilla kantajilla. Varsinaisten korvausvaatimusten lisäksi kantajat vaativat viivästyskorkoa, korvausta oikeudenkäyntikuluista sekä vahvistusvaatimuksia. Vaatimukset oikeudessa ovat pääomiltaan yhteensä noin 2,1 miljoonaa euroa.

Vaatimukset on kiistetty työnantajan puolelta perusteettomina. Perusteen kiistämisen lisäksi asiassa on esitetty vanhentumisväitteitä ja vaatimuksia joidenkin vaatimusten tutkimatta jättämisestä. Asia ei ole edennyt käräjäoikeudessa vuoden 2024 aikana.

Työtuomioistuimessa on vireillä hyvinvointialuetta vastaan nostettu kanne. Asiassa on kysymys tehtävämuutoksista, joiden johdosta kolmen henkilön tehtäväkohtaista palkkaa alennettiin. Kantajien mukaan tehtävämuutokset eivät olleet SOTE-sopimuksessa tarkoitettuja olennaisia muutoksia, joka olisi antanut oikeuden alentaa tehtäväkohtaisia palkkoja. Kantajien palkkasaatavaa koskevat vaatimukset ovat määrältään (pääoma) yhteensä yli 30 000 euroa. Lisäksi kantajat vaativat Ekhvan tuomitsemista maksamaan hyvityssakkoa työehtosopimuksen rikkomisesta sekä korvaamaan kantajien oikeudenkäyntikulunsa.

Itä-Suomen hallinto-oikeudessa on vireillä kaksi palvelussuhteeseen liittyvää valitusasia. Näistä toinen koskee virkasuhteen irtisanomista, johon asiakokonaisuuteen liittyy myös Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa vireille pantu yt-lain rikkomista koskeva kanne. Toinen valitusasia koskee virkavalintaa, jossa on esitetty vaatimus päätöksen kumoamisesta.

Kiireettömiä kuljetuspalveluja koskevasta hankintakokonaisuudesta on tehty valituksia (neljä eri valittajaa) markkinaoikeuteen, joiden käsittely on kesken. Kiireettömät kuljetuspalvelut on turvattu asiakkaille väliaikaisella järjestelyllä, kunnes hankintakokonaisuudesta on lainvoimaiset hankintapäätökset. Muista hankintalain kynnysarvojen ylittävistä hankinnoista ei ole vastaanotettu valituksia markkinaoikeuteen vuoden 2024 aikana.

Lisäksi aiemmin kuvatussa potilasvahinkovakuutusta koskevasta markkinaoikeuden ratkaisusta maaliskuussa 2024 on jätetty valituslupahakemus korkeimpaan oikeuteen. Markkinaoikeuden ratkaisussa potilasvahinkovakuutusta määrättiin sopimus päättyään 9 kuukauden kuluttua, sekä veloitettiin hyvinvointialue maksamaan seuraamusmaksua 50 000 euroa sekä korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja 15 000 euroa.

Strategiset ja toiminnalliset riskit

Hyvinvointialueen strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiseen sekä toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen vaikuttavia riskejä on määritelty johtoryhmän ja muiden organisaatiotasojen riskikartoituksina vuoden 2024 aikana. Kartoituksissa on tunnistettu toiminnan strategisia ja operatiivisia riskejä eri kategorioissa. Riskejä on arvioitu niiden todennäköisyyden, merkittävyyden ja taloudellisen vaikuttavuuden näkökulmista sekä suunniteltiin riskejä estäviä tai vähentäviä toimenpiteitä. Erittäin todennäköisiksi ja taloudellisesti merkittävimmiksi riskeiksi on arvioitu:

- Epäonnistuminen skenaario 3 mukaisissa sopeuttamistoimenpiteissä, oikeudellinen riski hyvinvointialuelain 115 §:n talouden tasapainotusveloitteen ristiriidan suhteesta palvelujen järjestämisveloitteesta huolehtimiseen.

- Palvelutarpeen kasvu. Voimakkaasti ikääntyvän väestön palvelutarpeen kasvun lisäksi palvelutarpeen kasvuriskejä liittyy alueen erityispiirteisiin, kuten nopeasti ikääntyvään väestöön sekä valtakunnan keskiarvoa heikompaan tilanteeseen väestön ylipainon ja runsaan päihteiden käytön osuuksissa väestöstä.
- Hyvinvointialueen osittain vanha rakennuskanta, kiinteistötekniikka ja -kustannukset. Korjauskustannukset ovat suuret, sisäilmaongelmat, epäkäytännölliset tilat aiheuttavat riskejä henkilöstölle, asiakkaille ja potilaille. Vuokrat nousevat, uuden rakentaminen vaatii investointeja.
- Laajat ulkoistukset ja ostopalvelut pitävät sisällään kustannusten hallitsemattoman kasvuriskin.
- Työvoiman saatavuus ja pitovoima, joka liittyy osaltaan myös edellä kuvattuun ostopalvelujen kustannusriskiin. Mikäli ei saada palkattua henkilökuntaa ja/tai pidettyä nykyistä henkilökuntaa, palveluiden järjestämisen vaihtoehdoksi jäävät kalliit ostopalvelut.
- Pula ammattilaisista lisää edellä kuvatun kustannusriskin lisäksi olemassa olevan henkilöstön työkuormaa ja siihen liittyviä riskejä. Tällä on vastaavasti negatiivisia vaikutuksia työssä jaksamiseen, yleiseen työhyvinvointiin ja viime kädessä työnantajan veto- ja pitovoimaan työntekijämarkkinoilla.
- Lainsäädännön vaatimukset ja hyvinvointialueen rahoitukseen, investointeihin ja lainanottovaltuuksiin liittyvät riskit. Nämä on kuvattu tarkemmin taloudellisten riskien kuvauksen yhteydessä.

2.3 Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä

Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä aluevaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (Hyvinvointialuelaki 22 §, 43 §, 51 §). Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa hyvinvointialueen varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Aluehallitus on vahvistamassaan toimintasäännössä kuvannut aluevaltuuston vahvistamaa hallintosääntöä täydentävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan toimintavastuut. Aluehallituksen vahvistaman toimintasäännön mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Hyvinvointialueen johto on suorittanut loppuvuodesta 2024 riskienhallinnan tilan kokonaisarvioinnin.

2.3.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Aluehallituksen vahvistaman toimintasäännön mukaan aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä erikseen annettujen ja vahvistettujen ohjeiden mukaisesti. Riskienhallinnan organisaatiotasoisista hallinnointi- ja koordinoititoiminnoista ja niiden kokonaisvaltaisesta kehittämisestä vastaa laatu- ja riskienhallintapäällikkö. Tietoturvariskien osalta riskienhallinnan vastuu on tietoturvapäälliköllä.

Aluehallituksen alaiset toimielimet ja toimialueet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallituksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä käytetään kolmen linjan mallia. Se tarkoittaa, että ensisijainen valvontavastuu on linjajohdolla eli päälliköillä, esimiehillä ja johtajilla. Toissijainen valvontavastuu on niillä, joiden pääasiallinen työtehtävä liittyy enemmän valvontaan kuin operatiiviseen tuotantoon. Näitä ovat esimerkiksi controllerit, turvallisuusasioista vastaavat päälliköt, laatu- ja riskienhallintapäällikkö ja tietosuojavastaava. Sisäisen valvonnan kokonaisuutta tukee ja arvioi kolmantena linjana sisäinen tarkastaja.

Riskienhallintatyön ohjaus on keskitetty laatu- ja riskienhallintapäällikölle. Ensisijainen vastuu riskienhallinnan toimeenpanosta on kolmen linjan mukaisesti operatiivisella linjajohdolla edellä kuvatulla tavalla.

2.3.2 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäisen tarkastuksen toiminnan määrittää hallintosääntö ja sitä tarkentaa hallituksen vahvistama hyvinvointialueen toimintasääntö sekä helmikuussa hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje. Toimintaohjeen mukaan sisäinen tarkastus raportoi hyvinvointialuejohtajalle ja hallitukselle. Tehtävää on omana toimintana toteuttanut yksi täysaikainen sisäinen tarkastaja, joka vastaa sisäisen tarkastuksen toteutumisesta. Lisäksi on ostettu syyskuusta 2024 alkaen 60% htv tarkastusresurssi Imatran kaupungilta.

Sisäinen tarkastus sovittaa työnsä yhteen tilintarkastuksen kanssa valvonnan kattavuuden varmistamiseksi ja kahdenkertaisen työn välttämiseksi. Sisäinen tarkastaja toimii asiantuntijana valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä sekä antaa pyydettyä neuvoja ja ohjeita sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamiseksi.

Tilikaudella 2024 on arvioitu mm. henkilöstöpalveluita, asiakasohjaustoimintoa, tutkimusrahojen käyttöä, päivystyskorvauksia ja talouspalveluita.

Arviointien tulokset kehittämisohjeuksineen on käsitelty operatiivisen johdon kanssa, ja ne ovat johtaneet sisäistä valvontaa tehostaviin toimenpiteisiin. Sisäisen valvonnan epäonnistumisesta johtuvia toiminnan jatkuvuutta uhkaavia riskejä ei ole havaittu ja sisäisen valvonnan tilaa voidaan pitää sisäisen tarkastajan näkemyksen mukaan kokonaisuutena arvioiden hyvänä asteikolla hyvä/kehitettävää/puutteellinen.

Sisäisen tarkastuksen organisointitapa täyttää IIA:n (The Institute of Internal Auditors) kansainvälisen ammattistandardin vaatimukset sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden osalta. Sisäinen tarkastaja on suorittanut Certified Internal Auditor (CIA) sertifikaatin, joka on sisäisen tarkastuksen kansainvälisesti hyväksytty ammattitutkinto. Ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa valvoo IIA. Vuonna 2024 sisäinen tarkastaja on käynyt mm. petostentorjuntaa, eettistä toimintatapaa sekä tietojärjestelmäprojektin tarkastamista koskevat koulutukset.

2.3.3 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan hyvinvointialueen toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Riskienhallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen sekä vahinkoihin liittyvissä riskeissä.

Riskienhallinnan keskeinen sisältö oli varmistua, että strategian mukaiset, valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä näistä tavoitteista johdetut asiakas- ja potilasrajapintaan määritellyt tavoitteet toteutuvat.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto on vahvistanut organisaation riskienhallinnan perusteet ja riskienhallintapolitiikan. Aluehallitus on hyväksynyt Sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan -ohjeen, riskienhallintapolitiikan ja suunnitelman. Aluehallitus seuraa ja arvioi esitettyjen toimien edistymistä saamiensa raporttien sekä selvitysten avulla apunaan sisäinen tarkastaja, joka muun muassa arvioi riskienhallinnan riittävyttä, asianmukaisuutta sekä raportointia. Hyvinvointialuejohtaja on vastannut riskienhallinnan organisoinnista, ohjauksesta ja hallitukselle laadittavan keskeisiä riskejä koskevasta riskienhallintasuunnitelman valmistelusta.

Laatu- ja riskienhallintapäällikkö koordinoi riskienhallintaprosessia ja -raportointia sekä toteuttaa yhdessä toimialueiden kanssa riskien tunnistamista ja hallintatoimenpiteiden määrittämistä, turvallisuus- ja valmiuspäälliköt vastasivat valmius- ja jatkuvuussuunnittelusta sekä turvallisuustyöstä, tietohallintopäällikkö ICT:n jatkuvuuden, toipumiskyvyn ylläpitämisestä ja koordinoinnista, tietoturvapäällikkö vastasi tietoturvallisuuden riskien kartoituksesta. Toimialueet, yksikköjen esihenkilöt vastasivat oman toimintansa riskienhallinnasta, koko henkilöstö työtehtäviinsä liittyvästä riskienhallinnasta ja ovat velvollisia noudattamaan annettuja ohjeita sekä raporttoimaan havaitsemistaan riskeistä. Riskikartoitus raportoidaan hyvinvointialueen aluehallitukselle vuosittain.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle määritellyt riskienhallintatoimintojen tavoitteet ovat:

- varmistaa potilaalle, asiakkaalle turvallinen ja laadukas hoito sekä palvelu
- varmistaa henkilökunnalle turvallinen työympäristö
- varmistua siitä, että strategian mukaiset, valtuustoon nähden sitovat tavoitteet sekä asiakas- ja potilasrajapintaan määritellyt tavoitteet toteutuvat
- tukea johtoa ja sisäistä tarkastusta strategisiin tavoitteisiin liittyvien riskien tunnistamisessa
- varmistaa olennaisten riskien ymmärtäminen, tarjota johdolle laadukasta ja oikea-aikaista päätöksenteon sekä riskien vähentämisen kannalta olennaista tietoa
- tukea operatiivista toimintaa sovittujen tavoitteiden saavuttamisessa hyväksyttävillä riskitasoilla
- varmistaa toiminnan häiriöttömyyttä jatkuvuus- ja riskienhallintaprosesseilla
- ylläpitää henkilökunnan, asiakkaiden, potilaiden ja sidosryhmien luottamusta.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat ohjeet on määritelty hyvinvointialueen hallinto- ja toimintasäännössä sekä pelastuslaitoksen toimintasäännössä.

Aluevaltuuston (24.3.2022 § 23) hyväksymässä hankintaohjeessa annetaan tarkemmat määräykset hankinnoissa noudatettavista menettelyistä. Ohjeiden ajantasaisuudesta sekä ohjetta koskevista tarkennuksista ja päivityksistä vastaa aluehallituksen vahvistaman toimintasäännön mukaisesti hankintapäällikkö. Aluehallitus on hyväksynyt (7.6.2023 § 129) hankintojen strategiset linjaukset-ohjelman osana palvelustrategian valmistelua. Hankintoja on kehitetty ja kehitetään sovittujen linjausten mukaisesti.

Vuoden aikana henkilöstölle on järjestetty viisi hankintakoulutusta, joista kaksi toteutettiin osana kaikille esihenkilöille pakollisia On-Ramp-valmennuksia.

Vuonna 2024 hankintapalvelut julkaisi 54 hankintaa koskevaa tarjouspyyntöä (2023 yhteensä 50). Tarjouspyynnöistä kansallisen tai EU-Kynnysarvon ylittäviä hankintoja oli 24, pienhankintoja 15 ja kevennettyjä kilpailutuksia (DPS/puitejärjestelyn sisäinen kilpailutus) 15. Edelliseen vuoteen nähden korostuivat dynaamisten hankintajärjestelmien hyödyntäminen.

Hankinnat jakautuivat palveluhankintoihin (31 kpl), tavarahankintoihin (20 kpl) ja rakennusurakoihin (3). Tarjouksia vastaanotettiin kilpailutusta kohden runsaasti (10,87 tarjousta/kilpailutus). Tilastoa kuitenkin vääristää lastensuojelun sijaishuollon tarjousten poikkeuksellisen suuri määrä (209) kolmannella kvartaalilla. Muiden kvartaalien keskiarvo on 4,8 tarjousta kilpailutusta kohden, jota voidaan pitää onnistuneena tuloksena (2023 keskiarvo 3,4 tarjousta/kilpailutus).

Ostopalveluissa suurimmat menot kohdistuivat tileittäin jaoteltuna asumis- ja hoivapalveluihin, sairaalapalveluihin, rakennusten ja huoneistojen vuokraukseen, työvoiman vuokraukseen ja ICT-palveluihin. Hyvinvointialue tekee merkittävän osan hankinnoista yhteishankintoina HUS-yhtymältä ja Hansel Oy:lta. Lisäksi hankintoja tehdään yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin, Sarastia Oy:n ja Sansia Oy:n kanssa.

Sopimustoiminta

Hyvinvointialueen sopimushallinnassa noudatettavat periaatteet on määritelty toimintasäännössä. Tarkemmista sopimushallinnan ohjeista ja niiden ajantasaisuudesta vastaa hyvinvointialuejohtajan nimeämä virkasuhteessa toimiva lakimies. Sopimushallinnan ohjeet on laadittu vuonna 2023 ja niitä päivitetään tarpeen mukaan. Hankintasopimuksista on annettu erilliset aluevaltuuston (24.3.2022 § 23) hyväksymät ohjeet, joiden ajantasaisuudesta vastaa hankintapäällikkö.

Hankintapalvelut ja oikeudelliset palvelut ovat laatineet yhteistyössä hyvinvointialueella käytössä olevat sopimusmallipohjat, jotka perustuvat julkisten hankintojen yleisiin sopimusehtoihin (ns. JYSE-ehdot). Sopimusmalleja on päivitetty vuoden aikana. Sopimushallintaa koskevien teknisten ohjeiden päivitys on käynnistetty yhdessä asiakirjahallinnon kanssa.

YK:n ja EU:n talouspakotteiden toteutumisen valvontaa on suoritettu yhteistyössä Suomen Asiakastieto Oy:n kanssa kohdistuen toimittajiin, joilta hankitut ostot voivat potentiaalisesti ylittää hankintalain 26 § mukaiset EU-kynnysarvot. Pakoteajo suoritettiin syyskuussa ja se kohdistettiin 338 yritykseen ja niiden edunsaajiin. Pakoteajon perusteella hyvinvointialue noudattaa talouspakotteita hyvin.

Hyvinvointialueen vammaisten asumispalvelujen suorahankintoihin kohdistui lisäksi vuoden aikana kilpailu- ja kuluttajaviraston selvitys. Selvitys ei johtanut toimenpiteisiin KKV:ssa, mutta sen perusteella tarkennettiin hyvinvointialueen sisäisiä toimintaohjeita.

2.3.4 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Hyvinvointialueen toimintajärjestelmää, joka kuvaa organisaation johtamis- ja laadunhallintajärjestelmän keskeistä sisältöä, on kehitetty hyvinvointialueen ensimmäisten toimintavuosien aikana siten, että vuoden 2024 aikana toimintajärjestelmän käytännöt ja rutiinit on otettu laajamittaisesti käyttöön. Toimintajärjestelmän rutiinien vakiinnuttaminen ja kehittäminen toteutuu jatkuvan parantamisen ideologian mukaisesti myös tulevina vuosina.

Sisäisen tarkastuksen havaintojen ja suositusten pohjalta käydään säännöllistä keskustelua sisäisen valvonnan kehittämisestä. Sisäisen tarkastuksen resurssia vuodelle 2024-2025 on lisätty ostopalvelulla vahvistamaan osaltaan muun ohella muutosjohtamisen keskeisissä asioissa onnistumista.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Hyvinvointialueen alkuperäinen talousarvio valmisteltiin 31,9 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Joulukuussa 2024 hyväksytyn lisätalousarvion alijäämä oli 40,8 miljoonaa euroa. Toteutunut alijäämä oli 39,7 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos ennen poistoeron tuloutusta 40,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Valtion rahoitus (570,9 miljoonaa euroa) kasvoi alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 2,3 miljoonaa euroa ja toteutui lisätalousarvion mukaisena.

Sopeutusohjelman päivitystä alijäämien kattamiseksi valmisteltiin vuoden 2024 aikana ja aluevaltuusto hyväksyi päivitetyn ohjelman 10.12.2024.

Toimintatuotot

Toimintatuotot (80,3 miljoonaa euroa) toteutuivat 1,8 miljoonaa euroa lisätalousarviota ja 4,9 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempina. Maksutuotot (48,5 miljoonaa euroa) toteutuivat kokonaisuudessaan hiukan lisätalousarviota suurempina ja 4,3 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempina. Myyntituotot (15,3 miljoonaa euroa) toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina ja 1,6 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota suurempina. Tuet ja avustukset (11,1 miljoonaa euroa) toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina, mutta 1,4 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota pienempinä.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 682,7 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja toteutuivat 0,3 prosenttia (2,1 miljoonaa euroa) lisätalousarviota suurempina. Henkilöstökulut (323,1 miljoonaa euroa) alittivat lisätalousarvion 0,5 miljoonalla eurolla. Palvelujen ostot (256,5 miljoonaa euroa) ylittivät lisätalousarvion 2,1 miljoonalla eurolla. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö (45,8 miljoonaa euroa) toteutui 0,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina ja avustukset (19,5 miljoonaa euroa) 0,1 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä. Muut toimintakulut (37,9 miljoonaa euroa) toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

	2024		2023
	1000 €		1000 €
Toimintatuotot			
Myyntituotot	15 331		17 583
Maksutuotot	48 536		40 343
Tuet ja avustukset	11 079		12 212
Muut toimintatuotot	5 382	80 329	5 188
			75 325
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-323 087		-313 160
Palvelujen ostot	-256 516		-240 943
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 805		-45 011
Avustukset	-19 469		-19 400
Muut toimintakulut	-37 850	-682 727	-33 338
			-651 852
Toimintakate		-602 398	-576 526
Valtion rahoitus		570 945	554 188
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 021		979
Muut rahoitustuotot	1 363		1 035
Korkokulut	-1 662		-1 239
Muut rahoituskulut	-84	638	-82
			692
Vuosikate		-30 816	-21 646
Poistot ja arvonalentumiset		-9 205	-8 074
Tilikauden tulos		-40 020	-29 720
Tilinpäätössiirrot		277	277
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		-39 743	-29 443
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,8		11,6
Vuosikate/Poistot, %	-335		-268
Vuosikate euroa/asukas	-246		-173
Asukasmäärä	125 162		125 353

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosentteina poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Edellä olevassa taulukossa on hyvinvointialueen tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut. Koska vuosikate oli merkittävästi alijäämäinen (-30,8 miljoonaa euroa) ja tunnusluku vuosikate prosentteina poistoista -335 ei tulo-rahoituksella pystytty kattamaan poistoja. Tulorahoitus oli heikko. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 prosenttia, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Jatkossa vuosikate tulisi saada positiiviseksi, jotta hyvinvointialue pystyisi investoimaan ja saamaan lainanottovaltuuksia.

2.4.2 Toiminnan rahoitus

Hyvinvointialueen toiminta rahoitetaan pääsääntöisesti valtion yleiskatteellisella rahoituksella. Hyvinvointialuetalous on osa julkisen talouden suunnitelmaa.

Hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyyttä suhteessa niille määrättyihin tehtäviin arvioidaan osana julkisen talouden suunnitelmaa. Suunnitelmassa käsitellään hyvinvointialueiden tehtäviä ja velvoitteita, taloutta sekä valtion hyvinvointialuetalouteen liittyviä taloudellisia vastuita. Julkisen talouden suunnitelma ohjaa ministeriöitä niiden valmistellessa hyvinvointialuetta koskevaa lainsäädäntöä ja ohjausta. Hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa.

Valtion rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella. Hyvinvointialueen rahoituksen muutos kuntapohjaisesta rahoituksesta valtion tarveperusteiseksi rahoitukseksi tapahtuu siirtymätasausmekanismilla. Mekanismin pohjana on laskennallisten kustannusten mukaisen rahoituksen ja hyvinvointialueen kuntien toteutuneiden kustannusten erotus.

Valtion rahoituksen määräytymismekanismissa on huomioitu heikosti tilanne, missä inflaatio on voimakas ja väestön ikärakenne muuttuu. Vaikutukset kohdistuvat rahoitukseen monilta osin vasta takautuvasti, jolloin rahoitus ei riitä kattamaan välttämättömiä kustannuksia.

Vuoden 2024 lisätalousarvioon päivitettiin valtion rahoitus valtiovarainministeriön ilmoituksen mukaisena ja kustannukset ennusteen mukaan. Alijäämää muodostui 39,7 miljoonaa euroa, joten rahoitus ei riittänyt kattamaan toteutuneita kustannuksia, vaikka oikaisuvaatimus kunnilta siirtyneiden kustannusten oikaisemiseksi ja lisäämiseksi rahoitukseen hyväksyttiin. Rahoituksen yhtenä määräytymistekijänä ollut hyvinvointialueiden hintaindeksi ei kattanut korkeamman inflaation vuoksi kohonneita kustannuksia.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024		2023	
	1 000 €		1 000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-30 816		-21 646	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 391	-32 207	-1 008	-22 654
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-20 279		-17 997	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 519		2 023	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4	-18 756	0	-15 974
Toiminnan ja investointien rahavirta		-50 963		-38 628
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 500		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 650		-4 650	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 694	35 544	0	-4 650
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	591		- 236	
Vaihto-omaisuuden muutos	222		492	
Saamisten muutos	9 268		4 540	
Korottomien velkojen muutos	-2 311	7 770	-29 988	-25 192
Rahoituksen rahavirta		43 314		-29 842
Rahavarojen muutos	-7 649		-68 470	
Rahavarat 31.12	15 011		22 660	
Rahavarat 1.1	22 660		91 130	
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €		-89 591		-38 628
Investointien tulorahoitus, %		- 164,3		- 135,5
Laskennallinen lainanhoitokate		-2,8		-3,1
Kassan riittävyys, pv		8,0		12,0
Asukasmäärä		125 162		125 353

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Yllä olevassa taulukossa esitetään hyvinvointialueen rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut. Vuonna 2024 toiminnan ja investointien rahavirta oli 51,0 miljoonaa euroa negatiivinen. Rahoituksen rahavirta oli 43,3 miljoonaa euroa positiivinen. Tämä aiheutui pääosin pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen lisäyksestä (40,2 miljoonaa euroa), mistä pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 28,5 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisten lainojen lisäys 11,7 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset tilinpäätöshetkellä olivat 15,0 miljoonaa euroa. Summaan sisältyi nopeasti realisoitavia rahastosijoituksia hankintahinnaltaan 12,1 miljoonaa euroa.

Investointimenot olivat 20,3 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen kohde oli A-tornin saneeraus ja kalustaminen 7,6 miljoonaa euroa.

Tunnusluvuissa toiminnan ja investointien rahavirran 5 vuoden kertymässä ei vielä ole kuin kaksi vuotta toiminnan vasta käynnistyessä. Tunnusluvut ovat heikon taloudellisen tilanteen vuoksi huonot. Investointien tulorahoitus (-164,3 prosenttia) kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tulorahoitus ei ole riittänyt investointien rahoitukseen, koska jo vuosikate oli negatiivinen. Laskennallisen lainanhoitokatteen, mikä kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, tulisi olla yli 2, jotta lainanhoitokyky olisi hyvä. Vuonna 2024 se oli -2,8. Vuosikatteen tulisi jatkossa olla selvästi positiivinen, jotta tulorahoitus riittäisi lainojen maksuun ja voitaisiin myös investoida. Kassan riittävyys 31.12.2024 oli 8 päivää.

2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase on seuraavassa taulukossa. Avaavan taseen loppusumma oli 159,4 miljoonaa euroa ja 31.12.2024 taseen loppusumma oli 151,8 miljoonaa euroa. Vastaavaa puolella suurin muutos tapahtui muissa siirtosaamisissa (10,4 miljoonaa euroa). Vuoden 2023 tilinpäätöksessä hyvinvointialueen rahoituksen kertakorvaus vuoden 2023 rahoitukseen oli 9,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 tilinpäätöksessä vastaavaa erää ei ollut. Vastaavaa puolella aineelliset hyödykkeet kasvoivat 9,2 miljoonalla eurolla. Vastattavaa puolella vieras pääoma lisääntyi 33,2 miljoonalla eurolla. Sijoituksia oli rahastoissa vuodenvaihteessa hankintahintaan arvostettuna 12,1 miljoonaa euroa. Vahvasti alijäämäisen tuloksen takia oma pääoma painui 49,6 miljoonaa euroa negatiiviseksi.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	109 131	99 609
Aineettomat hyödykkeet	6 421	6 118
Aineettomat oikeudet	4 108	4 078
Muut pitkävaikutteiset menot	893	1 245
Ennakkomaksut	1 419	794
Aineelliset hyödykkeet	99 906	90 661
Maa- ja vesialueet	1 857	1 857
Rakennukset	78 771	62 022
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 586	6 574
Koneet ja kalusto	9 919	4 636
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 773	15 572
Sijoitukset	2 804	2 831
Osakkeet ja osuudet	1 542	1 569
Muu lainasaamiset	1 262	1 262
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 666	59 805
Vaihto-omaisuus	4 043	4 265
Valmiit tuotteet	4 043	4 265
Saamiset	23 612	32 880
Pitkäaikaiset saamiset	4	6
Lainasaamiset	4	6
Lyhytaikaiset saamiset	23 609	32 874
Myyntisaamiset	9 822	8 760
Lainasaamiset	5	7
Muut saamiset	3 814	3 716
Siirtosaamiset	9 967	20 391
Rahoitusarvopaperit	12 070	15 830
Muut arvopaperit	12 070	15 830
Rahat ja pankkisaamiset	2 941	6 830
VASTAAVAA YHTEENSÄ	151 797	159 414

VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
OMA PÄÄOMA	-49 613	-9 869
Peruspääoma	22 972	22 972
Omat rahastot	99	99
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-32 940	-3 498
Tilikauden yli-/alijäämä	-39 743	-29 443
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 944	3 221
Poistoero	2 944	3 221
PAKOLLISET VARAUKSET	5 805	7 227
Muut pakolliset varaukset	5 805	7 227
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 658	2 067
Valtion toimeksiannot	951	595
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 665	1 432
Muiden toimeksiantojen pääomat	41	39
VIERAS PÄÄOMA	190 003	156 770
Pitkäaikainen	70 128	56 680
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 125	49 125
Muut velat	3	1
Siirtovelat	0	7 554
Lyhytaikainen	119 875	100 090
Joukkovelkakirjalainat	11 694	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 500	4 650
Lyhytaikaiset ostovelat	25 450	28 564
Muut velat	7 494	7 858
Siirtovelat	67 737	59 017
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	151 797	159 414
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	-30,7	-4,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	29,2	24,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	-72 684	-32 940
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	- 581	- 263
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	89 319	53 775
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	714	429
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	218 545	162 916
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	1 746	1 300
Lainasaamiset, 1000 euroa	1 262	1 262
Asukasmäärä	125 162	125 353

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste prosentteina = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Toimintatuotot}$

Kertynyt yli-/alijäämä euroina = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta euroina = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Hyvinvointialueen taseen tunnusluvuista omavaraisuusaste mittaa hyvinvointialueen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvinvointialueen omavaraisuusaste oli -31 prosenttia eli heikko. Pitkän ajan tavoitteena omavaraisuusasteen nostaminen huomattavasti nykytilanteesta olisi tärkeää, joten tämän tunnusluvun nostamiseen pitää kiinnittää huomioita hyvinvointialueella.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon hyvinvointialueen käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Hyvinvointialueen suhteellinen velkaantuneisuus oli 29 prosenttia. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet hyvinvointialueelle on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Hyvinvointialueelle syntyi vuonna 2023 ensimmäistä kertaa katettavaa alijäämää. alijäämäinen kehitys jatkui myös vuonna 2024, jolloin alijäämää syntyi 39,7 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi hyvinvointialueelle siirtyi edeltävästä kuntayhtymästä poistoeron verran kuntayhtymän alijäämiä. Nämä katetaan tulouttamalla poistoeroa.

Vuoden 2024 lopussa hyvinvointialueen lainakanta oli 89,3 miljoonaa euroa.

2.4.4 Kokonaistulot ja -menot

Hyvinvointialueen kokonaistulot ja -menot on esitetty alla olevassa taulukossa. Kokonaistulot v. 2024 olivat 695,4 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 710,8 miljoonaa euroa. Tuloissa merkittävin erä on valtion rahoitus. Toimintatuotoissa maksutuottojen osuus on 48,5 miljoonaa euroa, myyntituottojen osuus 15,3 miljoonaa euroa, avustusten 11,1 miljoonaa euroa ja muiden toimintatuottojen 5,0 miljoonaa euroa. Vastaavasti menoissa suurin erä oli toimintakulut 682,7 miljoonaa euroa. Investointimenojen osuus oli 20,3 miljoonaa euroa. Näistä investointituilla katettiin 1,5 miljoonaa euroa.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
TOIMINTA		TOIMINTA	
Toimintatuotot	80 329	Toimintakulut	682 727
Valtion rahoitus	570 945	Korkokulut	1 662
Korkotuotot	1 021	Muut rahoituskulut	84
Muut rahoitustuotot	1 363	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		+/- pakollisten varausten muutos	1 421
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-30
INVESTOINNIT		INVESTOINNIT	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 519	Investointimenot	20 279
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4		
RAHOITUSTOIMINTA		RAHOITUSTOIMINTA	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 500	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 650
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	11 694		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	695 373	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	710 793

2.5 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

2.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Etelä-Karjalan hyvinvointialue -konserni muodostuu hyvinvointialueesta ja sen määräysvallassa olevista tytäryhteisöistä ja osakkuusyhteisöistä. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa hyvinvointialue käyttää kirjanpitolain 1. luvun 5 §:n mukaista määräysvaltaa. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöinä käsitellään Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie.

Kirjanpitolain mukaisia osakkuusyhteisöjä (omistus 20–50 prosenttia) hyvinvointialueella ovat Saimaan Tukipalvelut Oy, Kaiku24 Oy, Meidän IT ja talous Oy ja Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (Socom).

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöt Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1 sekä osakkuusyhteisöt Saimaan Tukipalvelut Oy, Kaiku24 Oy, Meidän IT ja talous Oy. Osakkuusyhtiötä Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkitystä oikean ja riittävän kuvan antamiseen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	1	
Liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	0
Osakkuusyhteisöt	3	1
Yhteensä	5	1

Seuraavaksi on esitetty toiminnaltaan merkittävien yhteisöjen tavoitteiden toteutuminen.

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2024	Muutos TP2024 vs. TA2024	Muutos %	Tilinpäätös 2023	Muutos TP2024 vs. TP2023	Muutos %
Liikevaihto	772	730	42	6 %	729	43	6 %
Liikevoitto/-tappio	205	154	52	34 %	161	44	27 %
Tilikauden tulos	0	0	0	0 %	0	0	- 37 %

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy on Lappeenrannan keskussairaalan alueella tapahtuvaa pysäköintiä järjestävä yhtiö, joka omistaa Lappeenrannan VII Kimpisen kaupunginosan korttelin 20 tontilla 7 sijaitsevan pysäköintitalon sekä hallitsee vuokraoikeuden nojalla rakennusta varten tarpeellista määrää alaa ja muita keskussairaalan alueella sijaitsevia pysäköintialueita.

Painopiste	Tilinpäätös
Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen ja kehittämiskohteiden määrittely.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu, ja toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella.
Pysäköintitalon käyttöaste > 80 %	Pysäköintitalon käyttöaste nousi vuoden 2024 loppuun mennessä, parhaimmillaan noin 75 prosenttiin.

Meidän IT ja talous Oy

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2024	Muutos TP2024 vs. TA2024	Muutos %	Tilinpäätös 2023	Muutos TP2024 vs. TP2023	Muutos %
Liikevaihto	62 571	62 074	497	1 %	59 959	2 612	4 %
Liikevoitto/-tappio	1 540	674	866	128 %	-1 539	3 079	-200 %
Tilikauden tulos	1 642	765	877	115 %	-1 562	3 204	-205 %

Meidän IT ja talous Oy:n (Meita) pääomistajia ovat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä sekä Lappeenrannan, Joensuun, Mikkelin ja Imatran kaupungit. Yhtiö tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-palveluita omistajilleen ja sidosyksikköasemassa oleville omistajien yhtiöille.

Painopiste	Tilinpäätös
ICT-palvelut	
- Sopimushallinnan kehittäminen (mm. SLA-sopimukset) ja talouden ennakoitavuuden parantaminen. - Palveluiden tuotteistuksen kehittäminen yhdessä asiakkaan, teknologia- ja järjestelmätoimittajien kolmikannassa. - Asiakkuustiimin toiminnan kehittäminen (kaupallisen ja teknisen asiakasvastaavan roolien kehittäminen). - Käyttövaltuushallinnan kehittäminen. - Tietoturvapalveluiden (SOC) toiminnan kehittäminen.	- Palvelukatalogin kehittäminen ja palvelukuvauksien uusiminen. - Asiakasfoorumien toiminta vakiintunut - Asiakaspalvelun yhteydenotoista tunnistetaan entistä paremmin asiakkaiden työhön vaikuttavat häiriöt ja niitä pystytään hoitamaan entistä nopeammin. - Teknisen asiakkuusvastaavan työtehtävät ovat painottuneet hyvinvointialueen keskeisiin ICT-kehittämiprojekteihin. - Käyttövaltuushallinnan kehitysprosessi (SIP) kevään ja kesän aikana paransi palvelun laatua.

Painopiste	Tilinpäätös
Talousspalvelut Kehittämisen painopiste tukee hyvinvointialueen tiedontuotannon arvovirran suorituskyvyn parantamista ja hyvinvointialueen kustannuslaskentamallin kehittämistä.	- Uuden talousjärjestelmän toisen vuoden prosessit ja toimintatavat vakiintuneet ja talousdatan oikeellisuus on ollut keskiössä. - Asiakasfoorumit käynnistyneet. - Palvelukatalogin uudistaminen edistynyt.
Henkilöstöhallinnon palvelut - Uusien palkka- ja henkilöstöhallinnon ja osaamisen hallinnan tietojärjestelmien ja niihin liittyvien prosessien, työnjaon ja toimintamallien vakiinnuttaminen - Henkilöstöraportoinnin ja -analytiikan sisällöllinen ja tekninen kehittäminen - Kokonaisvaltaisen työnantajapalvelun ja palvelussuhdehallinnon kehittäminen yhteistoiminnallisesti - Painopisteet vahvistavat tiedon, toiminnan muutoksen ja hallinnon arvovirtoja: uusi yhteistyö 1. tuottaa johtamisen tueksi tietoa, joka mahdollistaa tietoon perustuvan päätöksenteon; 2. tukee johtamisen muutostyötä; ja 3. sujuvoittaa henkilöstöhallinnollista asiointia organisaation sisällä	- Uuden työntekijän prosessista tehty erillinen kehittämisprojekti, jota edistetään alkuvuonna 2025 tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa - Henkilöstöpalvelujen yhteydenottojen tarkempi analysointi ja ohjeistuksen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen henkilöstöpalvelujen kanssa. - Asiakasfoorumit käynnistyneet ja palvelukatalogin uudistaminen edistynyt.

Saimaan Tukipalvelut Oy

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2024	Muutos TP2024 vs. TA2024	Muutos %	Tilinpäätös 2023	Muutos TP2024 vs. TP2023	Muutos %
Liikevaihto	54 688	55 372	-684	-1 %	53 992	696	1 %
Liikevoitto/-tappio	373	582	-209	-36 %	20	353	1765 %
Tilikauden tulos	467	466	1	0 %	142	325	229 %

Painopiste	Tilinpäätös
Omistajien tarvitsemien tukipalveluiden tuottaminen taloudellisesti ja laadukkaasti, samalla huolehtien yhtiön oman toiminnan kannattavuudesta toimialueittain sekä oma pääoma turvaten.	Kaikkien yhtiön kolmen toimialan vuoden 2024 liiketulos oli positiivinen. Yhtiön liikevoitto oli 0,37 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 0,47 miljoonaa euroa.
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen (2024 työhyvinvoinnin teemavuosi) ja henkilöstön saatavuuden parantaminen.	Vuoteen 2027 asti ulottuvalla rekrytointisuunnitelmalla pystyttiin vastaamaan riskiksi tunnistettuun työntekijätarjonnan vähentymiseen. Työhyvinvoinnin tukitoimilla ei onnistuttu vaikuttamaan sairauspoissaolojen määrään lyhyellä aikavälillä. Sairauspoissaolopäiviä henkilöä kohden kertyi 21,4, jossa kasvua oli 0,1 pv/henk. verrattuna edellisvuoteen.
Omistajien palveluverkkoihinsa kohdistamien tarkastelujen ja suunnitelmien huomioiminen tukipalvelujen järjestämisessä ja kustannuksissa.	Vuonna 2024 yhtiön toimintaan vaikuttivat merkittävästi Ekhvan palvelu- ja palveluverkkouudistukset. Muutoksiin pystyttiin vastaamaan palvelutuotannon uudelleenorganisoinnilla sekä henkilöstöresurssien kohdentamisella. Muutokset koskettivat kaikkia yhtiön toimialoja.

Kaiku24 Oy

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2024	Muutos TP2024 vs. TA2024	Muutos %	Tilinpäätös 2023	Muutos TP2024 vs. TP2023	Muutos %
Liikevaihto	20 199	20 199	0	0 %	18 912	1 287	7 %
Liikevoitto/-tappio	1 180	1 180	0	0 %	270	910	337 %
Tilikauden tulos	935	935	0	0 %	199	736	370 %

Kaiku24 parantaa potilaiden hoidon ja avun saamista sekä hoitohenkilökunnan päivittäisen työn tekemistä. Toimintamme ansiosta sosiaali- ja terveystalouden asiakkaat saavat tarpeidensa mukaisia palveluita nopeammin ja sujuvammin.

Painopiste	Tilinpäätös
Palveluprosessien sujuvuuden ja laadun kehittäminen, yhteiskehittämisen kohteena mm. asiakkaiden ohjautuminen Kaiku24:n palveluihin omistaja-asiakkaiden verkkosivuilta	Asiakkuuden hoitoon ja kehittämistyöhön käytetty aika lisääntynyt +40 % vuoteen 2023 verrattuna. Yhteistyö on toimivaa ja matalakynnyksistä. Yhteistyötä tehdään useiden avainhenkilöiden välillä ja Kaiku24 johtavan lääkärin aloittaessa vuoden 2024 lopussa lääkäriyhteistyö lisääntyi. Projektinomaisesti on toteutettu alkuvuonna suunnitellut kehittämistehtävät: - Omahoitaja- omatiimimallin toteutuminen (tarkemmin tässä myöhemmin). - Asiakkaan polkujen kehittäminen eri palveluiden kanssa - Asiakaskokemuksen mittaamisen kehittäminen - Asiakasviestintä. Suunniteltujen kehittämistehtävien lisäksi yhteinen digialustaprojekti käynnistyi loppuvuonna 2024 ja lisäsi ennestään tiivistä yhteistyötä.

Painopiste	Tilinpäätös
	Kirjaamisen ja tilastoinnin tehostamista tehtiin hoitajatyössä ja THL:n vaatimusten mukainen kirjaaminen (ICPC2-koodit) on toteutunut tammikuun 2024 alusta lähtien tavoitteena kokonaiskäsitys, millä syillä asiakkaat ottavat yhteyttä. Kirjaamisen onnistumista on seurattu säännöllisesti ja kirjaaminen parantunut koko ajan. Yhteistä kirjaamisen kehittämistä kaikkien Kaikon asiakkuuksien kesken on toteutettu myös. Kaiku24 lääkärityön kirjaamisessa diagnoosien kirjaamiseen kiinnitetty huomiota, erityisesti pitkäaikaissairauksien diagnoosit ovat jatkossa tarkemmassa seurannassa.
Kustannustehokkuuden kasvattaminen	Kaiku24 on lisännyt ylläalueellista toimintaa, kuten yksi päivystysapupalvelu Kaiku24 tasoisesti. Ylläalueellisuus tarkoittaa sitä, että samalla henkilöstöllä tuotetaan palvelut useaan tai kaikkiin asiakkuuksiin. Ylläalueellisuuden laajentaminen tapahtuu Kaiku24 suunnitellusti myös tulevaisuudessa. Kaiku24 organisaatiomuutokset on toteutettu yhtiössä tukemaan laajempaa ylläalueellisuutta. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen asiakasrajapinnan yhteisten prosessien kehittämisellä on saatu aikaan volyymien laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Volyymit laskivat koko vuoden 2024 ajalla. Suoriteperusteisen laskutuksen myötä tällä on ollut kustannuksia alentava vaikutus. Myös Kaiku24:n sisäisellä prosessien tarkastelulla ja suoraviivaistamisella on saatu aikaan volyymien alenemista ja kustannustehokkuutta. Jatkossa yhteisiä rajapintaprosesseja tarkastellaan ja suoraviivaistetaan sekä pyritään edelleen tunnistamaan niitä kohtia, joissa mahdollisesti syntyy hukkaa ja tarpeetonta kysyntää palveluihin.

Painopiste	Tilinpäätös
Omistaja-asiakkaiden hoidon jatkuvuuden (omahoitaja ja -tiimimalli) toimintamallien toteuttaminen ja yhteiskehittäminen	Yhteiskehittämistä on tehty omahoitajamallin tunnistamiseksi ja jalkauttamiseksi Kaiku24:ssä hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi. Tämän lisäksi yhteisiä toimintamalleja on kehitetty päivittäisjohtamisen tehostamiseksi (kuten yhteiset tilannehuoneet ja ajanvaraustoimintojen ohjaaminen). Mallin toteutumista haastaa osalta hyvinvointialueen hyvinvointiasemilta puuttuvat omahoitajaresurssit. Resursseja on lisätty vuoden kuluessa. Toisaalta omahoitajamalliin kuuluvat potilasryhmien tarkentaminen on tarpeellista. Omahoitajamallin ja omatiimimallin jalkauttamisen työ jatkuu vuonna 2025.
Palveluliiketoiminnan laajentaminen ensisijaisesti nykyisten omistaja-asiakkaiden hyvinvointialueilla	Sata-alueella käynnistyivät Päivystysapupalvelut 1.3.2024. Palveluiden käynnistyessä Kaiku24:ään syntyi ylialueellinen toimintamalli päivystysapupalveluihin. Joulukuussa 3.12.2024 Sata-alueella käynnistyi terveystieteiden digitaalinen sotekeskus, johon Kaiku24 tuottaa hoitaja- ja lääkäripalveluita. Kaiku24 oli myös vahvasti mukana käyttöönottoprojektissa.
Palveluvalikoiman selkeyttäminen ja tuotteistaminen	Palveluiden tuotteistamisprojekti on päättynyt ja palvelukatalogi ja palvelukuvaukset ovat tarkentuneet Asiakkaan kanssa on selkeytetty peruspalveluiden sisältöjä ja toimintamalleja. Palveluiden mittaamisen ja palvelutasojen tarkentaminen on käynnistymässä.

2.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen konsernijohto koostuu laissa määritellysti sekä hallintosäännössä ja konserniohjeessa vahvistetusti aluehallituksesta ja hyvinvointialuejohtajasta sekä strategia- ja hallintojohtajasta. Hyvinvointialueen konserniohje on päivitetty aluevaltuuston päätösin 11.6.2024 § 44.

Aluehallituksen tehtävänä on hallintosäännön mukaan päättää osakeyhtiön perustamisesta sekä päättää edustajien nimeämisestä yksityisoikeudellisten yhteisöjen, säätiöiden ja laitosten toimielimiin ja kokouksiin. Kullekin osakkuusyhtiölle ja tytäryhtiölle on nimetty aluehallituksen päätösin omistajaohjausvastuulliset viranhaltijat.

Aluevaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu hyvinvointialueen strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Käytännössä omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat vastaavat ohjauksensa kohteena olevalle yhtiölle asetettavien tavoitteiden valmistelusta sekä yhtiön toiminnan seurannasta konsernijohtoon lukuun.

Konserniohjeen mukaan konsernijohto seuraa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten hyvinvointialueelle vähintään puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan- ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Konsernijohtoon velvollisuutena on myös ohjata tytäryhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Aluehallituksen nimeämät omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat raportoivat yhteisöjen asioista tarpeellisin osin hyvinvointialueen johtoryhmässä sekä tarvittaessa aluehallituksessa hyvinvointialuejohtajan katsauksissa. Yhtiöt antavat selvitykset yhtiöille annetuissa tavoitteissa onnistumisesta puolivuotisraportissaan.

Tytär- ja osakkuusyhtiöistä kehitystyötä on panostettu edelleen Kaiku24 Oy:n omistajaohjauksen terävöittämiseen yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi osakkuusyhtiöiden omistajastrategioita on päivitetty erityisesti ottaen huomioon valmisteilla oleva muutos hankintalain sidosyksikkömääritelmään.

2.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on ostanut Kaakkois-Suomen osaamiskeskus Oy:n osakkeita aiemmilta pienomistajilta siten, että yhtiötä ovat omistaneet marraskuusta 2024 lukien vain Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson hyvinvointialueet. Omistajajärjestelyt ovat liittyneet sääntelymuutokseen, jonka seurauksena sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan valtakunnallinen rahoitus on siirtymässä yta-alueitasoiseksi rahoitukseksi 6/2025 lukien. Omistajat ovat yhteisin päätösin järjestelleet palvelujen uudelleenorganisoinnin

sekä valmistelevat yhtiön saattamista lakkautuskuntoon siten, että yhtiö lakkautetaan kesällä 2025. Sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa koskeva yta-aluetasoinen sopimus on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2025.

2.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sidosyksikköhankintasääntelyyn valtakunnallisesti mahdollisesti tehtävät hankintalain muutokset aiheuttavat tarpeen arvioida omistussuhteita tai omistuksista luopumista osakkuusyhtiöissä, joissa omistussuus jäisi uudistuvassa sääntelyssä alle sidosyksikköaseman edellyttämän vähimmäisomistussuuden. Lakimuutoksesta on annettu lausunto maaliskuussa 2025. Hyvinvointialueella on käynnissä valmistelut, joilla varaudutaan mahdolliseen lakimuutokseen.

2.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Hyvinvointialueen konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja sekä muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset (Hyvinvointialuelaki 50 §).

Hallintosäännön ja konserniohjeen mukaan konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat yhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta konserniohjeen tai annetun muun ohjeistuksen mukaisesti. Valvonnassa ei ole havaittu raportoitavia poikkeamia tai puutteita.

Hyvinvointialueen yhtiöomistukset, omistajapoliittiset linjaukset sekä omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen päivitys on käsitelty aluehallituksessa 29.5.2024 § 122 ja aluevaltuustossa 11.6.2024 § 44.

2.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tulos toteutui tilikaudella 2024 yhteensä 39,0 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen osakkuusyhteisöjen tilikauden tulokset olivat ylijäämäiset, jolloin hyvinvointialueen konsernituloslaskelmalla esitettävä osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta pienentää tilikauden alijäämää, mutta vaikutus on pieni suhteessa hyvinvointialueen kokonaisuuteen. Koska konsernin tunnusluvut eivät oleellisesti emohyvinvointialueen tunnusluvuista, ei niitä ole erikseen kommentoitu.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toimintatuotot	81 126	76 051
Toimintakulut	-682 990	-652 128
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	911	-201
Toimintakate	-600 953	-576 278
Valtion rahoitus	570 945	554 188
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 021	979
Muut rahoitustuotot	1 376	1 079
Korkokulut	-1 752	-1 355
Muut rahoituskulut	-84	-83
Vuosikate	-29 446	-21 469
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 215	-8 358
Arvonalentumiset	-273	0
Tilikauden tulos	-38 934	-29 827
Laskennalliset verot	-30	-15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 964	-29 843

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2 024	2 023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,88	11,66
Vuosikate/Poistot, %	-310,36	-256,88
Vuosikate, euroa/asukas	-235,27	-171,27
Hyvinvointialueen asukasmäärä	125 162	125 353

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot / Toimintakulut, % = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate / Poistot, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate, euroa/asukas = $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-29 446	-21 469
Tulorahoituksen korjauserät	-2 302	-808
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 279	-18 012
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 519	2 023
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-50 505	-38 266
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 500	18
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 086	-4 689
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 694	0
Oman pääoman muutokset	0	2
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 757	-25 186
Rahoituksen rahavirta	42 864	-29 856
Rahavarojen muutos	-7 640	-68 122
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 562	23 202
Rahavarat 1.1.	23 202	91 324
	-7 640	-68 122

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-88 770	-38 266
Investointien tulorahoitus, %	-156,97	-134,28
Laskennallinen lainanhoitokate	-2,43	-2,68
Kassan riittävyys, pv	8	13

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lananhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Hyvinvointialuekonsernin rahoituslaskelman mukainen rahavarojen muutos mukailee hyvinvointialueen toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutusta konsernin rahoitusasemaan.

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	118 233	108 170
Aineettomat hyödykkeet	6 421	6 120
Aineettomat oikeudet	4 108	4 080
Muut pitkävaikutteiset menot	893	1 245
Ennakkomaksut	1 419	794
Aineelliset hyödykkeet	107 439	98 474
Maa- ja vesialueet	1 883	1 883
Rakennukset	86 151	69 681
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 598	6 574
Koneet ja kalusto	10 033	4 764
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 773	15 572
Sijoitukset	4 374	3 576
Osakkuusyhteisöosuudet	2 774	1 946
Muut osakkeet ja osuudet	314	344
Muut lainasaamiset	1 262	1 262
Muut saamiset	24	24
VAIHTUVAT VASTAAVAT	43 295	60 416
Vaihto-omaisuus	4 043	4 265
Saamiset	23 690	32 949
Pitkäaikaiset saamiset	4	6
Lyhytaikaiset saamiset	23 687	32 942
Rahoitusomaisuusarvopaperit	12 070	15 830
Rahat ja pankkisaamiset	3 491	7 372
VASTAAVAA YHTEENSÄ	161 528	168 586

VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
OMA PÄÄOMA	-44 420	-5 370
Peruspääoma	22 972	22 972
Muut omat rahastot	205	205
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-28 633	1 296
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 964	-29 843
PAKOLLISET VARAUKSET	5 805	7 227
Muut pakolliset varaukset	5 805	7 227
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 658	2 067
VIERAS PÄÄOMA	197 485	164 663
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	76 947	56 383
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3	7 555
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	19 630	5 086
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	100 758	95 521
Lyhytaikainen laskennallinen verovelka	147	117
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	161 528	168 586

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	-27,50	-3,19
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	30,29	26,13
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-67 597	-28 547
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-540	-228
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	96 577	61 470
Konsernin lainat, €/asukas	772	490
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	225 803	170 611
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 804	1 361
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 262	1 262
Konsernin henkilöstömäärä	5 510	5 317

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste prosentteina = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Toimintatuotot}$

Kertynyt yli-/alijäämä euroina = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta euroina = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

2.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.6.1 Asiaa koskeva sääntely

Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Hyvinvointialuelaki 119 §).

Hyvinvointialueella oli v. 2024 lopussa alijäämää 72,7 miljoonaa euroa, mistä poistoeron tuloutuksilla katetaan 2,9 miljoonaa euroa ja 69,7 miljoonaa euroa tulisi rahoituslain mukaan kattaa tasapainottamistoimenpiteillä vuoden 2026 loppuun mennessä. Alijäämien kattamiselle on kuitenkin olemassa suunnitelma vuoden 2028 loppuun mennessä.

2.6.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 40,0 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä on 1,0 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempi. Aluehallitus esittää tilikauden 40 020 293,04 euron alijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan rakennusten ja rakennelmien poistoeroa 276 921,48 euroa
2. Siirretään tilikauden alijäämä 39 743 371,56 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille

2.6.3 Talouden tasapainottamisen toimenpiteet

Hyvinvointialueen vuoden 2024 tilikauden alijäämä 39,7 miljoonaa euroa oli 1,0 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempi ja 7,9 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikompi. Talouden tasapainottamisohjelman tavoite vuonna 2024 oli 21,5 miljoonaa euroa. Talouden tasapainotustoimenpiteet eivät toteutuneet suunnitellusti erityisesti sairaalapalvelujen ostojen, diagnostiikkakulujen, ikäihmisten ympärivuorokautisten ostojen sekä työterveyshuollon kustannusten osalta. Korvaavia toimenpiteitä haettiin ja saatiin laskutuksen tehostamisen myötä tuottojen lisäyksestä.

Hyvinvointialueen tuottavuus- ja sopeutusohjelma vuosille 2023–2026 vahvistettiin aluevaltuustossa 13.12.2023 ja sopeuttamisohjelmaa päivitettiin aluevaltuuston päätöksellä 10.12.2024. Päivitetty sopeutusohjelma perustuu Nordic Healthcare Group Oy:n (NHG) tekemään analyysiin hyvinvointialueen talouden sopeuttamispotentiaalista. Analyysi, joka julkaistiin 9.10.2024, perusteella on voitu todeta, että Etelä-Karjalan hyvinvointialueella ei ole realistisia mahdollisuuksia kattaa alijäämiään hyvinvointialuelain 115 §:n edellyttämässä

aikataulussa rikkomatta perustuslakia ja palveluiden järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Analyysi kuitenkin osoittaa merkittävää sopeuttamispotentiaalia. Analyysin pohjalta tehdyt rahoituslaskelmat osoittavat, että niin sanotussa skenaariossa kolme Etelä-Karjalan hyvinvointialue voi kattaa alijäämänsä ilman lisärahoitusta vuoden 2028 loppuun mennessä toteuttamalla lakisääteiset palvelut säilyttäviä sopeutustoimia. Skenaario neljässä taas alijäämien kattaminen lakisääteisen aikataulun puitteissa edellyttäisi toimenpiteitä, jotka uhkaisivat vakavasti perustuslain ja palvelujen järjestämistä koskevan lainsäädännön toteutumista. Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025–2028 perustuvat Nordic Healthcare Group Oy:n (NHG) tekemän analyysiin skenaario 3:een.

Sopeuttamisohjelma sisältää uutta sopeutusta vuodelle 2025 yhteensä 19,9 miljoonaa euroa, vuodelle 2026 yhteensä 33,3 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 yhteensä 40,6 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 yhteensä 40,8 miljoonaa euroa. Yhteensä uutta sopeutusta vuosille 2025–2028 on yhteensä 134,5 miljoonaa euroa. Ohjelman toimenpiteiden onnistuessa hyvinvointialueen vuosien 2023–2025 alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2028 loppuun mennessä. Koska ohjelma on erittäin kunnianhimoinen, sisältää se myös merkittäviä riskejä toteutuksen suhteen.

Vuosien 2025–2029 investointisuunnitelman lisälainanottovaltuusneuvotteluja koskien valtiovarainministeriö edellytti 31.1.2025 lähettämässään täydennyspyynnössä, että hyvinvointialue täsmentää vuosien 2026–2028 sopeuttamistoimia sisällöllisesti mukaan lukien euromääräiset vaikutusarviot sekä kuvaamaan, miten hyvinvointialue varmistaa, että päätöksenteko niiden toteuttamiseksi etenee. Hyvinvointialuetta edellytettiin myös arvioimaan vuosien 2025–2028 kustannuskehityksen riskejä ja mahdollisuuksia lisäsopeuttamistoimenpiteiden toteuttamiseen tarpeen vaatiessa. Hyvinvointialue toimitti valtiovarainministeriölle 13.2.2025 hyvinvointialueen toimenpiteiden osalta täydennetyt tasapainottamisohjelman ja vastaukset täydennyspyynnössä esitettyihin kysymyksiin. Nämä aineistot ovat tilinpäätöspykälän liitteinä. Valtiovarainministeriö totesi, että hyvinvointialue on toimittamassaan materiaalissa esittänyt listan yksilöidyistä toimenpiteistä toimialoittain ja palveluluokittain. Toimet kohdistuisivat vuosille 2026–2028. Valtiovarainministeriö totesi, että Etelä-Karjalan hyvinvointialue on toimittanut ministeriölle lainanottovaltuuden muutospäätöksen ehdon mukaiset päivitetyn talouden tasapainottamisohjelman ja muut pyydetyt selvitykset. Toteutuessaan ohjelma varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn. Hyvinvointialue voi nostaa päätöksen mukaisesti pitkäaikaista lainaa tai tehdä pitkäaikaisia sitoumuksia.

Ohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja korvaavia toimenpiteitä sopeutusohjelman epävarmoille toimenpiteille haetaan aktiivisesti. Alla on esitetty tiivistettynä päivitetty sopeuttamisohjelma aluevaltuuston 10.12.2024 vahvistaman päätöksen mukaisena.

Sopeutukset milj. €	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Yhteensä	19,9	33,3	40,6	40,8	134,5
Palvelurakenteen keventäminen	2,6	4,1	5,4	5,7	17,8
Hoito- ja palveluketjujen sujuvoittaminen	2,5	8,2	12,5	12,5	35,5
Tuottavuuden parantaminen	1,9	6,9	6,9	6,9	22,5
Ostojen vähentäminen, tuotantotapojen arviointi	6,3	7,1	8,8	8,8	31,0
Tilojen, vuokrien ja palveluverkon kehittämisen tuomat säästöt	2,9	1,6	1,6	1,6	7,7
Tuottojen lisääminen	1,1	1,0	1,8	1,8	5,6
Kulujen ja päällekkäisyyksien karsiminen	2,6	4,5	3,6	3,6	14,4

Taloussuunnitelmassa on huomioitu valtion rahoitus syksyn 2024 painelaskelman mukaisena. Valtion yleiskatteellisen rahoituksen kehittyminen tulee merkittävästi vaikuttamaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen kehittymiseen.

Sopeuttamisohjelman edistäminen on edellyttänyt rinnalleen toiminta- ja johtamisjärjestelmän menetelmien valitsemista siten, että kehittäminen, toimintamallien ja palvelusäiltöjen uudistaminen ja sopeuttaminen voivat johtaa sote-uudistuksen tavoitteisiin sekä toiminnan että talouden osalta. Menetelmäkärjiksi on valittu kokonaisarkkitehtuurimalli (johtaminen yli siilojen), OKR (Tavoitteet ja avaintulokset malli, kehittämistoimien fokusointi) sekä jatkuvan Parantamisen malli (jatkuvat kehitysteot arjessa).

3. Talousarvion toteutuminen

3.1 Seurantaa koskeva sääntely

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Hyvinvointialuelaki 115.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa aluehallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat.

3.2 Tavoitteiden toteutuminen

3.2.1 Hyvinvointialuetta koskevat kootut tavoitteet

Aluevaltuustoon ja -hallitukseen nähden sitovat talousarviossa erikseen määritellyt taloudellisten tavoitteiden toteumavertailujen koonti esitetään alla olevissa taulukossa erikseen.

Milj. €	Talousarvio	Tarkistettu talousarvio	Toteuma 2024	Ero	Toteuma %
*Investoinnit	16,2	15,3	11,1	alitus 4,1	72,8 %
Käyttötalous					
Toimintakate, EKHVA	-590,0	-602,2	-602,4	ylitys 0,2	100,0 %
Toimintakate, Yhteiset palvelut	8,5	7,5	6,1	ylitys 1,4	122,5 %
Toimintakate, Sosiaali- ja terveyspalvelut	-580,8	-592,0	-591,4	alitus 0,6	99,9 %
Toimintakate, Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut **	-294,2	-291,4	-289,0	alitus 2,3	99,2 %
Toimintakate, Terveys- ja kuntoutuspalvelut **	-286,6	-300,6	-302,3	ylitys 1,7	100,6 %
Toimintakate, Pelastuspalvelut	-17,7	-17,7	-17,1	alitus 0,5	97,1 %
Rahoitusosa					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10,0	31,0	28,5	alitus 2,5	91,8 %
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-4,7	-4,7	-4,7	0	100,0 %

* Ei sisällä erikseen hyväksyttyä keskussairaalan A-siiven peruskorjausinvestointia

** Taso sitova vain aluehallitukseen nähden. Muut tasot sitovia sekä aluevaltuustoon että aluehallitukseen nähden.

Jos toteuma on toteutunut tavoitetta heikommin, taulukossa ero on esitetty ylityksenä. Tällöin myös toteuma-% on esitetty yli 100 %. Mikäli toteuma on toteutunut tavoitetta paremmin, ero on alitusta ja toteuma-% alle 100 %.

Talousarviossa sitovaksi tasoksi määritelty toimintakate toteutui muutettua talousarviota hiukan heikompana. Aluehallitusta kohtaan sitova toimintakatetaso toteutui arjen tuen ja toimintakyvyn palvelujen osalta 2,3 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja terveys- ja kuntoutuspalvelujen osalta 1,7 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 2,5 miljoonaa euroa suunniteltua vähemmän.

Seuraavassa taulukossa on esitetty palvelustrategialinjausten pohjalta vuodelle 2024 määritellyt toimenpidetavoitteet ja niiden toteuma.

Aluevaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
Toteutamme strategiamme ja arvojemme toimeenpanon edellyttämän organisaatiokulttuurin muutoksen, minkä seurauksena johtaminen ilmentää kaikilla tasoilla arvojamme sekä tukee strategiatavoitteidemme toteutumista tiimien autonomiaa lisäten.	Ekhvan uudistunut, uutta organisaatiokulttuuria heijasteleva johtamis- ja toimintajärjestelmä on otettu täysimittaiseen käyttöön (kyllä/ei)	Kyllä. Uuden toimintajärjestelmän elementtien 1) kokonaisarkkitehtuurimallin, 2) jatkuvan parantamisen toimintamallin sekä 3) TAT-strategiatavoitteiden toimeenpanomallien käyttöönotot ovat edenneet suunnitellusti.
	Esihenkilöiden 360-mittaukset ja niihin liittyvät kehittämissuunnitelmat tehty kaikille vastuualuejohtajille ja palvelupäälliköille (osuus toteutettu) (kyllä/ei).	Vuonna 2024 jatkettiin esihenkilötyön 360-työkalun pilotointia ja muotoilua organisaatiokulttuurin ja johtamisen periaatteiden mukaiseksi. Kyllä. Esihenkilötyön 360-mittaukset tehty suunnitelman mukaan kaikille johtoryhmäläisille sekä vapaaehtoisille palvelupäälliköille. Ei. Kehittämissuunnitelmat on tehty vain osalle osallistujista esihenkilön ja johdettavan käymän arviointikeskustelun pohjalta. 360-mallin käyttöönotto eteni suunnitellusti siten, että se on käytössä koko organisaatiossa 1.3.2025 alkaen ja toteutuu osana onnistumiskeskusteluja, millä varmistetaan arvioinnin ja kehittämissuunnitelmien systemaattisuus jatkossa.

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
	Mitä kuuluu -kyselyn vastausaktiivisuus nousee ja on 63 % tai parempi (kyllä/ei).	Ei. Tavoiteltua vastausaktiivisuutta ei saavutettu mutta se oli kasvussa: vastausaktiivisuus syksyn 2024 kyselyssä oli 59 % Ekhvan työntekijöistä, kun aiemmalla mittauksella se oli 56 % Ekhvan työntekijöistä. Vastausaktiivisuutta edistettiin pitämällä valmennuksia esihenkilöille osallisuuden lisäämiseksi, antamalla sparrausta ja tukea kyselyyn liittyvissä asioissa niin sisäisten asiantuntijoiden kuin TTL:nkin toimesta, antamalla johtoryhmälle väliaikaraportteja vastausprosentin kehittymisestä viestinnän ja johtamisen johtamisen tehostamiseksi, tuottamalla viestintämateriaalia yksiköihin intraan sekä sähköpostin välityksellä, ja kannustamalla Työterveyslaitoksen Kipinä-kilpailuun, josta palkintona oli mahdollisuus saada työyhteisölle valmennuspalveluita työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Viestinnässä painotettiin lisäksi työajan varaamista vastaamiseen työvuorosunnittelussa jo hyvissä ajoin, jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus vastata kyselyyn.

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
	Mitä kuuluu -kyselyssä johtamista koskevan aihealueen myönteisten väittämien keskiarvo on yli 70 %.	Kyllä. Mitä kuuluu -kyselyssä johtamista mitattiin strategisessa mittarissa kahdella väittämällä: - Lähiesihenkilön toiminta koetaan oikeudenmukaiseksi (%): toteuma 73,9 % vastanneista (v. 2024 aiempi tulos keväältä: 72,6 %). - Suosittelisi alkuvuoden vuoden aiempaan tulokseen nähden.
Toteutamme asiakaslähtöiset toiminnalliset uudistukset sekä näihin perustuvat tila- ja palveluverkkoratkaisut . Kiinteiden toimitilojen määrä ja niihin liittyvät kulut pienenevät olennaisesti.	Talouden sopeutustarpeisiin vastaava palveluverkkopäätös on tehty ja sen toimeenpano on käynnistetty (kyllä/ei).	Kyllä. (Aluevaltuuston päätös 5.3.2024 § 15)
	Liikkuvilla ja paikkariippumattomilla palveluilla täydennetty kivijalkapalveluita säästöjä tavoittaen (kyllä/ei).	Kyllä
Turvaamme laajan päivystyksen sairaalan ja tunnistamme sen merkityksen sote-palveluiden alueellisen saavutettavuuden turvaamiselle pitkällä aikajänteellä.	Laajan päivystyksen sairaalan edellytykset (osaajat, resurssit, jne.) turvattu Etelä-Karjalassa (kyllä/ei).	Kyllä. Etelä-Karjalan keskussairaalassa pystytään täyttämään kaikki laajan päivystyksen sairaalan vaatimukset.
Turvaamme eteläkarjalaisille laajan päivystyksen sairaalan palveluiden edellytykset.		Laajan päivystyksen sairaalan toimintaedellytykset ovat hyvät. Pystymme tarjoamaan laajalla skaalalla palveluita eteläkarjalalaisille kiireettömässä hoidossa. Ympäri vuorokautinen päivystys toimii kaikilla

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)			Tavoite 2024	Tilinpäätös
				vaadituilla erikoisaloilla ympäri vuorokauden.
Saavutamme talouden tasapainon v. 2023–2026 aikana toteutettavin kehittämis- ja sopeutustoimenpitein. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen toteutuvat monialaisesti, perustason palveluita ja ehkäisevän terveydenhuollon (neuvola- ja kouluterveydenhuollon) vaikuttavuutta vahvistamalla.	Talouden sopeutusohjelman 2024 – 2026 mukaiset toimenpiteet käynnistetty (kyllä/ei).			Osittain kyllä.
	Sopeutusohjelmaan perustuvat vuodelle 2024 määritellyt sopeutukset ovat toteutuneet (kyllä/ei).			Ei.
	Kouluterveyskyselyn (joka 2. vuosi) tai muun lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen tulokset osoittavat lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin parantuneen. (kyllä/ei)			Kyllä osittain. Peruspalveluiden vahvistaminen on aloitettu htv siirroilla, systeemisen työtteen vakioimisella rakenteisiin ja laajentamalla eskareista alle 18-vuotiaisiin toisen asteen oppilaisiin psyykkarityön mallin mukaista toimintaa. Lisäksi peruspalvelutasolla nepsy-osaamiskeskuksen viitekehyksessä kehitetty neurokirjon palveluita. Tämä on lisännyt sitä, että lasten, nuorten ja perheiden avun tarvetta arvioidaan monialaisemmin.
	Sähköisen perhekeskuksen käyttöönotto toteutettu (kyllä/ei).			Kyllä. Omaperhe.fi sivusto on otettu käyttöön, ja siitä on laajasti tiedotettu ammattilaisille työyksiköihin, kuntakierroksilla kuntatoimijoille, järjestöille ja seurakunnille sidosryhmätapaamisissa ja lapsiperhetoimijoiden työryhmissä.
Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ehkäisevien		Matalan kynnyksen päivätoiminnan		Kyllä. Matalan kynnyksen päivätoiminta käynnistettiin

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
palvelujen sekä hoitopalvelujen saatavuutta lisätään perustasolla.	käynnistäminen sekä toimintamallin tavoitteet ja seuranta määritely (kyllä/ei).	Lpr:ssa yhteistyössä ViaDia:n (valtakunnallinen diakoniatyö) kanssa lainsäädännön puitteissa. Tarjoamme viikoittaisen sosiaalihoituksen palvelun ja toimintaa seurataan yhteistyössä 3. sektorin palveluntuottajan kanssa.
Ikäihmisten palvelut kyetään palvelutarpeen kasvusta huolimatta tarjoamaan kaikin osin lakien asettamien minimivaatimusten mukaisesti. Digitaalisia toimintamalleja otetaan laajasti käyttöön kotona asumisen ja asumispalvelujen tueksi ja ympärivuorokautisen asumisen tarpeen hillitsemiseksi.	Terapianavigaattorin ja ohjatun omahoidon käyttöönotto sote-keskuksissa ja ensilinjan hoidon tarpeen arvioinnissa (kyllä/ei).	Kyllä, osittain. Terapianavigaattori on otettu käyttöön ja ohjattua omahoitoa toteutetaan Aikuisten monialaisissa palveluissa, mutta käyttöönotto sote-keskuksissa on vielä kesken. Systeemisellä johtamisella pyritään tukemaan tasalaatuinen hoidon- ja palvelutarpeen arvio.
Odotusaika päätöksestä palvelun alkamiseen toteutuu laissa määritellyissä puitteissa (kyllä/ei).	Ympärivuorokautisen asumisen henkilöstömitoitukset toteutuneet vaatimusten mukaisina (kyllä/ei).	Kyllä. Asiakasohjausyksikön uudelleenorganisoinnin myötä ja prosessien selkeytysten jälkeen, olemme päässeet loppuvuodesta 2024 laissa määriteltäviin aikaraameihin.
Toimintakyvyn tuen ja teknologisia ratkaisuja onnistuttu hillitsemään raskaimpien palvelujen	Toimintakyvyn tuen ja teknologisia ratkaisuja onnistuttu hillitsemään raskaimpien palvelujen	Pääsääntöisesti kyllä. Henkilöstömitoituksia seurataan jatkuvan raportoinnin avulla ja muutamassa yksikössä asukaspaikkoja on vähennetty henkilöstömitoituksen toteutumisen varmistumiseksi.
		Ei. Tällä hetkellä ympärivuorokautisen palveluasumisen piirissä on noin 6,4 % yli 75-vuotiaista.

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
Ns. paljon palveluita käyttävät soteasiakkaat saavat palvelunsa moniammatilliselta omatiimiltään, jossa heille tarjotaan kokonaisvaltainen, tarpeiden mukainen apu ja tuki. Asiakasohjauksella palvelupolkuihin aitoa sujuvuutta ja vaikuttavuutta.	tarpeen kasvua; ympärivuorokautisen asumispalvelun piirissä yli 75-vuotiaista alle 5,5 %.	Teknologisilla ratkaisuilla on osittain pystytty hillitsemään raskaampien palvelujen tarvetta.
	Omatiimimallin vaikuttavuustuloksissa onnistuttu saavuttamaan mallille asetetut vaikuttavuustavoitteet, mukaan lukien taloudelliset vaikutukset (kyllä/ei). - Omatiimimallin piirissä olevien yhteydenotot Kaiku24:een vähenevät (kyllä/ei).	Ei. Kehittämiskokonaisuus Omatiimiin ohjautumiseen ja samalla hoidon jatkuvuuden parantamiseksi on aloitettu, mutta analyysivaihe on vielä kesken. Omatiimin ammattilaisten roolia tiimissä tulee edelleen selventää. Myös ammattilaisten yhteistyön muotoja kehitetään edelleen. Osittain kyllä
	Asiakasohjauksen (mm. Kaiku24) vaikuttavuusseurantaan perustuvia asiakaspolkujen kehittämistoimenpiteitä on toteutettu ja asetetut vaikuttavuustulokset saavutettu (kyllä/ei).	Kuten yllä kuvataan, kehittämiskokonaisuus on edelleen kesken. Kokonaisuus tulee vaatimaan työnkuvien tarkempaa tarkastelua ja työtapojen muutosta.
	- Asiakas-/potilasyhteydenottoa seuraavat uusintakäynnit/-yhteydenotot terveysasemalla, päivystyksessä ja Kaiku24:ssa vähenevät (kyllä/ei).	Osittain kyllä. Toimintatapoja tarkastelemalla ja muuttamalla on saatu turhia kontakteja vähennettyä, mutta tämä kehittäminen on vielä kesken.
	Hoitotakuun toteutuminen (kyllä/ei).	Pääosin kyllä, lääkäriresurssin niukkuudesta johtuen hoitoon pääsy on hetkittäin ollut huonompaa.

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisevät palvelut Saavutamme palvelutarpeen kasvun hidastumista ja palvelutarpeen vähenemistä vaikuttavasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmilla. Asiakasohjausta ennaltaehkäiseviin palveluihin lisätään.	HYTE-ohjelma Sutjakka: - ylipainon hoitoketju otetaan käyttöön (kyllä/ei). - lihavien osuus vähenee vuodessa 1 %. - Diabetespotilaiden BMI-arvot laskevat ja ylipainon osuus vähenee 1 % vuodessa. - Liikunta- ja elintapaohjauksen sekä kulttuurilähetteen kokonaismäärä kasvaa aiemman vuoden tasosta (kyllä/ei).	Etäpalveluilla on kuitenkin pystytty parantamaan tilannetta loppuvuodesta. Ylipainon hoitoketju on otettu käyttöön. Lihavien % määrässä ei muutosta. Pysynyt samana. Ylipaino lisääntyy lähtökohtaisesti vuosittain. Se, että määrä on pysynyt samana, on hyvä tulos vaikkakaan emme ole päässeet tavoitteeseen. Diabetespotilaiden BMI-arvot pysyneet samana. Liikuntalähetteen määrä on kasvanut. Kulttuurilähete ei ole täysimääräisesti käytössä.
	HYTE-ohjelma Sopuisa: - Päihteet puheeksi toimintamalli otetaan käyttöön (kyllä/ei).	Kyllä
	HYTE-ohjelma Ikäystävällinen Etelä-Karjala: - E-K ikääntyneiden lonkkamurtumien määrä pysyy laskussa (kyllä/ei).	Kyllä
	YHTEINEN TAVOITE em. HYTE-ohjelmille: Henkilöstölle järjestetään kattavasti vuosittain elintapaohjauksen ja ennaltaehkäisyneuvonnan vahvistamisen koulutusta (kyllä/ei).	Kyllä, koulutusta järjestetty mm. ravitsemuksesta, päihteiden puheeksi otosta ja kaatumisen ehkäisystä.

PALVELUSTRATEGIALINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela)	Tavoite 2024	Tilinpäätös
	Muut vuositavoitteet: Osallisuusohjelma valmistuu ja vahvistetaan pitäen sisällään myös ikääntyneiden osallisuutta parantavia tavoitteita ja toimenpiteitä (kyllä/ei).	Kyllä
	Muut vuositavoitteet: Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävä ns. Etelä-Karjalan malli on luotu laajassa verkostoyhteistyössä alueen toimijoiden kanssa (kyllä/ei).	Ei. Yhteiskehittämistä ja käsittelyä jatketaan vuoden 2025 aikana.
Omais- ja perhehoidon, palveluseleiden sekä henkilökohtaisen budjetin käyttöä tehostetaan vaikuttavuusperusteisesti.	Omais- ja perhehoidon, palveluseleiden sekä henkilökohtaisen budjetin käytön uudistukset otettu käyttöön ja vaikuttavuuden seurantamalli luotu (kyllä/ei).	Ei. Omais- ja perhehoidon kokonaisuus on tulossa päätöksentekoon alkuvuonna 2025. Henkilökohtaisen budjetin uudistus ja vaikuttavuuden seuranta on vielä keskeneräinen.
Kehitämme ja määrittelemme tavoitteellisten sekä vaikuttavuusperusteisten monituottaja- ja kumppanuusmallien yleiset periaatteet ja toimintamallit julkisissa hankinnoissa sekä järjestöyhteistyössä.	Järjestöyhteistyön ja julkisten hankintojen kumppanuusmallien uudistukset otettu käyttöön ja vaikuttavuuden seurantamalli luotu (kyllä/ei).	Kumppanuusmallien kehittämistyön pohjalta muotoutuneita uusia hankinta- ja järjestökumppanuuden toimintamalleja on otettu käyttöön. Vaikuttavuuden systemaattisten seurantamallien luominen on kesken.
Pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaiset palvelut turvataan.	Palvelutasopäätöksessä määritellyt vuositavoitteet on saavutettu (kyllä / ei)	Kyllä

3.3 Hyvinvointialueen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen käyttötalouden, rahoitusosan sekä investointien toteuma esitetään seuraavissa taulukoissa.

1 000 €	Alkuperäinen TA 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	75 446	3 042	78 488	80 329	1 841	2,35%
Myyntituotot	13 742	950	14 692	15 331	639	4,35%
Maksutuotot	44 224	4 010	48 234	48 536	302	0,63%
Tuet ja avustukset	12 481	-1 918	10 563	11 079	516	4,89%
Muut toimintatuotot	4 999	0	4 999	5 382	383	7,67%
TOIMINTAKULUT	- 665 464	-15 211	- 680 674	- 682 727	-2 053	-0,3%
Henkilöstökulut	- 322 072	-1 560	- 323 632	- 323 087	545	0,17%
Palvelujen ostot	- 242 941	-11 504	- 254 445	- 256 516	-2 072	-0,81%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 789	-2 566	-45 355	-45 805	- 450	-0,99%
Avustukset	-19 351	- 200	-19 551	-19 469	83	0,42%
Muut toimintakulut	-38 311	620	-37 691	-37 850	- 159	-0,42%
TOIMINTAKATE	- 590 018	-12 169	- 602 186	- 602 398	- 212	-0,04%
Valtion rahoitus	568 644	2 300	570 944	570 945	1	0,0%
Rahoitustuotot ja kulut	-1 777	1 000	- 777	638	1 415	182,09%
VUOSIKATE	-23 151	-8 869	-32 019	-30 816	1 204	3,76%
Poistot ja arvonalentumiset	-9 016	0	-9 016	-9 205	- 189	-2,09%
TILIKAUDEN TULOS	-32 166	-8 869	-41 035	-40 020	1 015	2,47%
Poistoeron muutos	277	0	277	277	0	0,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-31 890	-8 869	-40 758	-39 743	1 015	2,49%

Vuoden 2024 lopullinen alijäämä toteutui 1,0 miljoonaa euroa lisätalousarviota parempana. Poikkeamia on tarkemmin kuvattu toimialuekohtaisissa vertailuissa.

3.3.2 Rahoitusosan toteutuminen

Etelä-Karjalan hyvinvointialue	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama	Poikkeama %
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-23 151	-8 869	-32 019	-30 816	1 204	3,8 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-1 391	-1 391	
Investointien rahavirta					0	
Investointimenot	-23 647	-1 455	-25 102	-20 279	4 824	19,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	2 505	1 519	-986	-39,4 %
Pys. vastaavien hyöd. luovutustulot	0	50	50	4	-47	-93,0 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-46 798	-10 274	-54 567	-50 963	3 603	6,6 %
Rahoitustoiminta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 954	21 080	31 034	28 500	-2 534	-8,2 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 650	0	-4 650	-4 650	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	11 694	11 694	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 000	0	-5 000	7 770	12 770	255,4 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	-46 494	10 806	-33 183	-7 649	25 533	76,9 %

3.3.3 Investointien toteutuminen

Etelä-Karjalan hyvinvointialue		Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama
1000 €		TA 2024	muutokset	muut.jälk	2024	€	%
Yhteensä (netto)		-21 142	-1 405	-22 547	-18 726	3 821	17 %
Investointimenot		-23 647	-1 455	-25 102	-20 279	4 824	19 %
Rakennukset		-11 401	-2 368	-13 769	-10 368	3 401	25 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto		-4 757	-2 368	-7 125	-6 904	221	3 %
EKKS A-siipi/Saneeraus		-3 616	-2 368	-5 984	-5 580	404	7 %
Muut rakennusinvestoinnit		-1 141	0	-1 141	-1 324	-183	-16 %
Pelastustoimi		-6 644	0	-6 644	-3 464	3 180	48 %
Joutsenon paloasema		-6 644	0	-6 644	-3 464	3 180	48 %
Laite- ja kalustohankinnat		-6 654	916	-5 738	-6 387	-649	-11 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto		-5 709	866	-4 843	-5 210	-367	-8 %
A-tornin kalusto		-1 284	0	-1 284	-2 015	-732	-57 %
Muut koneet ja kalusto vuotuiset investoinnit		-4 425	866	-3 559	-3 194	365	10 %
Pelastustoimi		-945	50	-895	-1 177	-282	-32 %
Muut koneet ja kalusto vuotuiset investoinnit		-945	50	-895	-1 177	-282	-32 %
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet		-5 592	0	-5 592	-3 520	2 072	37 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto		-5 087	0	-5 087	-3 351	1 737	34 %
Vuotuiset investoinnit		-2 782	0	-2 782	-2 001	781	28 %
Hyvinvointialueelle siirtymisen loppuunsaattaminen		-1 305	0	-1 305	-1 349	-44	-3 %
ICT 9,19M€ valtion avustuksella suunniteltu		-1 000	0	-1 000	0	1 000	100 %
Pelastustoimi		-505	0	-505	-170	335	66 %
Vuotuiset investoinnit		-305	0	-305	0	305	100 %
Hyvinvointialueelle siirtymisen loppuunsaattaminen		-200	0	-200	-170	30	15 %
Osakkeet ja osuudet		0	-3	-3	-3	0	-8 %
Menot		0	-3	-3	-3	0	-8 %
Investointitulot		2 505	50	2 555	1 552	-1 003	-39 %
Investointituet							
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet		2 505	0	2 505	1 519	-986	-39 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto		2 305	0	2 305	1 349	-956	-41 %
Hyvinvointialueelle siirtymisen loppuunsaattaminen		1 305	0	1 305	1 349	44	3 %
ICT 9,19M€ valtion avustuksella suunniteltu		1 000	0	1 000	0	-1 000	-100 %
Pelastustoimi		200	0	200	170	-30	-15 %
Hyvinvointialueelle siirtymisen loppuunsaattaminen		200	0	200	170	-30	-15 %
Pysyvien vastaavien myynnit		0	50	50	33	-17	-33 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto		0	50	50	3	-47	-93 %
Pelastustoimi		0	0	0	0	0	
Osakkeet ja osuudet		0	0	0	30	30	

3.3.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

Lainanotto- valtuudet	Lainanotto- valtuus	Valtuudella käynnistettävät investoinnit	Valtuutta käytetty aiemmilla tilikausilla	Valtuutta käytetty tilikaudella 2024	Tuleville tilikausille siirtyvä valtuus
Vuosi 2023	153 875 000 €	75 187 000 €	41 788 000 €	21 247 331 €	12 151 669 €
Vuosi 2024	5 630 430 €	5 630 430 €	- €	- €	5 630 430 €

Hyvinvointialueelle myönnetyt alkuperäiset vuoden 2023 lainanottovaltuudet olivat 153,875 miljoonaa euroa. Valtuuksia sidottiin alkuperäisessä investointisuunnitelmassa 110,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 investointisuunnitelmaa kuitenkin muutettiin ravintokeskusvälinehuoltoinvestoinnin keskeydyttyä. Investointivarausta Joutsenon paloasemainvestointiin lisättiin 1,59 miljoonaa euroa ja muutettiin kohde omaan taseeseen tehtäväksi. Imatran hybriditalo Jukolan (vammaispalvelut) suunniteltuun vuokravastuuseen lisättiin myös 0,3 miljoonaa euroa. Edellä kuvatut erät pienensivät vastaavasti ravintokeskusvälinehuollon investointisuunnitelmavarausta. Ravintokeskusvälinehuollon toteutumatta jäänyt osuus vähennettiin valtuudella käynnistettävistä investoinneista. Vastaavat muutokset on esitetty yllä olevassa taulukossa. Valtuudella käynnistettävistä investoinneista on poistettu vuoden 2023 vuokravastuusiin suunnitellut ja myöhemmin peruuntuneet Simeoninkoti 3,5 miljoonaa euroa ja Jukola 4,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 aikana investointien rahankäyttönä ja vuokravastuiden alkamisena vuoden 2023 lainanottovaltuutta käytettiin 41,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 edelleen 21,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 valtuuksia siirtyi seuraaville vuosille 12,2 miljoonaa euroa.

Vuonna 2024 toteutunut lainanottovaltuuksien käyttö koostui vuoden 2023 investointisuunnitelmaan sisältyneiden taseinvestointien toteuttamisesta sekä Juhonkodin, Pajarilan päihdekuntoutusyksikön ja Savitaipaleen kuikankodin määräaikaista vuokrasopimuksista, joiden vuokranmaksu alkoi vuonna 2024. Vuonna 2023 myönnettyä lainanottovaltuutta vuodelle 2025 siirtyi yhteensä 12,2 miljoonaa euroa. Siirtyvä lainanottovaltuus sisältää omaan taseeseen tehtävistä investoinneista Ruokolahden paloaseman rakentamisen ja Joutsenon paloaseman rakentamisen loppuunsaattamisen sekä Luumäen hyvinvointialueen pitkäaikaisen vuokrasopimuksen, jonka vuokranmaksu alkaa vuonna 2025.

Vuonna 2024 myönnettiin 5 630 430 euroa uutta lainanottovaltuutta Armilan korvaavien tilojen tilaelementtien määräaikaiseen vuokrasopimukseen. Tilaelementtien vuokranmaksu alkaa keväällä 2025, jolloin myönnetty lainanottovaltuus tulee käytetyksi. Pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseen vuoden 2024 aikana nostettiin 28,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 pitkäaikaista lainaa ei nostettu.

3.4 Toimialueiden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.4.1 Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut

TALOUS JA SITOVUUS

Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut 1 000 €	Alkuperäinen	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama
	TA 2024	muutokset	muut. jälkeen	2024	€	%
TOIMINTATUOTOT	34 920	4 735	39 655	40 872	1 217	3,07%
Myyntituotot	3 771	850	4 621	5 032	411	8,89%
Maksutuotot	25 522	4 010	29 532	30 090	558	1,89%
Tuet ja avustukset	1 537	- 125	1 412	1 587	175	12,37%
Muut toimintatuotot	4 090	0	4 090	4 163	72	1,77%
TOIMINTAKULUT	- 329 081	-1 939	- 331 020	- 329 901	1 119	0,34%
Henkilöstökulut	- 147 524	319	- 147 204	- 145 858	1 346	0,91%
Palvelujen ostot	- 137 151	-2 509	- 139 660	- 140 573	- 913	-0,65%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 367	0	-5 367	-4 980	387	7,21%
Avustukset	-18 759	- 200	-18 959	-18 994	-35	-0,19%
Muut toimintakulut	-20 280	450	-19 830	-19 496	335	1,69%
TOIMINTAKATE	- 294 160	2 796	- 291 365	- 289 029	2 336	0,8%
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	-15	-15	
VUOSIKATE	- 294 160	2 796	- 291 365	- 289 044	2 320	0,8%
Poistot ja arvonalentumiset	- 482	0	- 482	- 432	51	10,51%
TILIKAUDEN TULOS	- 294 643	2 796	- 291 847	- 289 476	2 371	0,81%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 294 643	2 796	- 291 847	- 289 476	2 371	0,81%

Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelujen tilikauden alijäämä muodostui 2,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempänä vuonna 2024. Toimintatuotot ylittivät lisätalousarvion 1,2 miljoonaa euroa, josta suurimpana myyntituottojen 0,4 miljoonaa euroa muodostui pääosin muista korvauksista mm. pakolaisiin liittyen ja maksutuottojen 0,6 miljoonaa pääosin ikääntyneiden palvelujen toiminnan muutosten seurauksena.

Toimintakulut alittuivat lisätalousarvioon nähden 1,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut jäivät alle lisätalousarvion 1,3 miljoonaa euroa johtuen mm. perhepalvelujen, vammaispalvelujen ja

aikuisten monialaisten palvelujen budjetoitua pienemmistä henkilötyövuosista. Alitusta kertyi myös lisätalousarviota pienempänä toteutuneissa henkilösivukuluissa. Palvelujen ostojen 0,9 miljoonan euron ylityksestä lisätalousarvioon nähden puolestaan 1,3 miljoonan euron ylitys kertyi työvoiman vuokrauksesta. Majoitus- ja ravitsemuspalvelut jäivät 0,3 miljoonaa euroa alle lisätalousarvion mm. kotiin vietävien palvelujen ja vammaispalvelujen alueilla.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat jäivät alle lisätalousarvion 0,4 miljoonaa euroa. Tästä 0,3 miljoonaa kertyi joulukuun takautuvasta korjauksesta leasing-autojen polttoainekuluissa. Avustukset toteutuivat lisätalousarvion mukaisena. Myös muissa toimintakuluissa 0,3 miljoonan euron alitus lisätalousarvioon nähden kertyi pääosin leasing-autojen kuluihin liittyvistä takautuvista korjauksista.

Yleistä

Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialueen yhteisenä tavoitteena oli peruspalvelujen vahvistaminen, asiakkaan oikea-aikainen palvelutarpeen mukainen palvelu sekä kustannusten kasvun hillintä. Vastuualueiden painopisteet toteutuivat suunnitellusti.

Toimialueella toteutettiin suunniteltua sopeuttamisohjelmaa mutta kaikilta osin ei saavutettu asetettuja tavoitteita. läkkäiden asumispalveluja optimoitiin ja saatiin lisättyä 92 ympärivuorokautisen palvelusasumisen asukaspaikkaa omaan toimintaan. Henkilöstömitoituksesta johtuen ympärivuorokautisen palveluasumisen asukaspaikkoja oli suljettuna 5-30 koko vuoden aikana. Loppuvuodesta kaikki asukaspaikat saatiin avattua onnistuneiden rekrytointien seurauksesta. Ikäihmisten arvoverkkotyö aloitettiin loppuvuodesta 2024 yhteistyössä terveydenhuollon ja kuntoutuksen toimialueen kanssa.

Palveluprosesseja ja palvelupolkuja uudistettiin ja kuvattiin eri toimijoiden välillä esim. lasten ja nuorten päihde- ja riippuvuushoidon palvelupolku ja päihteitä käyttävien raskaana olevien palvelukokonaisuus.

Vastuualueet osallistuivat Oma Ekhva- digitalustan kehittämistyöhön. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnettiin kehittämisessä tavoitteellisesti. Integraatiota edistettiin toimialueen sisällä ja ulkopuolella esim. asumisturvallisuuden edistäminen yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Omatimi-mallin kehittämistyö jatkui sote-keskuksissa.

Rakenteellista sosiaalityötä kehitettiin ja laadittiin rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle. Systeemisistä työskentelyotetta vahvistettiin ja sen käyttöönotto eri vastuualueilla eteni suunnitelman mukaisesti. Henkilökuntaa koulutettiin ja toimintamalli on edistänyt moniammatillista yhteistyötä sekä asiakkaan osallisuutta omissa asioissaan.

Henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden haasteet vaihtelivat eri vastuualueilla. Sosiaalihuollon asiakasohjausyksikkö organisoitiin uudelleen ja johtamisrakenne uudistettiin.

Toimintakyky- ja hoivapalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Ikäihmisten asumispalvelujen osittainen uudelleen organisointi huomioiden tilaratkaisut	Ikääntyneiden asumispalveluissa optimoitiin: 92 palveluasumisen paikkaa vaihdettiin ympärivuorokautisen palveluasumisen paikaksi. Ohjattu senioriasuminen lakkautettiin. Osa yksiköistä vaihdettiin yhteisöllisen asumisen yksiköiksi. Ikääntyneiden asumisen kilpailutus (yhteisöllinen & ympärivuorokautinen) toteutettiin (voimaan 1.1.2025). Savitaipaleella muutettiin uusiin tiloihin (Kuikanpesä). Ruokolahden hyvinvointiaseman rakennusprojekti etenee suunnitellusti: tulossa 40 ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa.
➤ Palvelun, hoivan ja hoidon saatavuuden, saavutettavuuden ja oikea-aikaisuuden kehittäminen sekä prosessien tarkastelu ja sujuvoittaminen yhdessä asiakasohjausyksikön kanssa	Asiakasohjausyksikön uudelleenorganisointumisen käynnistettiin. Yksikön johtamisrakenne uudistettiin, esihenkilöiden ja työntekijöiden tehtäväkuvat päivitettiin. Yksikön tiimeille asetettiin selkeät tavoitteet. Henkilöstön saatavuuden haasteita ratkottiin, jonka ansiosta asumispaikat saatiin käyttöön. Erityisen onnistuneita rekrytointeja tehtiin Luumäellä. Henkilöstön liikkuvuuden kehittäminen aloitettiin ja sen tueksi luotiin kehämalli (käyttöön vuoden 2025 alkupuolella).
➤ Palvelun, hoivan ja hoidon laadun, asiakaslähtöisyyden ja -osallisuuden sekä asiakas-/potilasturvallisuuden jatkuva parantaminen. - Asiakkaan osallistuminen oman palvelun suunnitteluun - Kaatumistapaturmien ennaltaehkäisy esim. hyödyntäen tekoälyn tuottamaa tietoa - Sosiaalisen aktiivisuuden kasvu ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen yksiköissä hyödyntäen eri toimijoita	Ikääntyneiden palvelusuunnittelussa huomioitiin asiakasosallisuus. Ikääntyneiden asumispalveluissa asukasraadit kokoontuivat 2-4krt/vuosi. Vuosittain tehtävät asiakaskyselyt suunnattiin oman tuotannon ja ostopalvelun asiakkaille. Vastuualue oli mukana erilaisissa verkostoissa: mm. maakunnallinen ikäverkosto, vanhusneuvostot sekä erilaisissa järjestötilaisuuksissa.

Painopiste	Tilinpäätös
• Tekoälyn hyödyntäminen kotihoidon asiakkaan toimintakyvyn ja palveluntarpeen muutoksien ennakoinnissa • Kotihoidossa kehitetään kuntoutuksen ja toimintakykyä tukevia malleja yhdessä fysioterapeuttien kanssa	Teknologia- ja turvapalveluita esiteltiin ikääntyneille hyvinvointi-infoissa eri paikkakunnilla. Gillien käyttöä jatkettiin mm. ennaltaehkäisemään kaatumisia ja laitoshoidon joutumista. Työntekijä hyödynsivät tekoälyn tuottamaa tietoa aiempaa tehokkaammin.
➤ Virtuaalisen sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan vakiinnuttaminen tukipalveluna	Kotihoidon vastuuyksikkö oli mukana IHAC-projektissa, jossa kehitettiin yhteistyötä eri järjestötoimijoiden, vapaaehtoisten ja kuntien kanssa (sosiaalinen kanssakäymisen edistäminen etänä). Yhteistyö jatkuu vuoden 2025 aikana.

Perhepalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Kansalaisen ajanvarauksen mahdollisuuksia lisätään vaihtoehtona puhelinpalvelulle. Myös muita digitaalisia palveluja hyödynnetään palvelujen järjestämisessä ja kansalaisten omahoidon tueksi muun muassa sähköisen perhekeskuksen Omaperheosion kehittämisen myötä.	Sähköinen perhekeskus omaperhe.fi - sivusto otettiin käyttöön ja siitä tiedotettiin 3. sektorin toimijoita ja kuntia. Sivuston käyttäjämäärät kasvoivat tasaisesti. Perhepalvelut olivat mukana Oma Ekhva - digialustan käyttöönoton suunnittelussa.
➤ Palvelujen saatavuutta ja oikea-aikaisuutta kehitetään edelleen kaikilla palvelujärjestelmän tasoilla (hoito- ja palvelutakuun toteutuminen) muun muassa palvelupolkujen kuvaamisen kautta.	Päihteitä käyttävien raskaana olevien palvelukokonaisuutta kehitettiin yhteistyössä monien eri toimijoiden kanssa (esh, pth, sos., 3.sektori) palvelupolkujen selkeyttämiseksi. Neuropsykiatrisesti oireilevien lasten palvelupolkua kehitettiin HAPPEE 2 - hankkeessa. Kouluterveydenhuollon ADHD-polkua on avattu, ja sitä on laajennettu Tarkkaavuuden ja keskittymishaasteiden selvittely ja tukeminen - poluksi. Lasten ja nuorten päihde- ja riippuvuushoidon palvelupolku on kehitetty moniammatillisena yhteistyönä lähes valmiiksi. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen keskinäistä yhteistyötä on tiivistetty ja sitä on viety eteenpäin yhteisten toimintatapojen ja työntekijäresurssien myötä.
➤ Lasten, nuorten ja perheiden palvelujärjestelmän vaikuttavuutta kehitetään muun muassa näyttöön perustuvien menetelmien laajentuvalla käytöllä, asiakasosallisuuden lisäämisellä ja yhteisen työn kehittämällä siten, että kiireellisten sijoitusten tarve vähenee. • Systeemisen työotteen laajentaminen ja vahvistaminen perhepalveluiden omien toimintayksiköiden välisen yhteistyön	Systeemistä työotetta on laajennettu. Elokuusta 2024 lukien on otettu käyttöön systeemiset yhteisvastaanotot kaikille asiakas- ja potilastyötä tekeville. Näyttöön perustuvien menetelmien osalta on kehitetty vuoden 2024 aikana palveluiden ja yksiköiden välistä hoidonporrasteisuutta ja eri

Painopiste	Tilinpäätös
tehostamiseksi ja laajemminkin muiden vastuualueiden kanssa tapahtuvan yhteistyön edistämiseksi. • Nuorten ahdistuneisuuden ja masennuksen hoitoperuspalveluissa (IPC ja Cool Kids työmenetelmiä hyödyntäen). • Vanhemmuuden vahvistamiseen liittyvän työn jatkaminen (muun muassa Puolisoneuvola-toiminta, Ole läsnä lapsellesi ja Lapset puheeksi - menetelmä). • Päihteillä oireilevien lasten ja nuorten kanssa työtä tekevien palveluissa vahvistetaan entisestään systeemisen työotteen ylläpitämistä ja monialaisen työn lisäämistä ja sen edelleen kehittämistä. • Lapsen hyvä tilanne – neuvonpitoa kehitetään edelleen myös muihin kuin erotilanteisiin sovellettavaksi toimintamalliksi. • Neuropsykiatrisen osaamiskeskuksen edelleen kehittäminen HAPPEE 2 hankkeessa.	menetelmien käyttöä. Nuorten terapianavigaattorin suunnittelua vuonna 2025 käyttöönotettavaksi on jatkettu HAPPEE 2 -hankkeessa huomioiden 1.5.2025 voimaantulevan lain lasten ja nuorten terapiatakuusta. Menetelmiä on edelleen koulutettu ja otettu laajasti käyttöön eri yksiköissä. Päihteillä oireilevien lasten ja nuorten kanssa työtä tekevien palveluissa on vahvistettu systeemisen työotteen ylläpitämistä ja sen edelleen kehittämistä yhteisen syty-koulutuksen ja käytännön työn kehittämisen myötä. Lapsen hyvä tilanne – neuvonpito työskentelyä on jatkettu ja valvottujen tapaamisten tarve on sen myötä edelleen vähentynyt. Neuropsykiatrisen osaamiskeskuksen toimintaa on kehitetty työikäisten palveluiden kanssa lyhteistyössä HAPPEE 2 -hankkeessa. Lasten ja aikuisten ns. monikkotapaamisten kautta on saatu hyviä tuloksia oikea-aikaisesta kuntoutuksesta.

Aikuisten monialaiset palvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Asiakaslähtöisyys ja osallisuuden vahvistaminen: Ihmisen työ- ja toimintakyky sekä arjessa pärjääminen, toiveet ja tavoitteet ohjaavat toimintaamme. Toimenpiteenä mm. sosiaalisen kuntoutuksen uudistaminen ja monipuolistaminen sekä päihdekuntoutujien asumisen ja osallisuutta vahvistavien palveluiden uudistaminen, myös päihteet sallivien asumisen ja matalan kynnyksen päiväkeskustoiminnan kehittäminen. Kokemusasiantuntijat ja 3.sektorin toimijat ovat tukenamme palvelujen kehittämisessä ja toteuttamisessa.	Uudistettiin jälkihuoltoon uorten ja haastavassa tilanteessa olevien nuorten aikuisten palveluja kehittämällä arkivalmennusmenetelmää. Nuorten pajan sosiaalista kuntoutusta kehitettiin sekä ryhmä- että yksilömuotoisena, ja tuetun työllistymisen palveluissa käynnistettiin <i>Opinnot tauolla</i> -ryhmä yhteistyössä Sampon kanssa. Asunto ensin -periaatteella toimivan päihdekuntoutujien asumis- ja päivätoimintayksikön toimintamallia kehitettiin, mutta kiinteistöratkaisu ei edennyt suunnitellulla tavalla. Lappeenrannassa käynnistettiin matalan kynnyksen päivätoiminta yhteistyössä 3. sektorin kanssa. Lisäksi syksyllä 2024 avattiin uuden päihdekuntoutumisyksikön yhteyteen 2-paikkainen selviämisasema, jonka tavoitteena on tarjota vaihtoehto poliisin säilöönnotolle ja ohjata asiakkaat nopeammin tarpeenmukaisiin palveluihin. Päihdeklinikan työsuhteessa oleva kokemusasiantuntija teki tiivistä yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa. Aikuissosiaalityössä kehitettiin <i>siunkaa</i>-vertaistoimintaa ja kokemusasiantuntija toimi sekä Imatran että Lappeenrannan Aikuisten keskuksissa.
➤ Yhdessä toimiminen (systeemisen työn toimintamalli). Pois lähettämisen sijaan otamme kopin apua tarvitsevan arjesta ja varmistamme hoidon ja tuen jatkuvuuden. Toimenpiteenä mm. yksiköiden yhteisten palvelupolkujen kuvaaminen ja systeemisen toimintamallin koulutukset ja käyttöönotto, osallistuminen sote-keskusten	Kaikissa vastuuyksiköissä edistettiin systeemisen työskentelyn käyttöönottoa, ja laadittiin koulutussuunnitelma. Sote-keskusten omatiimimalliin osallistui työntekijöitä eri yksiköistä, mutta alueellista

Painopiste	Tilinpäätös
omatiimien toimintaan sekä monialaisen perustason työkyvyn palvelumallin pilotointi.	vaihtelua esiintyi, ja mallin johtamistyö jatkuu. Rinnalla kulkija -mallin pilotointi sote-keskuksissa eteni: asiakaspalaute oli positiivista. Virtuaalisairaaloiminnan ohjausryhmä käynnistettiin. Tavoitteena on tarjota erikoissairaanhoidon palveluja asumispalvelujen asukkaille.
➤ Tietoon, tutkimukseen ja näyttöön perustuvan toiminnan vahvistaminen. Hoito ja palvelut ovat tavoitteellisia, vaikuttavia ja määräkestoisia. Toimenpiteenä mm. Terapiat etulinjaan - kehittäminen, sähköisten palvelujen edistäminen ja IPS-työhönvalmennuksen laajentaminen mm. mielenterveyskuntoutujien työelämämahdollisuuksien parantamiseksi.	IPS-työhönvalmennus otettiin laajasti käyttöön Tuetun työllistymisen palveluissa, ja Promis-29+2-työ- ja toimintakykymittarin käyttöä pilotoitiin. Henkilöstöä koulutettiin mielenterveys- ja päihdepalveluissa & nuorten aikuisten palveluissa näyttöön perustuviin, kognitiivisiin lyhytinterventioihin. Sähköinen terapianavigaattori otettiin käyttöön hoidon tarpeen arvioinnin tueksi, mikä lisäsi arvioinnin tasalaatuisuutta ja paransi asiakkaiden ohjaamista oikeisiin palveluihin. Otettiin käyttöön tiedolla johtamisen mittari, jolla voidaan mitata mm. avohoidon hoitojaksoja, käyntimääriä ja vaikuttavuutta.
➤ Varmistamme oikean osaamisen, oikeassa määrin oikeassa paikassa. Toimenpiteenä mm. olemassa olevan osaamisen parempi tunnistaminen ja hyödyntäminen ja suunnitelmallinen osaamisen lisääminen ja sen varmistaminen, että osaamisen lisäämisen kautta myös toiminta uudistuu.	Onnistumiskeskusteluissa käytiin läpi jokaisen työntekijän urasuunnitelma, koulutustarpeet ja tavoitteet. Arvokeskusteluissa jalkautettiin arvoideologiaa. Visiota, strategiaa, arvoja ja tavoitteita jalkautettiin entistä laajemmin jatkuvalla parantamisella ja TAT-työskentelyä jalkautettiin.

Vammaispalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Moniammatillista yhteistyötä vahvistetaan luomalla yhtenäiset palvelumallit ja prosessit asiakasohjauksen ja -neuvonnan sekä sosiaalityön ja erityispalvelujen toiminnan parantamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi.	Vammaispalvelujen sosiaalityössä on vahvistettu yhteistyötä terveydenhuollon ja kuntoutuksen kanssa asiakasohjausprosesseihin liittyen (ALS- ja selkäydinvammapotilaat) sekä lastensuojelun kanssa vaativaa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten osalta. Systeeminen työ on vakiintunut käyttöön. Itsemääräämisoikeudesta on järjestetty koulutusta ja tehty yhteistyötä edunvalvonnan kanssa. Osallisuuden lisäämisessä tukena on ollut kehittäjäasiakkaita.
➤ Henkilöstöresurssit kohdennetaan oikein ja palveluja tarjotaan mahdollisimman kustannustehokkaasti, pitkäjänteisesti ja tarpeen mukaan.	Henkilöstön tehtäväkuvia ja työnjakoa erityisesti sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien kesken on tarkennettu (resurssien kohdentaminen). Henkilöstön yhteiskäyttöä on lisätty asumisyksiköiden sekä toiminnallisten palvelujen piirissä. (Sijaisten käyttö vähentynyt.) Tuetun asumisen palvelua on kehitetty ja toteutettu asumisyksiköistä käsin. Uusi asumisyksikkö on aloittanut Imatralla. Ostopalveluja on purettu omaksi toiminnaksi.
➤ Asiakkaita ohjataan osallistumaan päätöksentekoon ja yhteisönsä toimintaan. Asumisen palveluja ja päivä- ja työtoimintaa monipuolistetaan tarjoamalla vaihtoehtoisia ja räätälöityjä palveluja. Varmistetaan, että palvelut ovat laadukkaita ja vastaavat valtakunnallisia kriteerejä.	Valtakunnallisten laatukriteerien avulla tehtiin toiminnan arviointia ja työstiin kehittämistarpeita. Etätoiminnan ja yksilöllisen toiminnan sekä digipalveluiden kehittämistä on jatkettu. Asiakkaita on osallistettu asumisen ja toiminnallisten palvelujen suunnitteluun. Yhteistyötä on jatkettu Vammaispalvelujen kehittäjät - (VAKE) kanssa.
➤ Osatyökykyisten vammaisten henkilöiden työllisyyttä edistetään ja työhönvalmennuspalvelun kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa jatkuu.	Palvelurakenteen keventämistä aloitettu tuetun asumisen kehittämisellä: asumisyksiköistä sekä

Painopiste	Tilinpäätös
	toiminnallisista yksiköistä annetaan apua tukiasukkaiden kotikäynteihin. Tiivis oppilaitosyhteistyö vakiintunut käytäntöön. Työllistyneiden asiakkaiden määrä on noussut 40 asiakkaaseen. Useita asiakkaita on saatu kiinnittymään kolmannen sektorin toimintaan. Työvalmennuskeskuksista asiakkaita on siirtynyt avotyötoimintaan ja työllistynyt, joka on vapauttanut paikkoja työvalmennuskeskuksissa. Yhteistyö työikäisten palvelujen kanssa on tiivistynyt. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintaa Aimon palveluissa on ryhdytty kehittämään.
➤ Nousevan kustannuskehityksen hillitsemiseksi omaa palvelutuotantoa vahvistetaan sekä henkilöstön yhteistyötä, erityisosaamista ja ammattitaidon kehitetään.	Henkilöstön yhteiskäyttöä on lisätty toiminnallisten palvelujen yksiköiden kesken sekä asumisen palvelujen kanssa. Sijaisten käytön tarve on vähentynyt. Systeemisen työotteen jalkauttaminen yksiköihin jatkuu. Työpajoja on järjestetty asumisen ja toiminnallisten palvelujen henkilöstölle

3.4.2 Terveys- ja kuntoutuspalvelut

TALOUS JA SITOVUUS

Terveys- ja kuntoutuspalvelut 1 000 €	Alkuperäinen TA 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	27 508	100	27 608	26 995	- 613	-2,22%
Myyntituotot	6 658	100	6 758	6 861	102	1,51%
Maksutuotot	18 532	0	18 532	17 920	- 612	-3,3%
Tuet ja avustukset	2 267	0	2 267	2 101	- 166	-7,32%
Muut toimintatuotot	50	0	50	113	63	126,92%
TOIMINTAKULUT	- 314 141	-14 101	- 328 242	- 329 322	-1 080	-0,33%
Henkilöstökulut	- 144 814	-2 133	- 146 947	- 147 442	- 496	-0,34%
Palvelujen ostot	- 113 174	-9 572	- 122 746	- 123 081	- 335	-0,27%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 589	-2 566	-36 156	-36 721	- 565	-1,56%
Avustukset						
Muut toimintakulut	-22 564	170	-22 394	-22 078	316	1,41%
TOIMINTAKATE	- 286 633	-14 001	- 300 635	- 302 327	-1 693	-0,56%
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	-55	-55	
VUOSIKATE	- 286 633	-14 001	- 300 635	- 302 383	-1 748	-0,58%
Poistot ja arvonalentumiset	-1 319	0	-1 319	-1 459	- 141	-10,66%
TILIKAUDEN TULOS	- 287 952	-14 001	- 301 953	- 303 842	-1 889	-0,63%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 287 952	-14 001	- 301 953	- 303 842	-1 889	-0,63%

Terveys- ja kuntoutuspalvelujen tilikauden alijäämä oli 1,9 miljoonaa euroa lisätalousarviota isompi vuonna 2024.

Toimintatuotot toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä.

Toimintatuottojen osalta merkittävin ero oli maksutuotoissa, jotka toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa pienempinä. Ero koostui suurelta osin osastohoidon maksutuotoista. Toimintakulujen osalta ylitys lisätalousarvioon nähden oli 1,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluissa oli 0,5 miljoonan euron ylitys, mikä vastaa noin 0,3 % ylitystä. Henkilöstökulut ylittyivät johtuen mm. budjetoitua suuremmista henkilötyövuosista.

Palvelujen ostoissa ylitys lisätalousarvioon verrattuna oli kokonaisuudessaan 0,3 miljoonaa euroa. Suurimmat ylitykset palveluiden ostojen erässä olivat työvoiman vuokrauksessa 1,0 miljoonaa euroa, sekä sairaalapalvelujen ostoissa 0,7 miljoonaa euroa. Työvoiman

vuokrauksen merkittävin ylitys oli päivystysalueella sekä medisiinisillä erikoisaloilla. Sairaalapalveluostojen osalta vuoden 2024 toteuma oli edellistä vuotta yli 18 prosenttia suurempi. Vakuutukset toteutuivat 2 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä, johtuen pääosin Potilasvakuutuskeskuksen aiempien vuosien vakuutusvelan varauksen pienenemisestä.

Aineissa ja tarvikkeissa lisätalousarvion ylitys on 0,6 miljoonaa euroa. Ylityksestä 0,8 miljoonaa euroa tulee hoitotarvikeostoista sekä implanteista. Lisätalousarvion alitusta on tarvikehankinnoissa ollut esimerkiksi kalusto-, varaus- ja huoltotarvikkeissa 0,2 miljoonaa euroa. Muiden kustannusten osalta, eli muiden toimintakulujen, rahoituserien ja poistojen osalta tulee yhteensä 0,1 miljoonaa euroa lisätalousarviota parempi toteuma.

Yleistä

Toimialueen kolme keskeisintä kehityskohdetta ovat olleet: 1. omatiimimalli, 2. ammattilaisten rekrytointi ja 3. potilaan polun sujuvuus terveydenhuollossa kotoa takaisin kotiin ja tarvittaessa arjen tuen ja toimintakyvyn palveluihin.

Omatiimimallin kehitys on edennyt perusterveydenhuollossa. Keskeistä siinä on omahoitajan rooli. Omatiimimallia käytetään etenkin paljon palvelua tarvitseville asiakkaille ja moniammatillinen omatiimi kootaan yksilöllisesti potilaan tarvetta vastaavaksi. Omatiimimallin kehitystyö on jatkuvaa.

Ammattilaisten rekrytointi on selkeästi kehittynyt ja tuloksiltaan parantunut niin lääkäreiden kuin hoitohenkilökunnan osalta. Onnistumisia ovat olleet sairaalanjohtajan ja keuhkosairauksien ylilääkärin rekrytoinnit. Myös määräraikaisena korva-, nenä- kurkkutautien ylilääkärin tehtävässä päästiin sopimukseen pysyvistä työsuhteista.

Vuonna 2023 aloitettu potilaan polun sujuvuuden kehittäminen on jännevöitynyt yhteistyössä vaikuttavuus- ja tietoyksikön kanssa. Potilaan polun sujuvuutta lisää myös akuutisti apua tarvitsevien potilaiden segmentointi. Syksyllä aloitettiin keskussairaalan A- tornissa kiirevastaanotto toiminta. Näin saatiin lievempää akuuttia apua tarvitsevat potilaat ja samoin varsinaiset päivystyspotilaat nopeammin oikean avun piiriin.

Sopeuttamiskohteissa selkeitä onnistumisia ovat olleet ostopalvelugeriatri toiminnan loppuminen, hoitotarvikejakeluprosessin hyvin alkanut kehittyminen, reseptipoliklinikan alkanut siirtyminen omaksi toiminnaksi ja Armilan osasto 7:n toiminnan loppuminen, jotta resursseja voidaan käyttää paremmin. Eniten haasteita sopeuttamisen suhteen oli diagnostiikkakustannuksissa etenkin laboratoriokustannusten osalta ja ostopalvelulääkäreiden käytön hillitsemisessä erikoissairaanhoidossa ja siellä etenkin päivystystoiminnassa. Sen lisäksi ulkoiset ostot, erityisesti HUS:ssa hoidetut potilaat, ovat lisääntyneet. Tämä johtuu pääsääntöisesti yksittäisistä erittäin kalliista potilaista, joiden hoidon toteutus on ollut kansallisen hoidonporrastuksen mukaista.

Sairaalan organisaatiouudistus on edennyt: uudet vastuuyksiköt on saatu määriteltyä, mutta vastuuyksiköiden ylilääkäri ja ylihoitaja rekrytoinnit toteutuvat vasta keväällä 2025. Kyseessä olevat järjestelyt vaativat yt-lain mukaista käsittelyä henkilöstön kanssa.

Kuntoutus

Painopiste	Tilinpäätös
Henkilöstöön panostaminen ➤ Valmentavan johtamisen osaamisen vahvistaminen ➤ Esihenkilöstön muutosjohtamisosaamisen vahvistaminen taloudensopeuttamistilanteessa ➤ Tutkivan oppimisen mallin jalkauttaminen vahvistamaan osaamisen jatkuvaa kehittämistä sekä työhyvinvointia ➤ A-tornin muuton suunnittelu ja toteuttaminen	Valmentavan johtamisen koulutukset ja työpajat esihenkilöille ja tiimivastaaville on toteutettu suunnitellusti. Esihenkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti esihenkilöseminaareihin ja koulutuksiin. Tutkivan oppimisen malli on jalkautettu fysio- ja toimintaterapiapalveluihin.
Palveluiden sujuvuus ja prosessit kuntoon ➤ Yhteinen tulevaisuus hanketyössä kehitetyn Tule-oireisten hoidon tarpeen arviointi -mallin jalkauttaminen käytäntöön yhteistyössä perusterveydenhuollon ja Kaiku24:n kanssa. ➤ Kotihoidon, asumisen yksiköiden ja kotikuntoutuksen yhteisessä pilotissa kehitetyn yhteistyömallin jalkauttaminen ja levittäminen maakunnan alueelle ➤ Potilasvirtauksen sujuvoittaminen asiakasprosessin kaikissa vaiheissa ➤ Toimintakyky osaamisen lisääminen ja ICF-viitekehyksen käytäntöön vieminen osaksi palveluprosesseja ➤ Työkykyarviointiprosessin kehittäminen yhteistyössä Artun kanssa	Terapeutit ovat osallistuneet oma tiimi-toimintaan ja jalkauttaneet hoidon tarpeen arviota tiimeissä. Kotikuntoutuksen terapeuteista osan tehtäväkuvaa muutettu tukemaan kotihoitoa ja asumisyksiköitä. Parannettu pitkäaikaisten SAS-potilaiden jonotusprosessin seuranta ja tehostettu kotiutusprosessia. Toimintakykymobiilin käyttö on laajentunut. Työkykyarviointiprosessia on hiottu yhdessä Artun kanssa. Oma Ekhvan suunnittelu käynnistyi.
Hoidon porrastus ja erityistä huomiota vaativat asiakkuudet kuntoon ➤ Muistiasiakkaiden palveluprosessin parantaminen horisontaalisella ja vertikaalisella tasolla ➤ Palliatiivinen hoitajakonsultaatiomalli kehittäminen ja käytäntöön vienti koko Ekhvan alueella (HUS Finnpal -jatko) ➤ Puheterapian etäpalvelun kehittäminen ➤ Ryhmämuotoisen kuntoutuksen kehittäminen: uusi ryhmäkuntoutusinterventio GLAD tuki- ja liikuntaelin (TULE)-oireisille asiakkaille ➤ Päivystyksessä työskentelevän fysioterapeutin tehtäväkuvan arviointi ja vakiinnuttaminen	Muistipotilaiden ensitestausta on nopeutettu ja CFS-seula otettu käyttöön arvioitaessa muistipotilaiden kiireellisyyttä. Palliatiivinen hoitajakonsultaatiomalli on aloitettu Ekhvan alueella (ESH, kotihoito, asumispalvelut). A-torniin muuton myötä ryhmäkuntoutus uudistumassa merkittävästi Lappeenrannassa. Fysioterapeutti päivystyksessä on vakiintunut osaksi päivystyksen toimintaa.

Erikoissairaanhoido

Painopiste

Tilinpäätös

Henkilöstöön panostaminen

- Strategian mukaisen organisaatiokulttuurin edistäminen sairaalan toiminnoissa. Vahvistetaan yksiköiden ja ammattiryhmien rajat ylittävää yhteistä potilaslähtöistä johtamiskulttuuria ja tekemistä
- Laajan päivystyksen sairaalan imagon ja toimintaedellytysten turvaaminen ja vahvistaminen. Merkittävänä osatekijöinä ovat henkilöstön, osaamisen, riittävyyden ja aktiivisen työhyvinvoinnin ja potilasturvallisuuskulttuurin kehittäminen.

Esihenkilöille järjestetty koulutusta johtamisen ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi strategian mukaisesti, jota he ovat jalkauttaneet omiin yksiköihin. Kehittämistyössä on tehty ammattiryhmät ylittävää yhteistyötä.

Henkilöstöä on koulutettu monipuolisesti vastaamaan laajan päivystyksen sairaalan vaatimuksia. Eri yksiköt ovat pitäneet huolta osaamisen vaatimuksista. Eri ammattiryhmissä on onnistuttu rekrytoimaan osaajia, jolloin omaa palveluvalikoimaan on pystytty laajentamaan.

Palveluiden sujuvuus ja prosessit

- Potilaan näkökulmasta tarkoituksenmukaisten ja sujuvien sekä hyvän potilaskokemuksen mahdollistavien prosessien kehittäminen sairaalan sisällä ja yhdessä hyvinvointialueen muiden vastuualueiden kanssa sekä organisaatiolähtöisen häiriökysynnän systemaattinen tunnistaminen ja vähentäminen.
- Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen sähköisessä asiointissa ja päätöksenteossa (tietojohdaminen ja toiminnanohjaus).
- Toiminnan kehittäminen tuottavuuden, vaikuttavuuden, kustannusvaikuttavuuden sekä kestävä kehityksen näkökulmat huomioiden.

Kiirevastaanotot aloitettiin syksyllä vastamaan potilaan tarpeisiin paremmin ja niistä on saatu myönteinen palaute. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on parannettu potilaiden ohjautumista oikeaan palveluun kerralla sekä myös osastoilta kotiutumista on parannettu. Luotu uusia toimintamalleja, joilla voidaan vastata potilaiden tarpeisiin paremmin.

Digitalisaatiossa on tehty kehitystyötä tulevan digilustan suhteen.

Toimintoja on kehitetty suuntaan, jossa potilaiden kokemus paranee. Ammattilaisten työnjakoa on selkeytetty.

Perusterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto

Painopiste

Hoidon porrastus ja jatkuvuus

- Tulevaisuuden Sote-keskus -ohjelman avulla kehitetty Omatiimimalli on käynnistetty kaikissa sote-keskuksissa. Tiimimallin myötä otetaan käyttöön asemittain jatkuvan parantamisen malli. Omaha-ohjelman kehittäminen jatkuu osana moniammatillista työtapaa. Moniammatillisella tiimityöllä parannetaan monipalveluasiakkaiden ohjautuvuutta, oikea-aikaista avun saantia ja vähennetään häiriökysyntää.
- Omatiimimallilla parannetaan hoidon jatkuvuutta, samalla hoidon saatavuus paranee.
- Tuki- ja liikuntaelin -oireisten ohjautuvuuden parantaminen yhteistyössä kuntoutuspalvelujen kanssa parantaa hoitoon pääsyä, kun lääkäriaikoja vapautuu tuki- ja liikuntaelin -oireisilta, jotka saavat oikean avun fysioterapeutilta.
- Kaiku24:n ja terveystyö- ja hyvinvointiasemilla työskentelevien ammattilaisten yhteistyötä tiivistetään, samalla toimintatavat yhtenäistyvät ja yhdenvertaisuus alueittain toteutuu paremmin. Etäavustajien vaikuttavuutta seurataan ja ohjautuvuutta edelleen kehitetään yhteistyössä, samoin kuin muita digitaalisia palveluja.
- Suun terveydenhuollossa pystytään vastaamaan kiristyvään hoitotakuuseen mittarina THL:lta saatava hoitopääsy-tietä hammashoitoloissa.
- Turvataan hoitotakuulainsäädännössä vaadittu erikoishammaslääkäripalvelu.
- Suun terveydenhuollossa hoitoa saaneiden potilaiden hoidot valmistuvat kohtuujaksassa mittarina ns. tyypillisen potilaan hoitojaksojen pituudet hoitokertojen määrällä ja aikana.
- Kehittämistyötä kohdistetaan haavoittuvassa asemassa oleviin

Tilinpäätös

Henkilöstö

Esihenkilöt ovat osallistuneet esihenkilöille suunnattuihin koulutuksiin, valmennuksiin ja seminaareihin. Jatkossa esihenkilöiden koulutusta kohdennetaan vielä valmentavaan ja tiedolla johtamiseen. Kaikilla hyvinvointiasemilla käytetään jatkuvan parantamisen taulua kehittämisen apuna, jolloin koko henkilöstö pääsee osallistumaan kehittämiseen.

Palveluiden sujuvuus ja prosessit

Perusterveydenhuollon prosessin kuvauksessa ollaan vielä analyysivaiheessa, seuraavaksi lähdetään tekemään toiminnallisia muutoksia. Kehittämiskokonaisuuden tavoitteeksi on noussut hoidon jatkuvuuden parantaminen. Jatkuvuus toteutetaan Omatiimin avulla ja edelleen kehitetään ammattilaisten välistä yhteistyötä ja tehdään omatiimin rakenteet ja toimintatavat selkeämmäksi. Suun terveydenhuollossa prosessit on kuvattu ja päivitetty.

Palveluiden porrastus ja jatkuvuus

Perusterveydenhuollossa, myös suun th:ssa, seurataan COC-indeksiä, ja myös yhteistyössä Kaikon kanssa seurataan tiedon jatkuvuutta ja siten palvelun sujuvuutta. Omatiimimallin toiminnan paranemisen myötä hoidon jatkuvuus paranee, kehittämistyö jatkuu.

3.4.3 Pelastustoimi

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut vastaavat kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita sekä onnettomuus- tai muita uhkia kaikissa turvallisuustilanteissa. Pelastustoimen palvelut organisoidaan ja toteutetaan siten, että hoidetaan riski- ja vaikuttavuusperusteisesti sekä kustannusvaikuttavasti. Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen palvelutuotanto on organisoitu onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoiminnan palveluihin sekä strategiaan ja esikuntakuntapalveluihin.

TALOUS JA SITOVUUS

Pelastustoimi 1 000 €	Alkuperäinen TA 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	203	0	203	482	280	138,11%
Myyntituotot	0	0	0	35	35	
Maksutuotot	170	0	170	298	128	75,44%
Tuet ja avustukset	33	0	33	78	45	137,77%
Muut toimintatuotot	0	0	0	72	72	
TOIMINTAKULUT	-17 895	37	-17 857	-17 621	236	1,32%
Henkilöstökulut	-10 176	3	-10 172	-9 992	181	1,78%
Palvelujen ostot	-2 642	34	-2 608	-2 647	-39	-1,5%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 016	0	-1 016	-1 057	-41	-4,04%
Avustukset	- 250	0	- 250	- 206	44	17,67%
Muut toimintakulut	-3 811	0	-3 811	-3 720	91	2,39%
TOIMINTAKATE	-17 692	37	-17 655	-17 139	516	2,92%
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	-1	-1	
VUOSIKATE	-17 692	37	-17 655	-17 140	515	2,92%
Poistot ja arvonalentumiset	- 247	0	- 247	- 230	17	6,81%
TILIKAUDEN TULOS	-17 939	37	-17 902	-17 370	532	2,97%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-17 939	37	-17 902	-17 370	532	2,97%

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen vuoden 2024 tulos toteutui 0,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempana. Positiiviseen toteumaan vaikuttivat sekä toimintatuottojen kasvanut määrä että toimintakulujen säästöt. Toimintatuotot toteutuivat tarkistettua talousarviota nähden 0,3 miljoonaa euroa suurempina. Merkittävimmät tekijät parannuksissa olivat maksutuottojen ennakoitua suurempi määrä sekä käytöstä poistetun kaluston myynnistä saadut, budjetoimattomat tulot.

Toimintakulut toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempina. Kulut olivat tarkistettua talousarviota pienemmät henkilöstökulujen, avustusten sekä muiden toimintakulujen osalta, yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Ylitystä sen sijaan syntyi palveluiden ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, yhteensä 0,1 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulujen osalta loppuvuonna oikaistiin eriä erilliskorvausten ja palkkojen välillä. Alkuvuodesta erilliskorvauksiin kuuluva säännöllisen työn lisä kirjautui virheellisesti varsinaisten palkkojen ryhmään. Virheen oikaisun jälkeen vuoden 2024 varsinaiset palkat alittivat tarkistetun talousarvion 0,4 miljoonaa euroa, mutta erilliskorvaukset ylittivät arvioitun 0,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi pelastustoimen henkilöstökuluja rasittaa vuoden 2023 tapaturmavakuutuksen loppulasku 0,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarvioon tapaturmavakuutuksen ennakkomaksua ja tulokseen kausittain kirjattavaa tapaturmavakuutuksen erää kasvatettiin pelastustoimen osalta. Käyttötalouden sitovuustasona oleva toimintakate toteutui 0,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempana vuonna 2024.

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Onnettomuuksien määrän ja niistä aiheutuvien vahinkojen määrän lasku	Onnettomuuksien lukumäärä Etelä-Karjalassa 2024 ja niistä aiheutuvien vahinkojen suuruudet olivat laskevia edeltävään vuoteen verrattuna. Onnettomuusmäärä on laskenut 13 % ja vahinkojen suuruuksien osalta laskua oli 26 %. Toteuma on molempien osalta pelastuslaitoksen asettamien tavoitteiden mukainen. On huomioitava, että onnettomuudet ovat tapauskohtaisia ja niistä muodostuvat vahingot on suhteutettava kohteeseen. Pelastuslaitoksen palvelutuotanto toimi suunnitellusti ja tehokkaasti palvelutasopäätöksen mukaisesti.
➤ Kyky pelastaa ihmiset, omaisuus ja ympäristö onnettomuustilanteessa tehokkaasti	Pelastuslaitos on ollut tehokas suorituskyylyltään pelastaa ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuustilanteissa. Pelastuslaitoksen toimesta pelastettiin 99 henkilöä onnettomuuksien aiheuttamista vaaratilanteista. Vastaavasti luku vuonna 2023 oli 83 henkilöä. Lukuja vertailtaessa on huomioitava, että onnettomuuksissa osalliset henkilöt riippuvat onnettomuustyyppistä ja - tapahtumasta eli suorien lukujen vertailu ei huomioi onnettomuuksien luonnetta.

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Valmius toimia suuronnettomuustilanteissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	Johtaminen ja suorituskyykykyys on varmistettu kaikilla tasoilla asemavalmius, päivistys tai varallaolojärjestelmin sekä hälytysjärjestelyineen. Pelastuskomppanian ja pelastusyhtymän sekä vaativien tilanteiden johtamisvalmiuden turvaamiseksi pelastustoimen alueella on järjestetty päällikköpäivistys, joka toimii virka-ajan jälkeen vapaamuotoisessa varallaolossa. Toiminta poikkeusoloissa perustuu päivittäiseen valmiuteen, jota vahvennetaan ja laajennetaan poikkeusoloissa.
➤ Palvelun kysynnän ja toimintaympäristön muutoksen ennakointi sekä toiminnan jatkuva kehittäminen	Pelastuslaitos jatkoi aktiivisesti toimintaympäristön riskien ennakkoinnin ja analysoinnin tehostamista sekä kehitti palveluprosessien hallinnan menetelmiä (SBM-toiminnanohjaus). Tavoitteena oli vahvistaa pelastuslaitoksen palvelutuotannon riski- ja vaikuttavuusperusteisuutta. Tuloksena on rakentunut onnettomuusriskien ja vaaratilanteiden tehokkaampi ennakointi- ja ennaltaehkäisykyky sekä vähentynyt onnettomuuskehitys ja näistä aiheutuneet haittatapahtumat. Tiedolla johtaminen on keskeinen osa kehittämistä.
➤ Varautumisen ja valmiussuunnittelun, kokonaisturvallisuuden yhteensovittaminen ja koordinointi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kesken.	Varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta jatkettiin suunnitelmallista verkostoyhteistyötä maakunnan turvallisuus- ja valmiustoimikunnassa, EKTURVAssa. Pelastuslaitos osallistui useisiin valmiuden ja varautumisen harjoituksiin, joista systemaattisesti vahvistettiin suorituskyykyä häiriö- ja poikkeusoloihin, laaja-alaiseen viranomaisyhteistyöhön sekä tilannekuvan kokoamiseen sekä jakamiseen. Pelastustoimi jatkoi ICT-järjestelmien suunnitelmallista toteuttamista viranomaisen käyttövelvoitteen omaavassa korkean turvallisuustason verkossa (TUVe). Vuonna 2024 aloitettiin hyvinvointialueen varautumisen ohjausryhmä, jonka tavoitteena on ollut parantaa varautumisen ja valmiussuunnittelun strategista koordinaatiota sekä tiedonkulkua.

3.4.4 Yhteiset palvelut

TALOUS JA SITOVUUS

Yhteiset palvelut 1 000 €	Alkuperäinen TA 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	12 816	-1 793	11 023	11 979	957	8,68%
Myyntituotot	3 313	0	3 313	3 404	91	2,74%
Maksutuotot	0	0	0	228	228	
Tuet ja avustukset	8 644	-1 793	6 851	7 314	463	6,76%
Muut toimintatuotot	859	0	859	1 034	175	20,43%
TOIMINTAKULUT	-4 348	793	-3 555	-5 882	-2 328	-65,49%
Henkilöstökulut	-19 559	250	-19 309	-19 795	- 486	-2,52%
Palvelujen ostot	10 026	543	10 569	9 785	- 784	-7,42%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 817	0	-2 817	-3 047	- 231	-8,19%
Avustukset	- 343	0	- 343	- 269	73	21,45%
Muut toimintakulut	8 344	0	8 344	7 444	- 900	-10,79%
TOIMINTAKATE	8 468	-1 000	7 468	6 097	-1 371	-18,36%
Valtion rahoitus	568 644	2 300	570 944	570 945	1	0,0%
Rahoitustuotot ja kulut	-1 777	1 000	- 777	710	1 487	191,34%
VIISIKATE	575 335	2 300	577 635	577 752	117	0,02%
Poistot ja arvonalentumiset	-6 968	0	-6 968	-7 084	- 116	-1,66%
TILIKAUDEN TULOS	568 367	2 300	570 667	570 668	1	0,0%
Poistoeron muutos	277	0	277	277	0	0,0%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	568 644	2 300	570 944	570 945	1	0,0%

Yhteisten palveluiden kulut ja tuotot kohdistetaan (pois lukien valtion rahoitus) muille toimialueille, joten yhteisten palveluiden vuoden 2024 tulokseksi jää valtion rahoituksen määrä, joka toteutui budjetoidusti tarkistettuun talousarvioon nähden.

Vuonna 2024 toimintatuotot toteutuivat 1,0 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempina. Tuet ja avustukset toteutuivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempina. Positiivinen budjettiero johtui pääosin ulkoisen rahoituksen hankkeista saaduista tuista ja avustuksista, mutta vastaavasti myös hankkeiden kulut toteutuivat budjetoitua suurempina. Työharjoittelijoista saatuja korvauksia ei ollut budjetoitu vuodelle 2024, joten maksetut korvaukset tekivät positiivista budjettiero 0,2 miljoonalla

eurolla. Muut toimintatuotot ja myyntituotot toteutuivat yhteensä 0,3 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempina.

Toimintakulut, sisältäen sekä ulkoiset että sisäiset erät, ylittivät tarkistetun talousarvion 2,3 miljoonalla eurolla. Tästä ylityksestä 0,6 miljoonaa euroa johtui ulkoisen rahoituksen hankkeiden toimintakulujen ylityksestä (vastaavasti toimintatuotot myös ylittivät).

Yhteisten palveluiden henkilöstökulut kokonaisuudessaan ylittivät tarkistetun talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla, josta tilinpäätökseen kirjatun lomapalkkavelkajaksotuksen ylitys oli 0,2 miljoonaa euroa ja kokouspalkkioiden ylitys 0,1 miljoonaa euroa. Palveluiden ostot ylittivät vuonna 2024 tarkistetun talousarvion 0,8 miljoonalla eurolla. Palveluiden ostojen suurimmat ylitykset tulivat asiantuntijapalveluiden ostoista (0,2 miljoonaa euroa), rakennusten ja kaluston kunnossapitopalveluista (0,2 miljoonaa euroa) sekä puhtaanapito- ja pesulapalvelut (0,2 miljoonaa euroa).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät yhteisissä palveluissa vuonna 2024 tarkistetun talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla. Puolet tästä ylityksestä selittyi hankkeiden ennakoitua suuremmilla kustannuksilla, joita vastaan saatiin avustustuotto. Loput aineiden ja tarvikkeiden ylityksestä johtui pääsääntöisesti keskussairaalakiinteistön korjaus- ja huoltotarvikkeista. Maksetut avustukset puolestaan alittivat yhteisissä palveluissa tarkistetun talousarvion 0,1 miljoonalla eurolla. Vuonna 2024 muut toimintakulut ylittivät tarkistetun talousarvion yhteisissä palveluissa 0,9 miljoonalla eurolla. Tästä ylityksestä 0,8 miljoonaa euroa johtui työsuhde-etuna tarjottavien polkupyörien leasing-maksuista, joka toisaalta johti toimialueilla palkkakustannusten pienenemisenä samansuuruisella summalla. Työsuhdepolkupyörien leasing-maksujen budjettikohdennus on korjattu vuoden 2025 talousarviossa, jotta toteuma sekä budjetti näiden osalta kohtaisivat.

Käyttötalouden sitovuustasona oleva toimintakate toteutui 1,4 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota huonompana, mutta rahoitustuotot ja -kulut sen sijaan toteutuivat tarkistettuun talousarvioon nähden 1,5 miljoonaa parempina. Näitä selittivät korkojen nousu käyttötileille maksettavien korkojen osalta sekä budjetoitua matalampi lainojen korkotaso.

Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat tarkistettuun talousarvioon verrattuna 0,1 miljoonaa euroa suurempina.

Strategia- ja päätöksenteon tuen palvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Uudistuvaan organisaatiokulttuuriin painopisteet vuodelle 2024 liittyvät erityisesti johtamisjärjestelmän ja johtamisen kehittämiseen, TAT-toimintamallin kokonaisvaltaiseen käyttöönottoon, jatkuvan parantamisen, asiakaskokemuksen johtamisen sekä laatutyön toimintamallien vahvistamiseen, osallisuuden ja kumppanuusperusteisten toimintamallien sekä organisaation päätöksentekokykyä tukevien hallinnon prosessien kehittämiseen.	Uudistuva organisaatiokulttuuri Tavoitekulttuurin edistämisen toimenpiteet ja TAT-toimintamallin kokonaisvaltainen käyttöönotto toteutuneet suunnitellusti. Laatu, riskienhallinta ja omavalvonta Systemaattista laadun- ja riskienhallintaa tukevat toimenpiteet, ml. asiakaspalautteiden ja poikkeamiin liittyvien korjaavien toimenpiteiden prosessien kehittäminen toteutettu suunnitellusti. Omavalvontaohjelman ja -suunnitelmien päivitykset sekä uudistuneen valvontalain mukaisten osavuosikatsausten julkaisut ja niiden käyttöön ottaminen osaksi palvelujen laadun kehittämistä toteutui. Järjestö-, osallisuus- ja kumppanuustoiminnot Järjestöyhteistyön ja -kumppanuuksien kehittämissuunnitelman ja kumppanuuspöydän roolin vahvistamisen toimenpiteet osana Ekhvan järjestöyhteistyötä toteutuneet. Uusien asukasosallistumisen menetelmien kokeilut (Polis-kyselyalusta ja robottipuhelut) ja kehittäminen sekä asiakasosallisuuden kehittämisprojekti toteutettu suunnitellusti. Hyvinvointialueen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui suunnitellusti. Kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspintarakenteiden uudistamista edistetty suunnitellusti, mutta ns. Etelä-Karjalan mallin, kumppanuusperusteinen valmistelu yhteistyössä kuntien kanssa ei edennyt suunnitellusti, eikä mallia sellaisenaan ei ole otettu käyttöön alueella. Yhdyspintojen kehittämistyö on käynnissä, ja siinä yhteydessä maakunnalliset tavoitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi työstämisen alla.

Tukipalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
Järjestöyhteistyön ja julkisten hankintojen kumppanuusmallin kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen palveluntuotannon, hankintojen sekä yritysten ja järjestöjen edustajien kanssa. Kumppanuusmallille luodaan myös vaikuttavuuden seurantamalli.	Kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa käyty säännönmukaista markkinavuoropuhelua ja siihen liittyviä toimintakäytäntöjä on kehitetty ja yhtenäistetty. Erillinen kumppanuusryhmä Ekhvan ja alueen yrittäjien välillä on sovittu käynnistyvän alkuvuodesta 2025. Hankinta-asiantuntijoiden osaamista ja valmiuksia vaikuttavien hankintojen tekemiseen on kehitetty Hansel Oy:n järjestämässä hankintojen kehittämisakatemiassa. Esihenkilöille suunnatut hankinta- ja sopimushallinnan koulutukset on pidetty, niihin on osallistunut yhteensä yli 200 henkilöä. Lisäksi hankinnat ovat osallistuneet alustuksilla Lappeenrannan kaupungin ja LUT-yliopiston järjestämiin tilaisuuksiin.
Palveluverkkopäätöksen valmistelu yhteistyössä palveluntuotannon, teknisten palveluiden ja kuntien edustajien kanssa.	Vuoden aikana käyttäjien kanssa on kartoitettu mahdollisia tilatehostamisratkaisuja ja työtä jatketaan edelleen vuonna 2025. Päätös Ruokolahden uudesta hyvinvointiasemasta ja siinä tehty tiivis yhteistyö kunnan kanssa osoittaa, kuinka asioita voidaan tehdä yhdessä kaikkia osapuolia huomioiden ja kustannustehokkaasti. Suunnittelu- ja kilpailutusvaihe on tehty yhdessä käyttäjien sekä kunnan kanssa. Tulevaisuuden investointien painopisteet ovat uuden sote-keskuksen sekä ravinto- ja välinehuoltokeskushankkeiden käynnistäminen, millä on vaikutusta koko kampusalueen toimintoihin. Lisäksi uusia investointikohteita ovat Ruokolahden ja Imatran paloasemahankkeet. Investointiesitykset on tehty vuosille 2025-2029. Lisäksi EKKS kampuksella tehdään noin 2 M€ vuodessa kiinteistöjen kunnossapitoon ja korjauksiin liittyviä investointeja.

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Sihteeripalvelujen toimintojen kehittäminen.	Matka- ja majoitusvarausten keskittäminen matka- ja tapahtumasihteerille on toteutunut elokuussa 2024. Keskittämisen myötä on saatu läpinäkyvyyttä matka- ja majoitusvarausten kustannuksiin sekä säästää (keskitetyn toiminnan myötä saadaan entistä paremmin varaukset puitesopimuksen mukaisiin, edullisimpiin hotelleihin. Sihteerityön optimointiprojekti on käynnistynyt ja ohjausryhmä, sekä projektin työryhmät ovat aloittaneet työskentelyn. Projektin osalta työ jatkuu suunnitellusti. Optimoinnin avulla haetaan uusia toimintamalleja, joiden myötä pystymme kehittämään sihteereiden tehtäväkuvaa, jakamaan henkilöstön työtaakkaa tasaisemmin ja vastaamaan toimipisteiden kasvavaan palveluntarpeeseen nykyisen henkilöstöresurssin puitteissa.

Vaikuttavuus-, talous- ja tietopalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Talouspalveluiden painopisteenä vuonna 2024 on oman toimintansa kehittäminen siten, että yksikkö tukee tiedontuotannon arvovirran suorituskyvyn parantumista. Käytännön toimina tämä tarkoittaa palveluiden kustannuslaskentamallin kehittämistä ja talousjohtamisen painopisteen siirtymistä kohti palvelukokonaisuuksien kustannusten hahmottamista ja niiden talousjohtamisen tukea.	Talouspalvelut valmistelivat projektisuunnitelman kustannuslaskennan laajennuksesta, minkä pohjalta v. 2025 alkupuoliskolla toteutetaan summatason laskenta kolmelle laskentakohteelle. Talouspalvelut tuottivat lähtö- ja taustatiedot NHG:n selvitykseen talouden tasapainottamisen potentiaalista.
➤ Tietohallinnon painopisteenä vuonna 2024 on johtaa kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin käyttöönottoa hyvinvointialueella sisältäen arkkitehtuurin hallintaan tarvittavien työkalujen käyttöönoton sekä toimintamallin jatkokehittämisen. Arkkitehtuurin hallinnan kehittyminen on ehdoton edellytys prosessijohtamisen kypsyyden kasvattamiselle ja kaikkien yhteisten palveluiden arvovirtojen kehittymiselle sekä hyvinvointialueen sidosyksiköiden palvelutuotannon roolien selkeyttämiseksi ja kehittämiseksi. Tietohallinnon toisena painopisteenä vuonna 2024 on tietoturvanhallintajärjestelmän käyttöönoton johtaminen. Lisäksi tietohallinnon keskeisenä tehtävänä on turvata hyvinvointialueen tietojärjestelmäpalvelutuotannon häiriötön toiminta sekä vuodelle 2024 suunniteltujen kriittisten lakisäätöjen järjestelmäpäivitysten onnistunut läpivienti.	Kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin käyttöönotto ja toimintamallien vakioiminen eteni vuoden 2024 aikana. Ohjausryhmätyöskentelyn lisäksi toimialuekohtaiset arkkitehtuuriryhmät aloittivat toimintansa. Pääarkkitehdin rekrytointi ei toteutunut vuoden 2024 aikana. Tietoturvan hallintamalli (ISO 27001) otettiin käyttöön soveltuvin osin. Tietoturvaan liittyvät keskeiset roolit määriteltiin, tietoturvapoliittikka laadittiin ja hyväksytty sekä strategisen ja operatiivisen tietosuoja- ja tietoturvan ohjausryhmien työskentely aloitettiin.
➤ Digitalisaation asiantuntijapalveluiden painopisteenä vuonna 2024 on johtaa hyvinvointialueen digitaalisen asiointialustan käyttöönottoa ja siihen liittyvää toimintamallien kehittämistä.	Digitaalisen asiointialustan hankinta toteutettiin yhdessä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa vuonna 2024. Hankinnan jälkeen käynnistettiin käyttöönottoprojekti, joka tähtää uuden digitaalisen asiointialustan, Oma Ekhva, käyttöönottoon Etelä-Karjalassa 1.4.2025 alkaen. Käyttöönottoprojekti toimi vahvassa yhteistyössä vastuualuetasojen toiminnan muutokseen tähtäävien aliprojektien kanssa. Oma Ekhva on keskeinen osa hyvinvointialueen digitaalista asiointipalvelua.

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Raportointi ja analytiikkapalveluiden painopisteenä vuonna 2024 tietojohdamisen mallin kehittäminen yhdessä tietohallinnon ja talouspalveluiden kanssa siten, että palveluiden kustannusvaikuttavuusmallinnus on mahdollista.	Esiselvityksen perusteella tunnistettiin kehittämiskohteet ja henkilökeskeisen tietomallin rakentaminen alkoi. Toteutus tuottaa jatkossa tietoa toiminnan ja talouden suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan.
➤ TKKI-toiminnan painopisteenä vuonna 2024 hyvinvointialueen oman kehittämistoiminnan tilannekuvan ylläpito ja muutoksen tuen arvovirran kuvaaminen, kehittäminen ja johtaminen. Lisäksi TKKI-toiminnassa painopisteenä on aihepiiriin liittyvien sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen ja prosessien sujuvoittaminen.	TKKIO toiminnan kehittäminen eteni osana kokonaisarkkitehtuurin hallintaa. Ensimmäinen TKKIO foorumi pidettiin syksyllä 2024. Foorumissa saatiin näkemyksiä yhteistyöhön soten ja Pelan TKI toimintaan. Ideaprosessin toteuttamiseen tukeva tietojärjestelmä hankittiin kahden vuoden mittaisen pilotin toteuttamiseksi.
➤ Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluiden painopiste vuonna 2024 on kolmen HYTE-kärkiohjelman vaatimien toimenpiteiden edistämisessä. Kärkiohjelmat ovat Sopuisa, Sutjakka ja Ikäystävällinen Etelä-Karjala. Työssä huomioidaan yhdyspinnat kuntiin, järjestöihin ja muihin sidosryhmiin. HYTE-kärkiohjelmat vastaavat myös maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman yhteisesti sovittuihin teemoihin elintavat ja mielen hyvinvointi.	Hyvinvointialueen kaikki toimialueet osallistuivat HYTE-kärkiohjelmien työskentelyyn. Kärkiohjelmien toimenpiteet ja mittarit määriteltiin ja ohjelmien seuranta käynnistyi. Kuntaneuvotteluissa päätettiin, että alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 yhteiset tavoitteet ovat edellä mainitut HYTE-kärkiohjelmien tavoitteet. Työskentely vuosien 2026-2029 hyvinvointisuunnitelman valmistelemiseksi aloitettiin sidosryhmien kanssa.

Henkilöstöpalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Tiedon arvovirta: HR kehittää henkilöstöön liittyvää tietoa ja analytiikkaa ja toimii johdon ja esihenkilöiden kumppanina sen tulkinnaissa henkilöstöresurssien ennakkoinnin, suunnittelun sekä tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan käytön tueksi (mm. henkilöstötiedon analytiikan, ennakkoinnin ja raportoinnin kehittäminen HR-järjestelmän käyttöönottoprojektin vanavedessä).	Visman Personec F2- ja ESS -HR-järjestelmät otettiin käyttöön suunnitellusti vuoden alussa. Visman OSS osaamisen hallinnan työkalun käyttöönotto eteni portaittain ja Koulutukset-toiminnallisuus sekä Taidot- ja Pätevyydet-osuudet otettiin käyttöön. Keskustelut-osuus (esim. onnistumiskeskustelut) jäi pois ja korvattiin väliaikaisratkaisulla. Osaaminen-osuuden kehitys jatkuu. Yhteistyö talous- ja tietohallinnon kanssa tiivistyi talouden tasapainotuksen tueksi. HR-järjestelmän ja PowerBI:n välistä rajapintaa kehitettiin ja TiJo HR -raportointi valmistui loppuvuodesta, mahdollistaen paremman johtamisen tuen HR-dataraporttien muodossa. Raporttinäkymän kehittäminen jatkuu. Työkykyjohtamisen ohjausryhmätoimintaa jatkettiin ja työkyvyn tilannekuva raportoitiin organisaatio- ja toimialuetasoilla. Työkykyjohtamisen konseptia kehitettiin ratkaisukeskeiseksi yhdessä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Sisäilmaprosessia uudistettiin työturvallisuuden edistämiseksi. HR-asiantuntijat työskentelivät tiiviisti linjajohdon kanssa konsultoiden mm. henkilöstömenojen sopeutuksiin, rekrytointeihin, työkykyasioihin ja työyhteisön hyvinvointiin liittyvissä asioissa. HR:n kumppanuusmallin kehittäminen jatkuu. Palkkausjärjestelmää kehitettiin kaikkien sopimusalaakohtaisten palkkaustyöryhmien kautta. Lääkärisopimuksessa siirryttiin suoritepalkkaukseen ja 1.10.2024 otettiin käyttöön uraporrasjärjestelmä. Paikallisen palkkausjärjestelmän kehittäminen on jatkuvaa kaikkien sopimusalojen osalta.

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Toiminnan muutoksen tuen arvovirta: HR sparraa uudistuvan organisaatio- ja johtamiskulttuurin, toimintajärjestelmän ja sitä tukevan johtamisjärjestelmän juurruttamisessa (mm. esihenkilöiden osaamisvaatimusten määrittely, perehdytyksen ja valmennuksen uudistaminen sekä työyhteisöviestinnän kehittäminen yhdessä viestinnän kanssa)	Koko henkilöstölle toteutettiin kaksi "Mitä kuuluu?" -työhyvinvointikyselyä ja johdolle sekä päälliköille tehtiin kohdennettu selvitys työssä jaksamisen tueksi. HR:n asiantuntijat tukivat tulosten käsittelyä ja toimenpiteiden edistämistä esihenkilöiden ja työyhteisöjen kanssa. Esihenkilö- ja johtamistyön kehittämistä edistettiin viimeistelemällä 360-analyysityökalu, joka otetaan käyttöön 1.3.2025. Esihenkilöiden tueksi kehitettiin myös Johtotähti-konseptia, jota täydensivät Teams- ja Viva Engage -alustojen toiminnallisuudet ajantasaisen ohjeistuksen ja vertaistuen edistämiseksi. Johtotähti-intran sekä esihenkilö- ja johtamistyön perehdytysohjelman käyttöönotto tapahtuu keväällä 2025. Työyhteisöviestintää tukemaan otettiin käyttöön sisäinen some-alusta Viva Engage, joka parantaa yhteisöllisyyttä, perehdytystä ja tiedon jakamista. Viestintää tehostettiin myös kampanjoilla. Kysy & vastaa -foorumi avattiin kaikille työntekijöille ja henkilöstön kyselytunteja uudistettiin ajankohtaisempien teemojen käsittelemiseksi. HR järjesti yhteensä 41 "Valmennusfoorumia", jotka käsittelivät ajankohtaisia johtamistyöhön liittyviä aiheita.
➤ Hallinnon arvovirta: HR varmistaa sisäistä ja ulkoista työnantajamainetta ja työntekijä/hakijakokemusta sekä tehokasta sisäistä resurssien kohdentamista (mm. työnantaja- ja palvelussuhdepalveluiden sekä rekrytoinnin ja työnantajabrändin, sijaisjärjestelyiden ja työvuorosunnittelun kehittäminen)	Uuden HR-järjestelmän, Personec F2 ja ESS-palveluportaalin, käyttöönotto sujuvoitti palvelussuhdeprosesseja. Yhteistyön haasteet palkka- ja palvelussuhdehallinnosta vastaavan Meitan kanssa kuitenkin heikensivät esihenkilö- ja henkilöstökokemusta erityisesti alkuvuodesta. Käyttöönoton ongelmat aiheuttivat lisätyötä esihenkilöille ja valmistelijoille. Kehitystyö jatkuu Meitan ja Ekhvan välisten prosessien sujuvoittamiseksi.

Painopiste

Tilinpäätös

Osaamisen hallintajärjestelmä Personec F2 OSSin käyttöönotossa ilmeni tuotekehityksen haasteita, jotka rajoittivat alkuperäistä suunnitelmaa. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa osaaminen saadaan dokumentoitua ja hyödynnettyä laajemmin organisaation osaamisen johtamisessa ja henkilöstösuunnittelussa.

Titania Optimointi - työvuorosuunnittelutyökalu otettiin käyttöön. Käyttöönotto on edennyt kuitenkin ennakoitua hitaammin, koska työvuorosuunnittelun optimointi vaatii toimintälähtöistä suunnittelua. Optimointityökalun avulla pyritään hillitsemään henkilöstökuluja ja parantamaan työhyvinvointia sekä vapauttamaan esihenkilöiden aikaa ihmisten johtamiseen.

Varahenkilöstön ja sijaishallinnan kehittämisprosessin tuloksena mm. varahenkilöstön ja kotihoidon resurssipoolin toiminta yhdistettiin ja yhdenmukaistettiin. Sijaishallinnan kehittämistoimenpiteitä jatketaan.

Työnantajamainetta parannettiin lanseeraamalla työnantajamarkkinoinnin kattoteema/brändi "Etujoukkue", joka näkyi erityisesti ulkoisessa rekrytointimarkkinoinnissa. Etujoukkue-teemaa vahvistettiin myös sisäisellä viestinnällä.

Viestintäpalvelut

Painopiste	Tilinpäätös
➤ Lisäämällä ennaltaehkäisevää tietoa, kehittämällä kansalaisten taitoja sekä kertomalla saavutettavista palveluistamme. Tavoittelemme väestön parempaa hyvinvointia, terveyttä sekä turvallisuutta. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuu yhteistyö kuntien kanssa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen viestinnässä.	Viestintä organisoitui alkuvuodesta uudelleen. Vastuut jaettiin toimialueittain. Samalla perustettiin viestinnän deski, josta tarjotaan nopeaa apua sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Strategista viestintää lisättiin. Kriisiviestinnän teimme tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa erityisesti EKT viestinnän kautta. Häiriötilaviestintään laadittu ohjeet.
➤ Kehittämällä työyhteisöviestintää yhdessä työntekijöidemme ja esihenkilöidemme kanssa, jotta meillä olisivat töissä Suomen onnellisimmat työntekijät.	Henkilöstölle viestintää on lisätty Intrassa ja Viva Engagessa. Toimialueen johtoryhmiin on nostettu viestijät, ja he tiedottavat kokouksista koko henkilöstölle.
➤ Kehittämällä asiakasohjausta ja vähentämällä viestinnän keinoin häiriökysyntää.	Viestintätiimissä on aloittanut maaliskuussa digipalvelujen hankeviestijä, joka nostaa sähköisiä palveluvaihtoehtojamme paremmin esille. Verkossa digipalvelujen näkyvyyttä on parannettu. Julkaisemme kahden kuukauden välein maksullisia tiedotejuttuja. Ne suunnataan henkilöille, joita sähköiset kanavamme eivät tavoita.
➤ Vahvistamalla kumppanitoimintaa ja osallisuutta viestinnän keinoin.	Viestinnässä on alkuvuoden aikana panostettu ennakoivaan strategiseen viestintään eli isojen päätösasioiden avaamiseen tiedotteina jo ennen päätösten tekemistä. Viestintätiimi on vierailut vanhusneuvostossa ja nuorisovaltuustossa. Nuorisovaltuuston kanssa on luotu viestintäsuunnitelma.
➤ Vahvistamalla viestinnän keinoin hyvinvointialueen mainetta luotettavana, aktiivisena ja vetovoimaisena toimijana.	Kaikki verkkosivutiedotteet lähetetään talvella 2024 tehdyn uudistuksen myötä medialle, päättäjille ja ne tilanneille Meltwater-palvelun kautta. Ekhvan menestystekijöiden esiin nostamista on lisätty perustamalla Palkintokaappi niin Intraan kuin julkisille verkkosivuille. HR:n kanssa luotiin ja julkaistiin rekrytointiviestinnän ja -markkinoinnin Etujoukkue-brändi.

4. Tilinpäätöslaskelmat

4.1 Tuloslaskelma

Etelä-Karjalan hyvinvointialue	1.1-31.12.2024	1.1-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	15 330 971,03	17 583 345,01
Maksutuotot	48 536 286,65	40 342 787,97
Tuet ja avustukset	11 079 361,31	12 211 526,78
Muut toimintatuotot	5 382 285,84	5 187 829,75
	80 328 904,83	75 325 489,51
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 262 384 551,74	- 252 207 538,79
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-53 679 433,11	-51 891 141,74
Muut henkilösivukulut	-7 023 347,95	-9 061 593,40
Palvelujen ostot	- 256 516 340,52	- 240 942 759,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 805 229,18	-45 010 987,43
Avustukset	-19 468 663,12	-19 400 158,75
Muut toimintakulut	-37 849 721,27	-33 337 690,28
	- 682 727 286,89	- 651 851 870,11
Toimintakate	- 602 398 382,06	-576 526 380,60
Valtion rahoitus	570 944 934,81	554 188 460,86
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 020 620,28	978 556,55
Muut rahoitustuotot	1 362 615,13	1 035 213,88
Korkokulut	-1 661 831,62	-1 239 323,29
Muut rahoituskulut	-83 593,31	-82 083,20
	637 810,48	692 363,94
Vuosikate	-30 815 636,77	-21 645 555,80
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 931 641,13	-8 074 143,70
Arvonalentumiset	-273 015,14	-0,00
	-9 204 656,27	-8 074 143,70
Tilikauden tulos	-40 020 293,04	-29 719 699,50
Poistoeron muutos	276 921,48	276 921,48
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-39 743 371,56	-29 442 778,02

4.2 Rahoituslaskelma

Etelä-Karjalan hyvinvointialue	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-30 815 636,77	-21 645 555,80
Tulorahoituksen korjauserät	-1 391 456,25	-1 008 319,00
	-32 207 093,02	-22 653 874,80
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 278 535,54	-17 996 897,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 519 057,72	2 023 189,79
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 500,00	0,00
	-18 755 977,82	-15 973 707,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	-50 963 070,84	-38 627 582,38
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 650 000,00	-4 650 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 693 958,12	0,00
	35 543 958,12	-4 650 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	590 929,18	- 236 466,82
Vaihto-omaisuuden muutos	222 135,28	491 705,26
Saamisten muutos	9 267 650,33	4 540 050,16
Korottomien velkojen muutos	-2 310 690,38	-29 987 710,75
	7 770 024,41	-25 192 422,15
Rahoituksen rahavirta	43 313 982,53	-29 842 422,15
Rahavarojen muutos	- 7 649 088,31	-68 470 004,53
Rahavarat 31.12	15 011 006,93	22 660 095,24
Rahavarat 1.1	22 660 095,24	91 130 099,77
	-7 649 088,31	-68 470 004,53

4.3 Tase

VASTAAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	109 130 845,90	99 609 416,10
Aineettomat hyödykkeet	6 420 554,79	6 117 967,67
Aineettomat oikeudet	4 108 055,83	4 078 407,50
Muut pitkävaikutteiset menot	893 156,54	1 245 468,05
Ennakkomaksut	1 419 342,42	794 092,12
Aineelliset hyödykkeet	99 906 492,92	90 660 880,24
Maa- ja vesialueet	1 857 152,33	1 857 152,33
Rakennukset	78 770 513,38	62 021 901,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 586 216,05	6 574 429,80
Koneet ja kalusto	9 919 386,86	4 635 606,09
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 773 224,30	15 571 790,88
Sijoitukset	2 803 798,19	2 830 568,19
Osakkeet ja osuudet	1 541 758,98	1 568 528,98
Muu lainasaamiset	1 262 039,21	1 262 039,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 666 112,81	59 804 986,73
Vaihto-omaisuus	4 042 928,07	4 265 063,35
Valmiit tuotteet	4 042 928,07	4 265 063,35
Saamiset	23 612 177,81	32 879 828,14
Pitkäaikaiset saamiset	3 660,55	6 260,83
Lainasaamiset	3 660,55	6 260,83
Lyhytaikaiset saamiset	23 608 517,26	32 873 567,31
Myyntisaamiset	9 821 628,24	8 759 627,32
Lainasaamiset	5 234,62	7 182,38
Muut saamiset	3 814 438,39	3 715 935,98
Siirtosaamiset	9 967 216,01	20 390 821,63
Rahoitusarvopaperit	12 070 312,43	15 829 953,41
Muut arvopaperit	12 070 312,43	15 829 953,41
Rahat ja pankkisaamiset	2 940 694,50	6 830 141,83
VASTAAVAA YHTEENSÄ	151 796 958,71	159 414 402,83

VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
OMA PÄÄOMA	-49 612 626,08	-9 869 254,52
Peruspääoma	22 972 318,05	22 972 318,05
Omat rahastot	98 893,58	98 893,58
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-32 940 466,15	-3 497 688,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-39 743 371,56	-29 442 778,02
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 943 845,17	3 220 766,65
Poistoero	2 943 845,17	3 220 766,65
PAKOLLISET VARAUKSET	5 805 256,00	7 226 604,00
Muut pakolliset varaukset	5 805 256,00	7 226 604,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 657 546,88	2 066 617,70
Valtion toimeksiannot	951 375,39	595 316,92
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 664 776,10	1 431 991,10
Muiden toimeksiantojen pääomat	41 395,39	39 309,68
VIERAS PÄÄOMA	190 002 936,74	156 769 669,00
Pitkäaikainen	70 127 929,00	56 679 905,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 125 000,00	49 125 000,00
Muut velat	2 929,00	1 379,00
Siirtovelat	0,00	7 553 526,00
Lyhytaikainen	119 875 007,74	100 089 764,00
Joukkovelkakirjalainat	11 693 958,12	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 500 000,00	4 650 000,00
Lyhytaikaiset ostovelat	25 450 164,55	28 564 230,44
Muut velat	7 494 108,22	7 858 118,3
Siirtovelat	67 736 776,85	59 017 415,26
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	151 796 958,71	159 414 402,83

4.4 Konsernilaskelmat

4.4.1 Konsernituloslaskelma

	2024	2023
	€	€
Toimintatuotot	81 126 086,12	76 051 059,05
Toimintakulut	-682 989 928,78	-652 127 964,62
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	910 794,26	-200 760,20
Toimintakate	-600 953 048,40	-576 277 665,77
Valtion rahoitus	570 944 934,81	554 188 460,86
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 021 363,40	978 967,53
Muut rahoitustuotot	1 376 033,17	1 078 525,41
Korkokulut	-1 751 749,36	-1 355 057,13
Muut rahoituskulut	-83 850,22	-82 633,34
Vuosikate	-29 446 316,60	-21 469 402,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 214 638,76	-8 357 736,33
Arvonalentumiset	-273 015,14	0,00
Tilikauden tulos	-38 933 970,50	-29 827 138,77
Laskennalliset verot	-29 628,00	-15 436,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 963 598,50	-29 842 574,77

4.4.2 Konsernirahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-29 446 316,60	-21 469 402,44
Tulorahoituksen korjauserät	-2 302 250,51	-807 558,80
	-31 748 567,11	-22 276 961,24
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 278 535,54	-18 011 897,37
Rahoitusosuudet inv.menoihin	1 519 057,72	2 023 189,79
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 500,00	0,00
	-18 755 977,82	-15 988 707,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	-50 504 544,93	-38 265 668,82
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 500 000,00	17 536,79
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 086 463,60	-4 688 841,09
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 693 958,12	-427,89
	35 107 494,52	-4 671 732,19
Oman pääoman muutokset	0,00	1 574,86
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutokset	590 929,18	-236 466,82
Vaihto-omaisuuden muutos	222 135,28	491 705,26
Saamisten muutos	9 258 377,17	4 548 098,80
Korottomien velkojen muutos	-2 314 675,14	-29 989 612,96
	7 756 766,49	-25 186 275,72
Rahoituksen rahavirta	42 864 261,01	-29 856 433,05
Rahavarojen muutos	-7 640 283,92	-68 122 101,87
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 561 521,00	23 201 804,92
Rahavarat 1.1.	23 201 804,92	91 323 906,79
	-7 640 283,92	-68 122 101,87

4.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	2024 €	2023 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	118 233 353,92	108 170 439,24
Aineettomat hyödykkeet	6 420 554,79	6 119 752,70
Aineettomat oikeudet	4 108 055,83	4 080 192,53
Muut pitkävaikutteiset menot	893 156,54	1 245 468,05
Ennakkomaksut	1 419 342,42	794 092,12
Aineelliset hyödykkeet	107 438 670,87	98 474 270,79
Maa- ja vesialueet	1 882 864,23	1 882 864,23
Rakennukset	86 151 108,41	69 681 172,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 598 216,05	6 574 429,80
Koneet ja kalusto	10 033 257,88	4 764 013,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 773 224,30	15 571 790,88
Sijoitukset	4 374 128,26	3 576 415,75
Osakkuusyhteisöosuudet	2 773 585,31	1 945 872,80
Muut osakkeet ja osuudet	314 393,74	344 393,74
Muut lainasaamiset	1 262 039,21	1 262 039,21
Muut saamiset	24 110,00	24 110,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	43 294 830,65	60 415 627,02
Vaihto-omaisuus	4 042 928,07	4 265 063,35
Saamiset	23 690 381,58	32 948 758,75
Pitkäaikaiset saamiset	3 660,55	6 260,83
Lyhytaikaiset saamiset	23 686 721,03	32 942 497,92
Rahoitusarvopaperit	12 070 312,43	15 829 953,41
Rahat ja pankkisaamiset	3 491 208,57	7 371 851,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	161 528 184,57	168 586 066,26

VASTATTAVAA	2024 €	2023 €
OMA PÄÄOMA	-44 419 643,18	-5 369 732,93
Peruspääoma	22 972 318,05	22 972 318,05
Muut omat rahastot	204 908,67	204 908,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-28 633 271,40	1 295 615,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 963 598,50	-29 842 574,77
PAKOLLISET VARAUKSET	5 805 256,00	7 226 604,00
Muut pakolliset varaukset	5 805 256,00	7 226 604,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 657 546,88	2 066 617,70
VIERAS PÄÄOMA	197 485 024,87	164 662 577,49
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	76 946 820,68	56 383 284,28
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 929,00	7 554 905,00
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	19 630 421,72	5 086 463,60
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	100 758 176,64	95 520 875,78
Lyhytaikainen laskennallinen verovelka	146 676,83	117 048,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	161 528 184,57	168 586 066,26

5. Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot (Laki hyvinvointialueesta 117 §). Liitetiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista.

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

5.2 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen varastojen osalta hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

5.3 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 3) oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Liitetietoa 35 vuokravastuut on korjattu vertailuvuoden osalta. Toimitilojen vuokravastuut kasvoivat 11.108.579,78 euroa ja vastaavasti maa-alueiden vuokravastuut pienenivät 447.231,33 euroa. Kokonaisuutena vertailuvuoden vuokravastuut kasvoivat 10.661.348,45 euroa aiemmin ilmoitettuun.

5.4 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisöt Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1 sekä osakkuusyhteisöt Saimaan Tukipalvelut Oy, Meidän IT ja talous Oy ja Kaiku24 Oy. Osakkuusyhtiötä Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkitystä oikean ja riittävän kuvan antamiseen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut on eliminoitu. Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty.

Suunnitelmapoistojen oikaisu ja vähemmistöosuudet

Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1:n aineellisen hyödykkeiden poistot on oikaistu hyvinvointialueen poistosuunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa hyvinvointialueen poistoero on siirretty omaan pääomaan. Konserniyhteisöjen verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemissä.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuonna 2023 osakkuusyhtiönä yhdisteltyä Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy:tä ei ole yhdistelty vuoden 2024 konsernitilinpäätökseen. Tämä heikentää konsernin omaa pääomaa 86.311,75 euroa vertailuvuoteen nähden.

5.5 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	Konserni		Hyvinvointialue	
Toimintatuotot *	2024	2023	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	67 867 098,48	61 841 651,45	67 867 098,48	61 841 651,45
Pelastustoimi	482 396,32	935 236,68	482 396,32	935 236,68
Yhteiset palvelut	11 979 410,03	12 548 601,38	11 979 410,03	12 548 601,38
Muut	797 181,29	725 569,54	0,00	0,00
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	81 126 086,12	76 051 059,05	80 328 904,83	75 325 489,51

* Toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 7) Valtion rahoitus eriteltynä

Valtion rahoitus	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	556 628 290,65	540 031 632,00
Pelastustoimi	14 316 644,16	14 156 828,86
Lisärahoitus		
<i>Valtion rahoitus yhteensä</i>	570 944 934,81	554 188 460,86

Liitetieto 8) palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muihin palveluiden ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	117 339 731,46	105 568 865,72
Muiden palvelujen ostot	139 176 609,06	135 373 894,00
<i>Hyvinvointialueen palvelujen ostot yhteensä</i>	256 516 340,52	240 942 759,72

Liitetieto 9) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

Valtuustoryhmille annetut tuet	2024	2023
Kristillisdemokraatit	2 283,10	3 000,00
Keskusta	31 470,00	39 000,00
Kokoomus	40 500,00	45 000,00
Vasemmistoliitto	2 583,10	3 000,00
Perussuomalaiset *	-2 340,71	18 000,00
SDP	21 578,00	48 000,00
Vihreät	13 500,00	15 000,00
Pienten kuntien puolesta		6 000,00
<i>Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä</i>	109 573,49	177 000,00

* Vuoden 2024 sarakkeen saldo on oikaisua vuoden 2023 maksettuun tukeen, ryhmälle ei ole annettu vuonna 2024 tukea ollenkaan.

Liitetieto 10) selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista.

(taulukko seuraavalla sivulla)

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet 1.1.2024 jälkeen käyttöön otetuille investointikohteille:

Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Laajat tietojärjestelmät, mm. potilastietojärjestelmä	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Vuokra- ja osakehuoneistojen perusparannusmenot	5 vuotta	Tasapoisto
Kehittämismenot (mikäli aktivoinnit käytössä)	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Saneeraukset		
- sovelletaan saneerauksille, jotka eivät ole peruskorjauksen taseisia, mutta parantavat tilantoiminnallisuutta ja jatkavat tilan käyttöikää	10 vuotta	Tasapoisto
Laajat peruskorjaukset	20 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Puhelinverkko	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Raskaat tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet, esim. magneettikuvauslaitteisto	10 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto	3 vuotta	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi.

Liitetieto 11) selvitys olennaisista kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	7 226 604,00	8 234 923,00	7 226 604,00	8 234 923,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-1 421 348,00	-1 008 319,00	-1 421 348,00	-1 008 319,00
<i>Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.</i>	5 805 256,00	7 226 604,00	5 805 256,00	7 226 604,00

Liitetieto 12) selvitys satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä eristä sekä olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintakulut				
UNA Oy osakkeiden luovutustappio	30 000,00	0,00	30 000,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	30 000,00	0,00	30 000,00	0,00

Liitetieto 14) erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	245 964,48	245 964,48
Investointirahastoon liittyvä poistoeron muutos	30 957,00	30 957,00
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	276 921,48	276 921,48

5.6 Tasetta koskevat liitetiedot

5.6.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16) tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Pysyvät vastaavat 31.12.2024

Aineettomat hyödykkeet			Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			4 078 407,50	1245 468,05	794 092,12	6 117 967,67
Lisäykset tilikaudella			14 982,00	4 176,28	3 717 457,61	3 774 200,89
Rahoitusosuudet tilikaudella			-1519 057,72			-1519 057,72
Vähennykset tilikaudella						0,00
Siirrot erien välillä			3 042 140,24	50 067,07	-3 092 207,31	0,00
Tilikauden poisto			-1 508 416,19	-444 139,86		-1 952 556,05
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.			4 108 055,83	893 156,54	1 419 342,42	6 420 554,79

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1857 152,33	62 021 901,14	6 574 429,80	4 635 606,09	15 571 790,88	90 660 880,24
Lisäykset tilikaudella		261 004,08		2 229 162,01	14 010 938,56	16 501 104,65
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00
Vähennykset tilikaudella				-3 391,75		-3 391,75
Siirrot erien välillä		20 489 204,83		5 047 285,17	-25 536 490,00	0,00
Tilikauden poisto		-4 001 596,67	-988 213,75	-1 989 274,66		-6 979 085,08
Arvonlennukset ja niiden palautukset					-273 015,14	-273 015,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	1857 152,33	78 770 513,38	5 586 216,05	9 919 386,86	3 773 224,30	99 906 492,92

Lahjoituksena saatu asunto-osake arvoltaan 60.000,00.

Pysyvien vastaavien sijoitukset					Yhteensä	Kaikki yhteensä
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet	Osakkeet	Osakkeet	Lainasaamiset		
Lainasaamiset	tytäryht.	osakkuusyht.	muut osakkeet ja osuudet	hyvinvointiyhtymiltä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	396 725,01	825 410,23	346 393,74	1262 039,21	2 830 568,19	99 609 416,10
Lisäykset tilikaudella		3 230,00			3 230,00	20 278 535,54
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00	-1 519 057,72
Vähennykset tilikaudella			-30 000,00		-30 000,00	-33 391,75
Siirrot erien välillä		2 000,00	-2 000,00		0,00	0,00
Tilikauden poisto					0,00	-8 931 641,13
Arvonlennukset ja niiden palautukset					0,00	-273 015,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	396 725,01	830 640,23	314 393,74	1262 039,21	2 803 798,19	109 130 845,90

Liitetieto 16b) tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti, konserni

Pysyvät vastaavat 31.12.2024

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 080 192,53	1245 468,05	794 092,12	6 119 752,70
Lisäykset tilikaudella	14 982,00	41 761,28	3 717 457,61	3 774 200,89
Rahoitusosuudet tilikaudella	-1519 057,72			-1519 057,72
Vähennykset tilikaudella				0,00
Siirrot erien välillä	3 042 140,24	50 067,07	-3 092 207,31	0,00
Tilikauden poisto	-1 510 201,22	-444 139,86		-1 954 341,08
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 108 055,83	893 156,54	1 419 342,42	6 420 554,79

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1882 864,23	69 667 672,05	6 587 929,80	4 764 013,83	15 571 790,88	98 474 270,79
Lisäykset tilikaudella		261 004,08		2 229 162,01	14 010 938,56	16 501 104,65
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00
Vähennykset tilikaudella				-3 391,75		-3 391,75
Siirrot erien välillä		20 489 204,83		5 047 285,17	-25 536 490,00	0,00
Tilikauden poisto		-4 266 772,55	-989 713,75	-2 003 811,38		-7 260 297,68
Arvonlennukset ja niiden palautukset					-273 015,14	-273 015,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	1882 864,23	86 151 108,41	5 598 216,05	10 033 257,88	3 773 224,30	107 438 670,87

Lahjoituksena saatu asunto-osake arvoltaan 60.000,00.

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet	Osakkeet	Osakkeet	Muut saamiset	Yhteensä	Kaikki yhteensä
Osakkeet ja osuudet	tytäryht.	osakkuusyht.	muut osakkeet ja osuudet	Muut lainasaamiset		
Muut saamiset, muut lainasaamiset						
Poistamaton hankintameno 1.1.	396 725,01	827 410,23	344 393,74	1286 149,21	2 854 678,19	107 448 701,68
Lisäykset tilikaudella		3 230,00			3 230,00	20 278 535,54
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00	-1 519 057,72
Vähennykset tilikaudella			-30 000,00		-30 000,00	-33 391,75
Siirrot erien välillä					0,00	0,00
Tilikauden poisto					0,00	-9 214 638,76
Arvonlennukset ja niiden palautukset					0,00	-273 015,14
Eliminoitu konsernitilinpäätöksessä	-396 725,01				-396 725,01	-396 725,01
Hankintameno oikeaisuus osuus osakkuusyhtiöitten voitosta		1 942 945,08			1 942 945,08	1 942 945,08
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 773 585,31	314 393,74	1286 149,21	4 374 128,26	118 233 353,92

Liitetieto 17-20) omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	EKHVA omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus (1.000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT						
Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy	2307032-7	100	100	246	7 245	0
Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie	1642677-8	55,26	55,26	257	50	0
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Saimaan Tukipalvelut Oy	0162017-2	30,14	30,14	1 171	2 667	141
Kaiku 24 Oy	3192900-7	43,01	43,01	729	1 361	402
Meidän IT ja talous Oy (kons)	2945110-4	20,90	20,90	859	1 498	358
YHDISTELEMÄTTÖMÄT OSAKKUUSYHTEISÖT						
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy	1735895-7	46,50	46,50	145	101	20
VALTION JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHTEISET YHTIÖT						
Maakuntien Tilakeskus Oy	2809806-2	2,30	2,30	77	32	20
DigiFinland Oy	2859355-7	2,89	2,89	375	81	-49
MUUT						
2 M-IT Oy	2859795-3	6,54	6,54	1 064	2 074	275
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	3324881-1	4,35	4,35	52	26	17
Tiera Oy	2945110-4	0,00	0,00			
SOTEVirtuaalikirjasto Oy	3102659-6	7,14	7,14	14	25	0
Numera Palvelut Oy	2360731-5	0,00	0,00			
Sansia Oy	2364760-8	0,10	0,10			
Istekki Oy	2292633-0	0,05	0,05			
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	2369983-8	0,05	0,05			
EKOP, osuus	0915619-1					

Liitetieto 21) pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyvinvointialue on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

	2024		2023	
Saamiset osakkuus- sekä omistusyhteisyyksiltä	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset	0,00	10 633,26	0,00	4 131,28
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	204,64	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	10 837,90	0,00	4 131,28
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	9 810 994,98	0,00	8 755 496,04
Lainasaamiset	3 660,55	5 234,62	6 260,83	7 182,38
Muut saamiset	0,00	3 814 438,39	0,00	3 715 935,98
Siirtosaamiset	0,00	9 967 011,37	0,00	20 390 821,63
Yhteensä	3 660,55	23 597 679,36	6 260,83	32 869 436,03
Saamiset yhteensä	3 660,55	23 608 517,26	6 260,83	32 873 567,31

Liitetieto 22) siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Muut menoennakot	471 438,29	569 700,25	471 308,29	569 700,25
Tulojäämät				
Valtionavustukset ja muut korvaukset	5 240 149,31	15 265 472,17	5 240 149,31	15 265 472,17
Kela, ensihoito	310 451,23	284 146,59	310 451,23	284 146,59
Kela, työterveyshuollon korvaus	2 966 535,24	3 079 367,27	2 966 535,24	3 079 367,27
Kela, perhevapaakorvaus	0,00	237 500,00	0,00	237 500,00
Palkkatukisaatavat	72 130,88	101 611,88	72 130,88	101 611,88
Vuokratilitykset	621 985,25	576 077,26	621 985,25	576 077,26
TVR koulutuskorvaus	170 000,00	122 796,61	170 000,00	122 796,61
Siirtyvät korot	25 373,77	81 429,82	25 373,77	81 429,82
Muut tulojäämät	142 842,80	122 138,35	89 282,04	72 719,78
Yhteensä	10 020 906,77	20 440 240,20	9 967 216,01	20 390 821,63

5.6.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 23) tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	22 972 318,05	22 972 318,05	22 972 318,05	22 972 318,05
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	22 972 318,05	22 972 318,05	22 972 318,05	22 972 318,05
Muut omat rahastot, tutkimusrahasto 1.1.	98 893,58	98 893,58	98 893,58	98 893,58
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot, tutkimusrahaston po 31.12.	98 893,58	98 893,58	98 893,58	98 893,58
Muut omat rahastot, lainanlyh.rahasto 1.1.	106 015,09	105 144,82	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	870,27	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot, lainanlyh.rahasto 31.12.	106 015,09	106 015,09	0,00	0,00
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1.	1 295 615,12	1 235 987,63	-3 497 688,13	-3 497 688,13
Muutokset tilikaudella	-29 928 886,52	59 627,49	-29 442 778,02	
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-28 633 271,40	1 295 615,12	-32 940 466,15	-3 497 688,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-38 963 598,50	-29 842 574,77	-39 743 371,56	-29 442 778,02
Oma pääoma yhteensä 31.12.	-44 419 643,18	-5 369 732,93	-49 612 626,08	-9 869 254,52

Liitetieto 24) erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 620 161,40	2 866 125,88
Investointirahastoon liittyvä poistoero	323 683,76	354 640,76
Poistoero yhteensä	2 943 845,17	3 220 766,65

Liitetieto 25) pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat erät, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 327 963,18	36 126 368,34	40 125 000,00	30 525 000,00
Yhteensä	45 327 963,18	36 126 368,34	40 125 000,00	30 525 000,00

Liitetieto 26) joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	11 693 958,12	0,00
- Kuntatodistus 371392		
- korko 3,1 %		
- erääntyy 2.1.2025		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	11 693 958,12	0,00

Liitetieto 27) erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	5 805 256,00	7 226 604,00	5 805 256,00	7 226 604,00

Liitetieto 28) pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, hyvinvointiyhtymille, sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	150,00	0,00	100,00
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	150,00	0,00	100,00
Velat osakkuus- sekä omistus- yhteisöille				
Ostovelat	0,00	757 518,89	0,00	1 151 350,58
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	757 518,89	0,00	1 151 350,58
Velat muille				
Ostovelat	0,00	24 692 495,66	0,00	27 412 779,86
Muut velat	70 127 929,00	26 688 066,34	49 126 379,00	12 508 118,30
Siirtovelat	0,00	67 736 776,85	7 553 526,00	59 017 415,26
Yhteensä	70 127 929,00	119 117 338,85	56 679 905,00	98 938 313,42
Vieras pääoma yhteensä	70 127 929,00	119 875 007,74	56 679 905,00	100 089 764,00

Liitetieto 30) siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot VM avustus	0,00	7 553 526,00	0,00	7 553 526,00
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	7 006 121,17	1 331 725,57	7 006 121,17	1 331 725,57
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukujen jaksotukset	45 082 445,76	42 953 796,01	45 082 064,30	42 953 423,02
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	13 686 294,40	12 314 341,24	13 686 180,35	12 314 157,53
Korkojaksotukset	92 630,43	78 629,84	76 511,27	59 628,83
Potilasvakuutusyhdistys	388 440,00	651 640,00	388 440,00	651 640,00
Muut menojäämät	1 497 459,76	1 706 840,31	1 497 459,76	1 706 840,31
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	67 753 391,52	59 036 972,97	67 736 776,85	59 017 415,26

5.7 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 31) velat, jonka vakuudeksi on annettu omaisuutta

Velat, joiden vakuudeksi annettu annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	78 600,28	104 820,11	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	350 000,00	350 000,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	350 000,00	350 000,00	0,00	0,00

Liitetieto 35) vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	118 170 525,25	96 533 270,23	118 170 525,25	96 533 270,23
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	10 518 996,16	12 568 796,68	10 518 996,16	12 568 796,68
Maa-alueiden vuokravastuut	536 715,47	38 823,30	536 715,47	38 823,30
Vuokravastuut yhteensä	129 226 236,88	109 140 890,21	129 226 236,88	109 140 890,21
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	31 199 727,49	30 582 410,44	31 199 727,49	30 582 410,44

Liitetieto 36) vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	11 700 000,00	11 700 000,00
Jäljellä oleva pääoma	7 179 684,00	7 576 292,00

Liitetieto 38) muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 793 905,21	5 992 381,51

5.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 39) henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.2024	2024	2023
Yhteiset palvelut	446	408
Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialue	2 732	2 603
Terveydenhuollon- ja kuntoutuksen toimialue	1 979	1 944
Pelastustoimi	130	135
Yhteensä	5 287	5 090

Liitetieto 41) luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilömaksut	2024	2023
SDP/Kaakkois-Suomi	13 061,91	11 729,00
Kokoomus	16 078,00	15 720,60
Keskusta	6 623,50	6 042,25
Perussuomalaiset	2 863,50	2 203,01
Suomen Kristillisdemokraatit	445,50	415,00
Kaakkois-Suomen Vihreät	5 293,00	4 922,00
Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto	654,70	1 126,25
Prosavitaipale	513,50	421,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	45 533,61	42 579,61

Liitetieto 42) tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	45 406,50	52 199,57
Hankkeiden tarkastus ja lausunnot	19 473,96	18 978,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	28 600,00	37 710,00
Muut palkkiot	15 200,00	0,00
Palkkiot yhteensä	108 680,46	108 887,57

Liitetieto 43) intressitahotapahtumat

Hyvinvointialueen lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Hyvinvointialuejohtajan kanssa on 30.6.2022 solmittu hyvinvointialueesta annetun lain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta 98 000,00 euron suuruisesta erokorvauksesta.

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Lappeenrannassa / 2025

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus on allekirjoittanut tilinpäätöksen sähköisesti.

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lappeenrannassa / 2025

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

7. Luettelot ja selvitykset

Käytetyt kirjanpito- ja selvityskirjat

Tilinpäätöskirja	pdf-tulosteena
Tase-erittelyt	sähköisenä
Päiväkirja	pdf-tulosteena
Pääkirja	pdf-tulosteena

Käytetyt tositelajit

MRP99	Vammaispalvelut
OPERA	Sisäiset erät
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDL	Lisätalousarvio
IRKONV	Intime, resk.konv.
KASSA1	Ceepos
KOMKOR	Käyttöomaisuusmuisti
KOMTOS	Käyttöomaisuustosit
MARELA	Apteekki
MARTT2	Martt2-tositteet
MARTTA	Martta-tositteet
MATKAT	Matkalaskut
MRP10	Takaisin perit.palka
MRP15	Yleislaskutus (ei UO)
MRP16	Yleislaskutus (UO-ke)
MRP20	Pelastuslaitos (UO-k)
MRP21	Pelastuslaitos (ei U)
MRP30	MTP asumispalvelut
MRP31	Päihdehuollon asiaka
MRP32	Palveluasuminen
MRP35	Taksikyydit
MRP70	Jamix, Kotipalveluat
MRP71	Jamix Savitaipale

MRP74	Sairaankuljetus omav
MRP78	WebMarela
MRP82	LifeCare Kuntalaskut
MRP84	LifeCare Asiakaslask
MRP95	Pandia/Sosiaalinen I
MRP96	Päihdehuollon asumis
MRP97	Lastensuojelu
MRP98	Toimeentulon takaisi
MRP99	Vammaispalvelut
MRPK	MRP Luottotappio
MRPMAN	MRP Manuaalis.
MRPMK	MRP Kehotusmaksut
MRPVII	MRP Viitesuorit.
MUIJJK	Jaksotus, toistuva
MUIJKK	Jaksotus Kk
MUISPA	Muistiot, palvelukes
MUISRD	Muistiotos. ulk.
MUISRS	Muistiotos sis.
MUIST1	Muistiotositteet 1
MUISTP	Muistiotos tilinp
OPERA	Sisäiset erät
ORPEFF	ORP Ostol. Effector
ORPHVA	ORP Ostol. HVA
ORPMAK	ORP Maksut
ORPMVA	ORP Ostol. Mart.var.
ORPSLC	ORP Ostol.Sos.Eff.LC
ORPWMA	ORP Ostol. WebMarela
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
SOSTYO	Toimeentulotuet
VYÖR	Vyörytys

Tämä on asiakirjan viimeinen sivu.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.

This documents contains 139 pages before this page

Dokumentet inneholder 139 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 139 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 139 sider før denne side

Detta dokument innehåller 139 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

This documents contains 140 pages before this page

Dokumentet inneholder 140 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 140 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 140 sider før denne side

Detta dokument innehåller 140 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 141 pages before this page

Dokumentet inneholder 141 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 141 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 141 sider før denne side

Detta dokument innehåller 141 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende